

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY MIELNIK
NA LATA 2005-2008**

I	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIELNIK	5
II	AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE GMINY MIELNIK	6
1	Położenie, powierzchnia, ludność	6
2	Rys historyczny	8
3	Środowisko przyrodnicze	9
3.1	Warunki klimatyczne	9
3.2	Krajobraz	10
3.3	Budowa geologiczna	11
3.4	Surowce mineralne	11
3.5	Gleby	12
3.6	Lasy i gospodarka leśna	14
3.7	Zasoby wodne	17
3.8	Powietrze atmosferyczne.....	18
3.9	Obszary prawnie chronione.....	19
3.10	Identyfikacja problemów.....	21
4	Turystyka.....	21
4.1	Szlaki turystyczne	21
4.2	Rezerwaty przyrody	30
4.3	Baza noclegowa.....	31
4.4	Baza gastronomiczna.....	32
4.5	Identyfikacja problemów.....	32
5	Zagospodarowanie przestrzenne	32
5.1	Infrastruktura techniczna.....	32
5.2	Komunikacja.....	37
5.3	Ropociąg.....	38
5.4	Własność nieruchomości.....	39
5.5	Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	41
5.6	Identyfikacja problemów.....	45
6	Gospodarka.....	45
6.1	Główni pracodawcy.....	45
6.2	Struktura podstawowych branż na terenie gminy	47
6.3	Identyfikacja problemów.....	52
7	Sfera społeczna.....	53
7.1	Demografia.....	53
7.2	Warunki i jakość życia mieszkańców	55
7.3	Kultura.....	57
7.4	Identyfikacja problemów.....	57
8	Struktura i finanse Gminy Mielnik.....	58
8.1	Zarządzanie gminą	58
8.2	Finanse Gminy Mielnik.....	59
III	ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH (SWOT) GMINY MIELNIK ..	63

IV	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY MIELNIK WYNIKAJĄCE Z CELAMÓW DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH WYŻSZEGO RZĘDU.....	65
V	ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE.	74
VI	REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW W LATACH 2005 – 2008.....	75
	1 Zadanie inwestycyjne.....	76
	2. Zadanie inwestycyjne.....	78
	3. Zadanie inwestycyjne.....	80
	4. Zadanie inwestycyjne.....	82
	5. Zadanie inwestycyjne.....	84
	6. Zadanie inwestycyjne.....	86
	7. Zadanie inwestycyjne.....	88
	8. Zadanie inwestycyjne.....	90
VII	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.	92
VIII	PLAN FINANSOWY	95
IX	SYSTEM WDRAŻANIA	98
X	SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	99

WPROWADZENIE

Plan Rozwoju Lokalnego jest podstawowym dokumentem operacyjnym określającym podstawowe zadania inwestycyjne Gminy na lata 2005-2008. Plan jest dokumentem komplementarny i spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Mielnik oraz Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mielnik.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Mielnik na lata 2005 - 2008 przygotowany został w celu stworzenia możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych pochodzących z funduszy krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych programów dostępnych w ramach budżetu Unii Europejskiej.

Potrzeba powstawania Planu Rozwoju Lokalnego wynika z wymogów proceduralnych związanych z aplikowaniem o fundusze strukturalne. Zakres i forma opracowania bazuje na zapisach Uzupelnienia do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego powinien przyczynić się do realizacji najważniejszych celów rozwojowych gminy. Głównym zadaniem Planu jest zaprogramowanie działań samorządu w dłuższej perspektywie czasowej. Plan przyczynić się ma do realizacji strategicznych inwestycji w gminie poprzez koncentrację i optymalizację wykorzystania środków własnych gminy oraz maksymalne wykorzystanie dostępnych środków z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej.

Ponieważ Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem o charakterze strategicznym jego realizacja będzie poddawana systematycznej kontroli i ocenie.

I OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIELNIK

Plan Rozwoju Lokalnego został przygotowany dla Gminy Mielnik położonej w południowo wschodniej części powiatu siemiatyckiego, województwa podlaskiego.

Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje lata 2005-2008. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego wiąże się z realizacją szeregu planowanych zadań inwestycyjnych w okresie 2005-2008. Plan obejmuje siedem podstawowych obszarów:

- gospodarka i rynek pracy
- infrastruktura komunikacyjna
- infrastruktura sportowa i turystyczna
- infrastruktura społeczna
- infrastruktura ochrony środowiska
- Środowisko kulturowe
- Sfera społeczna

Jednocześnie zakłada się, że po zakończeniu realizacji planu przygotowana zostanie jego druga edycja obejmująca lata 2008-2013

II AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE GMINY MIELNIK

1 Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Mielnik jest skrajnie południową gminą województwa podlaskiego. Od wschodu graniczy z Białorusią, na południu natomiast - z województwami: mazowieckim i lubelskim, gdzie naturalną granicę stanowi rzeka Bug. Gmina składa się z ponad 20 jednostek osadniczych, tworzących 13 sołectw. Największą miejscowością, stanowiącą jednocześnie siedzibę gminy jest Mielnik.

Mapa 1 Umiejscowienie Gminy Mielnik w Województwie Podlaskim.

Źródło: Strona internetowa www.gminypolskie.pl.

Mapa 2 Umiejscowienie Gminy Mielnik w Powiecie Siemiatyckim.

W opracowaniu wykorzystano mapy cyfrowe IMAGIS (R)

Źródło: Strona internetowa www.gminypolskie.pl.

Mapa 3 Gmina Mielnik

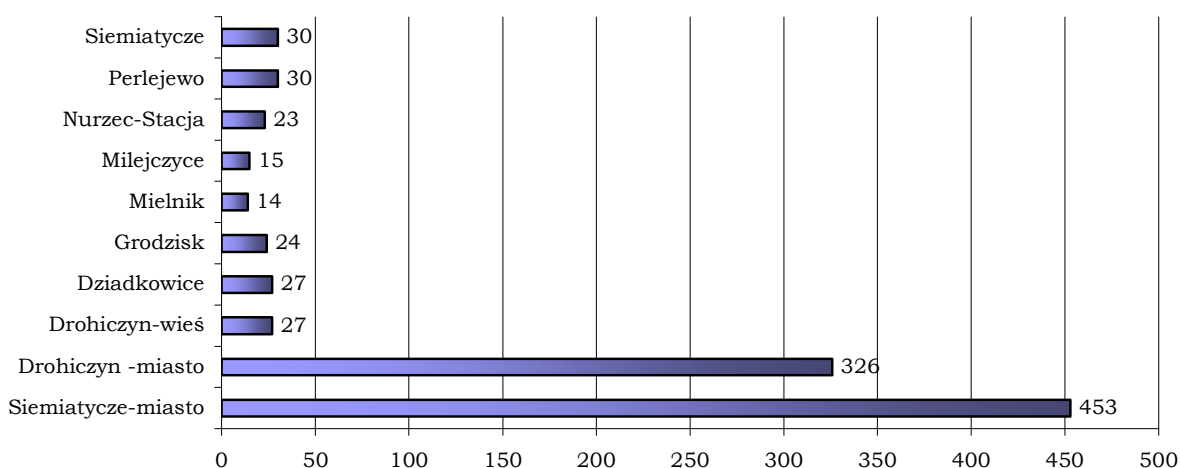

Powierzchnia gminy wynosi 196,2 km² z czego 60 % stanowią lasy, 40 % - użytki rolne. Według podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego obszar gminy Mielnik należy do jednostki pierwszego rzędu - Europy Wschodniej. Gmina leży na Wysoczyźnie Drohickej, która wchodzi w skład makroregionu - Nizina Północnopodlaska. Dolina Bugu stanowi tu część odrębnego mezoregionu - Podlaskiego Przełomu Bugu - zaliczanego do Niziny Południowopodlaskiej.

Wysoczyznę w pobliżu Mielnika urozmaicają małe, malowniczo usytuowane oczka, które zasilane są okresowo przez wodę opadową. Ze względu na korzystne warunki termiczne w okolicach Mielnika i występowanie, w związku z tym, skupisk rzadkiej, chronionej prawem roślinności kserotermicznej, w 1985 roku na terenie Leśnictwa Sutno Nadleśnictwa Nurzec utworzono rezerwat "Góra Uszeście". Obejmuje on dwa morenowe pagórki, tzw. Duże i Małe Uszeście. Rezerwat Góra Uszeście stanowi najwyższe wzniesienie Wysoczyzny Drohickej: Duże Uszeście jest to wzniesienie o wysokości 204 m n.p.m. zaś Małe Uszeście - 174 m n.p.m. Na terenie rezerwatu zalegają skały kredowe. Są one pokryte niezbyt grubą warstwą utworów czwartorzędowych. Rezerwat zasilany jest jedynie wodami opadowymi.

Gminę Mielnik zamieszkuje 2767 osób (dane GUS 31.12.2004r.) Wskaźnik zaludnienia w gminie wynosi 14 osób/km². Wskaźnik ten jest niższy, niż w powiecie – 35 osób/km², w województwie podlaskim (60 osób/km²) i w Polsce (124 osoby/km²).

Schemat 1. Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu siemiatyckiego w 2004 r. [na km²]

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl.

2 Rys historyczny

Pierwsze wzmianki kronikarskie o Mielniku pojawiają się w 1260 r. Jednak gród, założony przez książąt ruskich istniał od XI w. Mielnik, zlokalizowany przy dwóch szlakach handlowych – rzece Bug, będącej szlakiem handlowym między Gdańskiem a Lwowem i drogą z Wilna do Krakowa, miał doskonałe warunki rozwoju gospodarczego, ale również przez to stanowił łakomy kąsek dla wszystkich, chcących przejąć to istotne dla handlu miejsce. Od XI do XII wieku Mielnik stanowił własność rosyjskiego księcia Daniela Szwarno. W 1240 roku Tatarzy zniszczyli i ograbili Mielnik, a książęta teutońscy splądrowali okolice Mielnika w 1378 roku.

Wiek XIV i XV pod panowaniem Litwinów był dla Mielnika czasem spokojnego, dostatniego rozwoju. Na początku XIV w. powstał w Mielniku zamek, będący ogniwem w systemie obronnym zachodniej granicy państwa litewskiego. W 1440 roku Mielnik otrzymał prawa miejskie na prawie chełmińskim, a liczba mieszkańców przekroczyła 1500 osób.

XVI wiek zastaje Mielnik jako miasto rosnące w siłę. W miejscowości funkcjonują wówczas dwie cerkwie prawosławne i dwa kościoły rzymsko-katolickie. W 1569 r. na mocy Unii Lubelskiej zostaje wcielony do Korony. Rozpoczęto eksploatację złóż kredy, w regionie funkcjonowało 20 sklepów i 5 młynów. Miasto, pełniące funkcję starostwa i stolicy ziemi mielnickiej był ważnym ośrodkiem handlowym, gospodarczym, ale również kulturalnym i religijnym.

Czas prosperity Mielnika mija wraz z Potopem Szwedzkim w 1655 roku. Mielnik został ponownie zniszczony i utracił 480 mieszkańców. W związku z wybudowaniem nowego mostu na rzece Bug w pobliżu miasta Siemiatycze Region Mielnik zaczął się przeobrażać z ośrodka handlowego w teren rolniczy, na którym eksploatowano również złoża kredy.

Podobnie jak wiele podlaskich miejscowości Mielnik boleśnie odczuł działania wojenne XVII w. Gospodarcze ożywienie początku XVIII w., kiedy to miasto podnosi się z wojennych pożóg, zostaje przerwane rozbiorem Polski w 1795 r. Mielnik przechodzi pod panowanie carskie. W 1919 roku natomiast, na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Niemcami, Rosją i Polską tereny wschodnie, w tym Mielnik zostały na powrót przyłączone do Polski. W 1918 rejon Mielnika liczył 2639 osób, a do 1950 roku liczba ludności spadła do 826 osób.

Rzeka Bug w rejonie Mielnika stanowiła często linię frontu podczas działań I i II Wojny Światowej. Niemcy rozmieścili swoje wojska na południowo-zachodnim, a Rosjanie na północno-wschodnim brzegu rzeki. Ludność była wysiedlona z Mielnika, miasto palono, a pozostałości z kamiennych kościołów służyły jako stajnie dla koni.

Ze względu na swe strategiczne położenie Mielnik stanowi kulturową i historyczną perłę Podlasia. Z tej samej jednak przyczyny był też świadkiem wojennej zawieruchy i boleśnie odczuł zmieniające się koleje polskiej historii.

3 Środowisko przyrodnicze

3.1 Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem województwa podlaskiego na krainy klimatyczne (wg. S.I. Pióra) obszar gminy Mielnik leży w większej swej części w Krainie Wysoczyzn Północnopodlaskich (Wysoczyzna Drohicka). Wyjątkiem tu jest dolina Bugu, zaliczona do Krainy Nadbużańskiej charakteryzującej się jednymi z najlepszych warunków klimatycznych na Podlasiu.

Rozkłady temperatur na tym terenie wpływają na następujące uwarunkowania klimatu:

- przejście średniej dekadowej temperatury przez progi termiczne w Siemiatyczach przypada dla 0° (okres gospodarczy) na 18.III, dla 5°C (okres wegetacyjny) na 6.IV, dla 15° na 27.V. i na 8.IX., dla 5° w jesieni na 5.XI. i przejście przez 0° na 5.XII.,
- okres wegetacyjny rozpoczyna się 4-6 kwietnia a kończy się 27-28 października, trwa 205-208 dni,

- roboty polowe trwają od początku kwietnia do początku listopada,
- okres bezprzymrozkowy wynosi średnio ca 160 dni,
- pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio od 70 do 80 dni.

Zjawiska meteorologiczne, związane głównie z opadami atmosferycznymi na terenie gminy kształtują się następująco:

- średnia roczna częstotliwość burz (okres 1953-1967) w Siemiatyczach wynosiła 13,3,
- częstotliwość burz gradowych jest niewielka - 2-3 burze,
- średnia roczna wilgotność względna powietrza utrzymuje się w granicach od 80 do 82%,
- średnie roczne zachmurzenie (1953-1967) w granicach 6,4 pokrycia nieba. Liczba dni pogodnych w Siemiatyczach 51,2 a pochmurnych 140,7,
- średnia suma godzin usłonecznienia (1953-67) w miesiącach VI-VIII w Białymstoku wynosiła 661,2, co stanowi 43,4 % do całego roku a w Szepietowie 699,3 (42,6 %).

Ze względu na fakt, iż gmina leży we wschodniej części kraju na warunki klimatyczne duży wpływ mają masy powietrza polarno-kontynentalnego. Sumy rocznych opadów wynoszą 500 - 600 mm. Miesiącem najcieplejszym jest lipiec (śr. VII 18 C), a najzimniejszym - styczeń (śr. I -4 C i poniżej). Mielnik, położony na prawym zboczu Doliny Bugu eksponowanym na południe, ma odrębny mikroklimat. Dzięki głębokiemu wcięciu doliny rzecznej miejscowość osłonięta jest od wpływu wiatrów z kierunku północnego i północnowschodniego. Ze względu na łagodne zimy i stosunkowo wysokie temperatury latem przypisuje się miejscowemu klimatowi niektóre cechy klimatu śródziemnomorskiego.

3.2 Krajobraz

Powierzchnia wysoczyzny, na której leży gmina ma charakter falisto-pagórkowatej równiny. Urozmaicają ją wzgórza moren czołowych, z których najwyższe znajduje się na północ od Mielnika. Jest to Góra Uszeście wznosząca się na wysokość 204 m n.p.m. Dodatkowo obszar wysoczyzny porożcinany jest dolinami dopływów Bugu - Mętnej i Moszczoniej. W kierunku północnowschodnim rzeźba jest mniej urozmaicona, powierzchnia staje się bardziej płaska i wyrównana. Ku dolinie Bugu wysoczyzna opada wysokimi stromymi stokami, które porożcinane są głębokimi wcięciami erozyjnymi.

Bardzo istotnym elementem krajobrazu naturalnego gminy jest rzeka Bug. Krętą dolina rzeki o stosunkowo wąskim dnie i nachylonych zboczach jest dominującym czynnikiem kształtującym charakter tego obszaru. Dolina o generalnym przebiegu SE-NW stanowi odrębny mezoregion - Podlaski Przełom Bugu. Jej szerokość jest zmienna; w okolicach Mielnika zwęża się do 1,3 km zaś w części północno-zachodniej wynosi 4,5 - 5 km. Strome zbocza, o wysokościach do około 55 m, ograniczają dolinę Bugu pod Mielnikiem. Rzeka przecina tu w poprzek wyniesienia wysoczyznowe, a w tym także garb utworzony przez skały kredowe. Ten odcinek doliny Bugu, mający charakter przełomu, tworzy rejon o wyjątkowo urozmaiconej rzeźbie. Dopływy Bugu - Mętna i Moszczona, są niewielkimi rzekami o małych przepływach. Płyną one dolinami o niewielkim spadku. Sprzyja to zabagnieniu i zatorfieniu ich dna. W Dolinie Bugu, w starorzeczach występują niewielkie jeziora, które dodatkowo ożywiają ten obszar.

3.3 Budowa geologiczna

Cechą charakterystyczną obszaru, na którym leży gmina, jest stosunkowo płytkie występowanie skał wieku prekambryjskiego. Przykryte są one skałami kolejnych er. W obrębie Platformy Prekambryjskiej wyróżnia się obszary wyniesione i obniżone. Teren, na którym położona jest Gmina Mielnik, stanowi część obniżenia zwanego Podlaskim. Osobliwością tej części Podlasia są skały górnokredowe, których pokłady odsłaniają się tu spod pokrywy osadów czwartorzędowych. Utwory kredowe na terenie gminy tworzą dwa rozległe wyniesienia w formie garbów. Jedno występuje w Mielniku i wznosi się do 160 m n.p.m. Złóża kredy są tu eksploatowane od niepamiętnych czasów. Odkrywki na uroczysku "Głogi" oraz obok Góry Zamkowej są obecnie zasypane. Jedyne czynne wyrobisko znajduje się przy ulicy Białej i ciągnie się w kierunku Góry Uszeście. Drugie wyniesienie znajduje się w okolicy wsi Radziwiłłówka, na północ od Mielnika. Odkrywka została tu jednak zasypana. Bezpośrednio na powierzchni kredy zalegają przeważnie utwory czwartorzędowe: utwory zlodowacenia środkowopolskiego (piaski, żwiry, gliny, głązy narzutowe, ily zastoiskowe) oraz utwory holoceny (aluwia rzeczne i torfy w dolinach rzek). Jedynie na wyniesieniu w Mielniku są one oddzielone płatami osadów trzeciorzędowych. Uformowane w okresie zlodowacenia środkowopolskiego Niziny - Północnopodlaska i Południowopodlaska przedstawiają krajobraz staroglacjalny. Głównymi jego formami na obszarze gminy są: dolina Bugu oraz wysoczyzna polodowcowa (Wysoczyzna Drohicza).

Wysoczyzna Drohiczyńska rozciąga się na obszarze około 1560 km² pomiędzy Nurcem, a Podlaskim Przełomem Bugu. Jest to region nieco wyżej wzniesiony, niż sąsiadująca z nim od północy Równina Bielska i ma bardziej urozmaicone ukształtowanie powierzchni. Najwyższe wzniesienia przekraczają 200 m n.p.m.: góra Uszczna nad doliną Bugu (204 m) i wierzchołek stożka sandrowego koło Radziwiłłówki (210 m). Wzniesienia te są związane z maksymalnym zasięgiem zlodowacenia warciańskiego. Pagórki żwirowe występują też koło Milejczyc (183 m) i Kleszczel oraz w dolinie Moszczoniej koło stacji kolejowej Siemiatycze (oży). W zboczach doliny Bugu koło Mielnika odsłaniają się margle kredowe w postaci porwaków lodowcowych. Wysoczyzna Drohiczyńska jest regionem rolniczym; lasy zajmują około 24% powierzchni. W lasach na sandrze koło Radziwiłłówki są dwa rezerваты: „Sokóle” (44,3 ha) i „Grąd Radziwiłłowski” (24,2 ha), w Mielniku nad Bugiem rezerwat stepowy „Góra Uszeście” (12,1 ha)

Podlaski Przełom Bugu jest częścią doliny Bugu pomiędzy Polesiem, a Niziną Środkowomazowiecką. W okolicach Mielnika dolina przechodzi w poprzek strefy moren czołowych zlodowacenia warciańskiego, od których wody lodowcowo-rzeczne kierowały się na wschód. Dolina w największym miejscu ma szerokość około 1,3 km i rozszerza się w obie strony do 6 km, zajmując powierzchnię około 670 km². Głębokość wcięcia doliny w otaczające wysoczyzny wynosi od 30 do 60 m.

3.4 Surowce mineralne

Na terenie gminy Mielnik dominującym surowcem mineralnych są złoża kredy pizającej. Eksploatowane są na potrzeby produkcji kredy malarskiej surowej i formowanej. Wydobywanie kredy odbywa się metodą odkrywkową przez Mielnickie Zakłady Kredowe.

Eksploatowane są również złoża kruszywa naturalnego na potrzeby budowlane miejscowej ludności:

- ✓ piaski i żwiry wydobywane z punktów eksploatacji położonych w rejonie miejscowości: Niemirów, Sutno, Mielnik – Osłowo, Maćkowicze i Adamowo,
- ✓ piaski wydobywane z punktów eksploatacji w okolicy miejscowości: Mielnik, Moszczona Królewska, Radziwiłłówka, Wilanowo, Tokary i Wajków,

Obszary perspektywicznej eksploatacji kruszywa naturalnego znajdują się w rejonie wsi: Grabowiec, Poręby i na południe od wsi Radziwiłłówka.

Tabela 1. Złoża kopalin w powiecie siemiatyckim

Lp.	Nazwa złoża	Gmina	Rodzaj kopaliny	Stan zasobów w dniu 31.12.2001 w tys. ton			Uwagi
				geologiczne	przemysłowe	wydobycie	
1.	Chanie - Chursy	Nurzec - Stacja	kruszywo naturalne	209	-	-	nieekspl.
2.	Mielnik	Mielnik	kreda piszcząca	3753	3753	15	-
3.	Osłowo	Mielnik	kruszywo naturalne	57,34	-	-	nieekspl.
4.	Pokaniewo	Milejczyce	kruszywo naturalne	55	42	22,7	-
5.	Siemiatycze	Siemiatycze	kruszywo naturalne	1721	1721	141	-
6.	Słochy Annapolskie	Siemiatycze	kruszywo naturalne	843	-	-	nieekspl.
7.	Wajków	Mielnik	kruszywo naturalne	179	-	-	-
8.	Rogawka	Siemiatycze	kruszywo naturalne	517	517	-	-
9.	Krupice	Siemiatycze	kruszywo naturalne	300	-	-	nieekspl.

Źródło: Powiatowy Program Ochrony Środowiska powiat siemiatycki 2004-2011

3.5 Gleby

W podziale byłego województwa białostockiego na regiony glebowo-rolnicze obszar gminy Mielnik został zakwalifikowany do regionu Mielnicko-Kleszczelskiego. Region ten obejmuje obszary południowo-wschodniej części województwa. Na tym terenie, wśród skał glebotwórczych dominują piaski i żwiry zwałowe oraz sandrowe. Ze względu na przewagę gleb kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego, jest to obszar o ograniczonych możliwościach produkcji rolnej. Skałę macierzystą gleb obszaru gminy stanowią utwory czwartorzędowe pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego wykształcone w postaci glin, piasków i żwirów, a w dolinach rzecznych namulów i lokalnie torfów.

Pod względem składu mechanicznego, gleby obszaru gminy zaliczone są do glin lub piasków gliniastych mocnych i lekkich na glinie, względnie do piasków słabogliniastych na glinie oraz piasków słabo gliniastych całkowitych lub podścielonych piaskiem luźnym i piasków luźnych całkowitych. Pod względem typologicznym gleby gminy Mielnik są bardzo mało zróżnicowane. Dominującym typem są gleby piaskowe różnych typów genetycznych (AB) - bielcowe, rdzawe, brunatne kwaśne. Gleby te występują na obszarze całej gminy i są zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej użytków orných. Znaczne

powierzchnie na terenie wysoczyznowej części gminy zajmują również gleby brunatne wyługowane i kwaśne (Bw). Większe zwarte kompleksy tych gleb występują w okolicy Mielnika, Osłowa na północny zachód od Radziwiłłówki i w okolicy Tokar oraz Niemirowa. Są to gleby zaliczane przeważnie do IVa i IV b klasy bonitacyjnej. Natomiast w dolinie rzeki Bug dominującym typem gleb są mady zaliczane głównie do użytków zielonych słabych i bardzo słabych - 3 z. W obniżeniu terenowym położonym na południe od Moszczony Królewskiej i na południowy wschód od Sutna występują głównie gleby torfowe i murszowo-torfowe oraz murszowo-mineralne zaliczane do użytków zielonych średnich - 2 z.

Tabela 2 Bonitacja gruntów ornych (łącznie z sadami)

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne gruntów ornych							
	II	III A	III B	IV A	IV B	V	VI	VIZ
Województwo podlaskie	7	6960	57460	173894	209970	213216	129006	11347
Powiat siemiatycki	2	1337	5609	16953	16046	15953	10144	1004
Siemiatycze – miasto	0	0	45	446	527	376	367	34
Drohiczyn	1	882	2461	4619	2400	1576	824	71
Dziadkowice	1	351	924	1454	1307	1090	667	31
Grodzisk	0	55	1233	4235	2825	1313	470	29
Mielnik	0	2	8	120	812	1914	1482	156
Milejczyce	0	4	52	634	1083	1814	1436	199
Nurzec-Stacja	0	28	159	431	1169	3550	2200	275
Perlejewo	0	8	350	2465	2326	1006	346	32
Siemiatycze	0	7	377	2549	3597	3314	2352	177

Źródło: Biesiacki A. Kuś J., Ocena obszarów o zróżnicowanej przydatności do produkcji rolnej, Cz.I, IUNG, Puławy 2002.

Tabela 3 Klasy bonitacyjne użytków zielonych

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne użytków zielonych					
	II	III	IV	V	VI	VIZ
Województwo podlaskie	46	18019	169765	141421	65413	4702
Powiat siemiatycki	5	1686	8942	6652	2355	585
Siemiatycze – miasto	0	8	105	91	12	16
Drohiczyn	1	661	1379	1122	593	160
Dziadkowice	4	273	433	427	95	12
Grodzisk	0	372	1650	679	242	12
Mielnik	0	17	590	697	324	80
Milejczyce	0	30	1220	1053	273	48
Nurzec-Stacja	0	35	1260	1065	327	77
Perlejewo	0	188	526	261	169	75
Siemiatycze	0	102	1779	1257	320	105

Źródło: Biesiacki A. Kuś J., Ocena obszarów o zróżnicowanej przydatności do produkcji rolnej, Cz.I, IUNG, Puławy 2002.

Tabela 4 Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Wyszczególnienie	Wskaźnik jakości
Kraj	66,6
Województwo podlaskie	55,0
Powiat siemiatycki	60,6
Siemiatycze – miasto	56,2
Drohiczyn	68,8
Dziadkowice	65,3
Grodzisk	68,1
Mielnik	43,9
Milejczyce	48,9
Nurzec-Stacja	46,9
Perlejewo	66,4
Siemiatycze	55,4

Źródło: Biesiacki A. Kuś J., *Ocena obszarów o zróżnicowanej przydatności do produkcji rolnej, Cz.I, IUNG, Puławy 2002.*

3.6 Lasy i gospodarka leśna

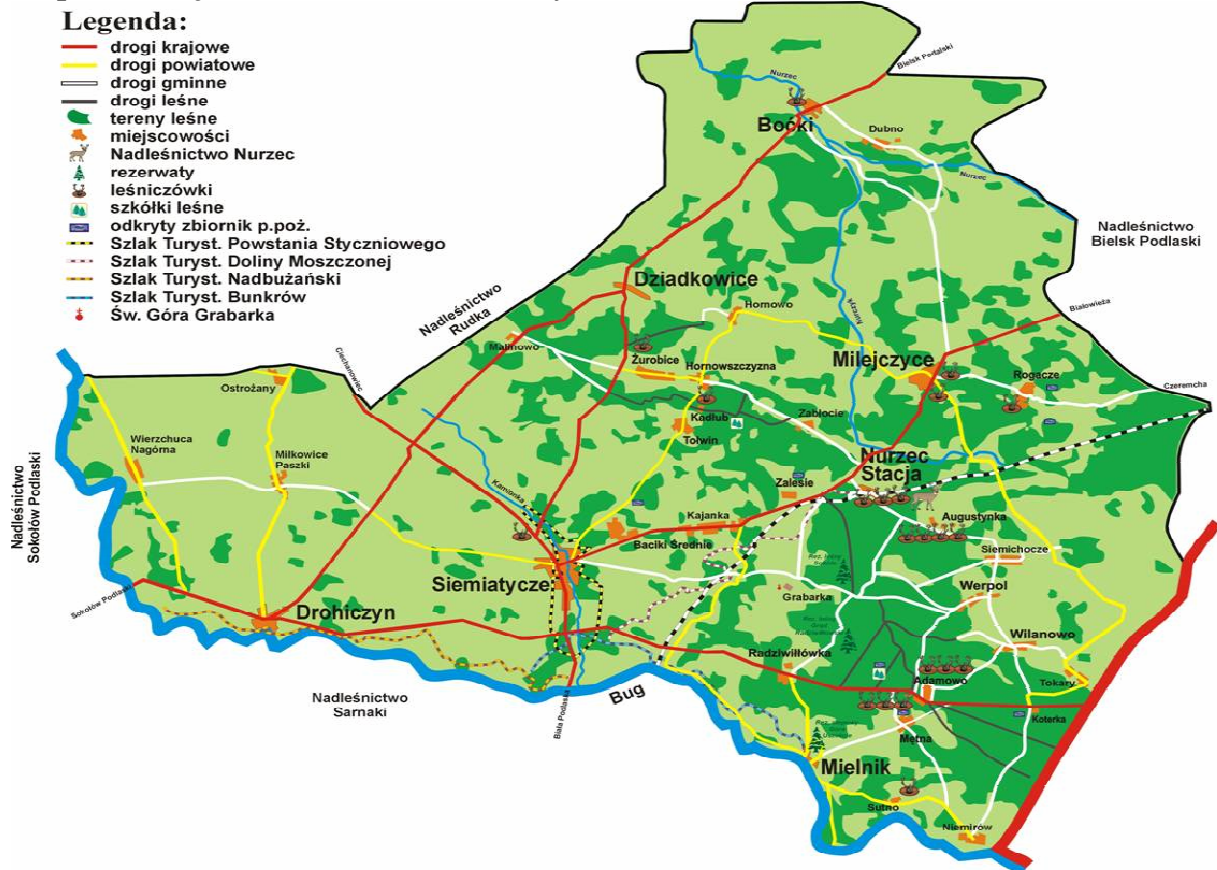
Według podziału Polski na regiony (krainy) przyrodniczo-leśne lasy gminy Mielnik wchodzą w skład Krainy Mazowiecko-Podlaskiej, zaliczanej do Dzielnic Mazursko-Podlaskiej. Teren ten charakteryzuje się występowaniem grądów i lasoborów świeżych bez domieszki świerka, buka i jodły.

W podziale administracyjnym lasów b. woj. białostockiego lasy gminy Mielnik należą do Nadleśnictwa Nurzec z siedzibą w Nurcu - Stacji.

Lasy i grunty leśne wg stanu 1998 r. zajmują 58,0 % ogólnej powierzchni gminy, w tym lasy państwowe gospodarstwa leśnego 45, 2 % i lasy prywatne 12,8 %. Lasy państwowe występują w zwartym kompleksie tzw. Lasów Nurzeckich zajmujących głównie północno-środkową i środkowo-wschodnią część obszaru gminy. Kompleks Lasów Nurzeckich jest to wielkoprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu regionalnym i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, gospodarczej, turystyczno-rekreacyjnej i krajobrazowej. Są to lasy wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Bugu”.

Gatunkiem panującym w drzewostanie jest sosna przy znacznym udziale dębu i brzozy. Pozostałe gatunki drzew (osika olcha, grab, świerk, jesion) odznaczają się niewielkim udziałem.

Mapa 4 Umiejscowienie Leśnictw Gminy Mielnik w Nadleśnictwie Nurzec.

Źródło: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

Lasy prywatne charakteryzują się znacznym rozdrobnieniem kompleksów leśnych oraz dużym rozdrobnieniem w zakresie stanu posiadania i występują na terenie całej gminy. Odznaczają się podobnym typem siedliskowym, jak lasy państwowe i dominują sosny w drzewostanie przy nieco młodszej klasie wieku.

Podstawową funkcją zarówno lasów państwowych jak i prywatnych występujących na terenie gminy jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby gospodarcze kraju oraz własnej miejscowej ludności. Gospodarka leśna prowadzona jest głównie w oparciu o ustalenia planów urzędzenia lasów Nadleśnictwa Nurzec jak i poszczególnych obrębów wsi gminy.

Obszar leśny gminy Mielnik objęty jest statusem ochrony „obszaru chronionego krajobrazu Doliny Bugu”. Lasy poza funkcją biologiczno-klimatyczną stanowią główne zaplecze rekreacyjno-wypoczynkowe związane z rz. Bug

Tabela 5 Leśnictwo Mielnik – struktura, powierzchnia i eksploatacja

	Jedn. m.	2000	2001	2002	2003
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI					
Powierzchnia gruntów leśnych					
ogółem	ha	12017,5	12030,7	12110,7	12174,5
las ogółem	ha	11842,3	11856,1	11935,7	11999,7
grunty leśne publiczne ogółem	ha	9370,5	9383,7	9462,7	9506,5
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	9308,8	9322,0	9399,7	9443,1
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	8983,8	9030,0	9107,7	9152,1
grunty leśne prywatne	ha	2647,0	2647,0	2648,0	2668,0
Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia					
zalesienia ogółem	ha	53,7	49,5	51,8	65,1
zalesienia lasy publiczne ogółem	ha	45,0	36,0	46,9	31,6
zalesienia lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	45,0	36,0	46,9	31,6
zalesienia lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	45,0	36,0	46,9	31,6
zalesienia lasy prywatne ogółem	ha	8,7	13,5	4,9	33,5
grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia ogółem	ha	35,0	120,0	72,0	19,0
grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia w zarządzie Lasów Państwowych	ha	35,0	120,0	72,0	19,0
LEŚNICTWO (POZA SKARBEM PAŃSTWA)					
Powierzchnia gruntów leśnych					
ogółem	ha	2708,7	2708,7	2711,0	2731,4
las ogółem	ha	2708,7	2708,7	2711,0	2731,4
lasy ochronne	ha	0	0	0	0
grunty leśne prywatne ogółem	ha	2647,0	2647,0	2648,0	2668,0
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	2522,0	2522,0	2523,0	2559,0
grunty leśne prywatne wspólnot gruntowych	ha	62,0	62,0	62,0	46,0
grunty leśne prywatne lasy ochronne	ha	0	0	0	0
grunty leśne gminne ogółem	ha	61,7	61,7	63,0	63,4
grunty leśne gminne lasy ogółem	ha	61,7	61,7	63,0	63,4
grunty leśne gminne lasy ochronne	ha	0	0	0	0
Odnowienia i zalesienia					
ogółem					
ogółem	ha	12,6	16,3	7,6	38,9
las prywatne	ha	12,6	16,3	7,6	38,9
las gminne	ha	0	0	0	0
zalesienia					
ogółem	ha	8,7	13,5	4,9	33,5
las prywatne	ha	8,7	13,5	4,9	33,5
las gminne	ha	0	0	0	0
Pozyskiwanie drewna (grubizny)					
ogółem	m3	1710	2358	1850	1182
las prywatne	m3	1710	2358	1850	1182
las gminne	m3	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl.

3.7 Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Mielnik należy do dorzecza Wisły i położony jest w obrębie zlewni Bugu. Główny układ sieci hydrograficznej na terenie gminy tworzy rzeka Bug oraz jej prawobrzeżne dopływy: Moszczona i Mętna. Sieć rzeczna gminy Mielnik charakteryzuje się wyrównanym biegiem rzek i brakiem zagłębień bezodpływowych. W dolinie Bugu, na szerokich tarasach rzecznych, głównie w okolicy Niemirowa, Sutna i Osłowa, występują starorzecza zwane „bużyskami”. Większość tych starorzeczy zasilana jest wodami roztopowymi oraz wodami z wysięków zboczowych wysoczyzny.

Na terenie gminy występują również niewielkie zbiorniki wód stojących w formie stawów. Największe z nich znajdują się w okolicy wsi Mętna, Grabowiec i Wilanowo. Rzeka Bug i jej otoczenie stanowi potencjalny obszar rozwoju funkcji rekreacyjnej. Warunki naturalne rzeki Mętnej i Moszczonej stwarzają możliwości budowy zbiorników wodnych małej retencji o wielorakim wykorzystaniu. W ramach europejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej (Sofia 1995 r.) korytarz ekologiczny Bugu uzyskał rangę międzynarodową „Bug - europejski korytarz ekologiczny”.

Wody podziemne

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz węglanowych utworach kredowych. W kredzie wody występują przede wszystkim w utworach piaszczystych oraz szczelinach opok, margli i kredy piszącej. Główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy stanowią utwory czwartorzędowe, aczkolwiek ich warunki hydrogeologiczne są skomplikowane i niezbyt korzystne z uwagi na dominację glin.

Ponadto, w części wysoczyznowej zbudowanej z glin zwałowych, występują wody gruntowe w zamkniętych soczewkach i przewarstwieniach piaszczystych wśród tych glin. Znajdują się tu również wody zawieszane, zajmujące lokalne obniżenia stropu glin zwałowych, wypełnione łatwo przepuszczalnymi piaskami.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujmowania wód z poziomu międzymorenowego utworów czwartorzędowych lub z osadów trzeciorzędowych, głównie z oligocenu.

Na terenie uroczyska „Głogi” (na zachód od Mielnika), w utworach kambru na głębokości ca 1500 - 1600 m, występują solanki o mineralizacji kilkunastu g/l i temperaturze 37°C. Z uwagi na to, jest to teren o potencjalnych warunkach do lokalizacji uzdrowiska.

Łączny pobór wody na potrzeby ludności wyniósł w Gminie Mielnik w 2004 roku 54,4 dam³.

3.8 Powietrze atmosferyczne

Stan zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Mielnik odpowiada wynikom ze stacji pomiarowej w Bielsku Podlaskim, prowadzonej przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku. Na stacji, która jest reprezentatywną dla tego obszaru, oznaczano średniodobowe i średnioroczne stężenia SO₂, NO₂ i pyłu zawieszonego.

Tabela 6 Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu na stacji pomiarowej w Bielsku Podlaskim w latach 1997-2001

Rodzaj zanieczyszczenia	Lata	Stężenie	Wartość dopuszczalna*
Dwutlenek siarki (SO ₂)	1997	3,9	40 µg/m ³
	1998	5,9	
	1999	5,8	
	2000	2,7	
	2001	3,4	
Dwutlenek azotu (NO ₂)	1997	15,9	40 µg/m ³
	1998	19,6	
	1999	21,5	
	2000	21,5	
	2001	30,4	
Pył zawieszony	1997	20,0	50 µg/m ³
	1998	16,8	
	1999	16,8	
	2000	9,5	
	2001	10,6	

* Rozporządzenie ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28.04.1998 r. w sprawie dopuszczalnych wartości substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz. U. Nr 55, poz. 355).

Źródło: Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu siemiatyckiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, październik 2002.

W latach 1997 – 2001 nie stwierdzono przekroczeń średniorocznych dopuszczalnych stężeń SO₂, NO₂ i pyłu zawieszonego. Wartość tych stężeń była znacznie niższa od norm dopuszczalnych. Średnioroczne wartości stężeń zanieczyszczeń atmosfery w badanym okresie miały wyraźną tendencję spadkową SO₂ i pyłu zawieszonego w latach 2000-2001, natomiast stężenie NO₂ wzrosło w 2001 roku do poziomu 75% wartości dopuszczalnej.

Wyniki badań, w świetle obowiązujących przepisów prawnych dotyczących normatywów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w powietrzu atmosferycznym, wskazują na dobrą jakość powietrza na terenie gminy Mielnik

Na terenie ziemi mielnickiej nie ma podmiotów gospodarczych znajdujących się na liście najbardziej uciążliwych dla środowiska w skali kraju (Lista "80"), ani też wpisanych na listę wojewódzką.

Potencjalnym emitentem zagrożenia powietrza atmosferycznego jest OMP sp. z o.o. Kraków Mielnickie Zakłady Kredowe Mielnik. W marcu 1999 roku pomiary przeprowadzone przez firmę „UNI-EKO” z Kobyłki wykazały przekroczenie dopuszczalnej emisji pyłu. Źródłem emisji w zakładzie jest komora suszenia kredy wyposażona w palnik typu Weishaupt moc 2,6 MW zasilany gazem ziemnym i urządzenia odpylające w postaci filtra workowego. Kontrola WIOŚ z października 2000 roku wykazała uregulowany stan

formalno-prawnego w zakresie ochrony powietrza. "OMP" Sp. z o.o. w Krakowie Mielnickie Zakłady Kredowe w Mielniku zainstalowały filtr workowy GARANT o skuteczności redukcji pyłów – 95%

Tabela 7 Emisja zanieczyszczeń powietrza na obszarze powiatu siemiatyckiego z dużych źródeł stacjonarnych w 2002 r. (w Mg/rok)

Wyszczególnienie	Emisja zanieczyszczeń do powietrza							
	pyłowych		gazowych					
	ogółem	w tym ze spalania paliw	ogółem	w tym				
				dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla	pozostałe
Siemiatycze	30,4	19,5	23478,5	29,6	19,1	174,7	23245,3	9,8
Drohiczyn	2,8	2,7	775,9	1,9	0,4	17	756,5	0,1
Dziadkowice	0,1	0	14	0,1	0	0,3	13,6	0
Mielnik	0	0	448,9	0	0,4	8,1	415	25,4
Nurzec-Stacja	0,3	0,3	308,6	0,7	0,9	0,1	306,8	0,1
Razem	33,6	22,5	25025,9	32,3	20,8	200,2	24737,2	35,4

Źródło: Powiatowy Program Ochrony Środowiska powiatu siemiatyckiego na lata 2004-2011.

3.9 Obszary prawnie chronione

W obrębie Gminy Mielnik obszary prawnie chronione zajmują 17891,6 ha powierzchni gminy, co stanowi 9,11% terenów gminy.

Na terenie gminy Mielnik funkcjonują następujące formy ochrony:

1. Rezerваты przyrody:

- *Góra Uszeście* - uznany w 1985 r. o pow. 12,06 ha. Jest to rezerwat florystyczny, którego celem ochrony jest zachowanie roślinności kserotermicznej zawierającej w swym składzie szereg gatunków rzadkich i podlegających ochronie prawnej.
- *Grąd Radziwiłłowski* - uznany w 1990 r. o pow. 24,16 ha. Jest to rezerwat leśny, którego celem ochrony jest zachowanie w stanie naturalnym fragmentu lasu grądowego charakterystycznego dla Wysoczyzny Drohickej z dominującym gatunkiem dębu szypułkowego w wieku 140-170 lat.

2. *Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Bugu”* - odznaczający się mało zniekształconym środowiskiem, o zachowanej równowadze ekologicznej i wysokich walorach krajobrazu naturalnego. Stanowi element krajowego i europejskiego systemu przyrodniczego o funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, krajobrazowej i rekreacyjnej i jest potencjalnym obszarem rozwoju wędkarstwa, łowiectwa, turystyki krajoznawczej i wypoczynku pobytowego związanego z w/w funkcjami. Zasady prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze określa rozporządzenie Nr 4/98 Wojewody Białostockiego z dn. 20 maja 1998 r.

3. *Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Głogi”* - o pow. 59,61 ha, którego celem ochrony jest zachowanie fragmentu krawędzi przełomowej doliny Bugu, charakteryzującej się

bogatą rzeźbą terenu, rzadką roślinnością kserotermiczną i wysokimi walorami krajobrazowymi.

4. Pomniki przyrody - drzewa i głązy narzutowe:

- głąz narzutowy o obw. 6,3 m; wysokości 1,5; długości 2,5 m i szerokości 1,8 m położony na skraju wsi Sutno (ark. ewid. 87),
- głąz narzutowy o obw. 6,02 ; wysokości 1,08 m; długości 1,9 m i szerokości 1,7 m położony obok posesji nr 4 we wsi Moszczona Królewska (ark. ew. 209),
- dąb szypułkowy o obwodzie 410 cm, wysokości 20 m i wieku około 250 lat położony na posesji szkoły w Mielniku 9ark. ew. 133),
- sosna pospolita o obw. 353 cm, wysokości - 14 m i wieku około 120 lat położona przy drodze między Osłowem a Mielnikiem (ark. ew. 134),
- lipa drobnolistna o obw. 235 cm, wysokości 22 m i wiek ok. 120 lat położona we wsi Moszczona Królewska przy posesji nr 46 (ark. ew. 206),
- topola czarna o obw. 440 cm, wysokości 24 m i wiek około 100 lat położona we wsi Moszczona Królewska na gruntach wspólnoty wsi (ark. ew. 207),
- dąb szypułkowy o obw. 417 cm, wysokości 14 m i wieku około 250 lat położony obok wsi Sutno (ark. ew. 357)
- 6 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 2,68 ha w tym ekosystemy bagienne o łącznej pow. 1,92 ha i oczka wodne o łącznej powierzchni 0,76 ha.

Dane dotyczące powierzchni poszczególnych obszarów objętych ochroną przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Ochrona przyrody w Gminie Mielnik

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU						
Obszary prawnie chronione						
		2000	2001	2002	2003	2004
ogółem	ha	17891,6	17891,6	17891,6	17891,6	17891,6
parki narodowe	ha	0	0	0	0	0
rezerваты przyrody	ha	36,2	36,2	36,2	36,2	36,2
parki krajobrazowe razem	ha	0	0	0	0	0
parki krajobrazowe rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody	ha	0	0	0	0	0
obszary chronionego krajobrazu	ha	17832,0	17832,0	17832,0	17832,0	17832,0
obszary chronionego krajobrazu wprowadzone uchwałą rady gminy	ha	-	-	-	0	0
obszary chronionego krajobrazu rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody	ha	38,9	38,9	38,9	38,9	38,9
obszary chronionego krajobrazu rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody wprowadzone uchwałą rady gminy	ha	-	-	-	0	0
użytki ekologiczne	ha	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
użytki ekologiczne wprowadzone uchwałą rady gminy	ha	-	-	-	0	0
stanowiska dokumentacyjne	ha	0	0	0	0	0
stanowiska dokumentacyjne wprowadzone uchwałą rady gminy	ha	-	-	-	0	0
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	59,6	59,6	59,6	59,6	59,6
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe wprowadzone uchwałą rady gminy	ha	-	-	-	59,6	59,6

Pomniki przyrody						
ogółem	szt	7	8	8	8	8
wprowadzone uchwałą rady gminy	szt	-	-	-	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl.

3.10 Identyfikacja problemów

- Odnowienie badań geologicznych wód solankowych
- Uzyskanie statutu gminy uzdrowiskowej
- Renowacja, rekultywacja zabytków kultury i obiektów zabytkowych
- Zagospodarowanie góry zamkowej

4 Turystyka

Szlaki turystyczne

Szlaki turystyczne stanowią ważny element zagospodarowania turystycznego każdego obszaru. Coraz częściej turyści odwiedzający atrakcyjne pod względem krajobrazowym miejsca decydują się na aktywne formy wypoczynku, jak piesze wycieczki, kajakowe spływy czy rowerowe eskapady.

Wszystkie szlaki turystyczne występujące na terenie gminy Mielnik mają rangę lokalną. Znajdują się tu szlaki piesze, rowerowe i wodne. Prawie wszystkie przebiegają zarówno przez teren gminy, jak i poza nim.

Nadbużańskie Podlasie dysponuje sześcioma szlakami pieszymi oznakowanymi przez regionalny oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego. Szlaki piesze służą również turystyce rowerowej.

Tabela 9 Wykaz znakowanych pieszych szlaków turystycznych Nadbużańskiego Podlasia (stan na dzień 30.XI.2000 rok)

Nazwa szlaku	Przebieg szlaku	Kolor szlaku	Długość (km)
Bunkrów	Wólka Nadbużna – Mielnik	niebieski	23,0
Doliny Moszczoniej	Olendry – Nurzec Stacja	zielony	22,0
Kupiecki	Niemirów – Osnówka	żółty	86,0
Nadbużański	Tonkiele – Turna Mała	czerwony	27,5
Powstania Styczniowego	Okreżny wokół Siemiatycz	czerwony	24,0
Nadbużańskim Traktem	Ciechanowiec – Podgórze-Gazdy	zielony	67,2

Źródło: Dane oddziałów PTTK z województwa podlaskiego

W gminie Mielnik funkcjonują także inne piesze szlaki turystyczne, między innymi:

- ✓ Góra Zamkowa,
- ✓ zabytki kultury sakralnej,
- ✓ odkrywkowa kopalnia kredy,
- ✓ rezerваты przyrody „Góra Uszeście” i „Grąd Radziwiłłowski”,
- ✓ zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Głogi”,
- ✓ obszar chronionego krajobrazu „Dolina Bugu”,
- ✓ pomniki przyrody,
- ✓ szlak widokowo – krajobrazowy wzdłuż starorzecza Bugu.

Większość szlaków koncentruje się na obszarach chronionych oraz leśnych, co pozwala turystom poznać walory środowiska przyrodniczego. Znakowane szlaki rowerowe pojawiły się w gminie Mielnik, podobnie jak w całym województwie podlaskim, stosunkowo niedawno. Cieszą się jednak coraz większym zainteresowaniem ze strony odwiedzających te okolice turystów.

Pierwszym ze szlaków leżących w całości na terenie gminy jest szlak Bunkrów. Przeznaczony jest głównie dla turystów pieszych, ponieważ cała trasa przebiega niemal wyłącznie polnymi drogami, często piaszczystymi i leśnymi. Po drodze można podziwiać, oprócz licznych i ciekawych zabytków, wiele cennych elementów przyrody ożywionej i nieożywionej. Jednak głównych, powtarzającym się tematem są bunkry, więc szlak ten na pewno spełni oczekiwania wszystkich pasjonatów historii, a szczególnie wydarzeń wojennych.

Mapa 5 Szlak Bunkrów

Źródło: www.siemiatycze.pl

Wędrowka rozpoczyna się na przystanku PKS w Wólce Nadbużnej. Stamtąd należy kierować się na północny-wschód do wsi Anusin. Po drodze można obejrzeć pozostałości cmentarza żołnierzy poległych w I wojnie światowej, a już w pobliżu Anusina pierwsze na tej trasie bunkry z lat 1940-1941, od których swą nazwę otrzymał szlak.

Kolejny przystanek to Olendry, wieś oddalona o 2,5 km od Anusina. Pierwotnie jej mieszkańcy pochodzili z Holandii, stąd jej charakterystyczna nazwa. Tutaj warto zobaczyć

zabytkowe, drewniane domy z połowy XX wieku oraz położony już za wsią ciekawy most kolejowy wzniesiony przez carskiego inżyniera Fronołowa.

W odległości 3 km znajduje się kolejna wieś – Maćkowice. Najbardziej interesującym tutaj obiektem jest oddalony około 200 m od osady drewniany młyn na drewniano – murowanej podmurówce. Obok niego stoi czerwony, ceglany dom młynarza. Budynki te położone w malowniczej leśnej scenerii wspaniale oddają charakter dawnej polskiej wsi. Natomiast na szczytach pobliskich wzgórz zachowały się częściowo zniszczone radzieckie bunkry, będące częścią nadbużańskiego rejonu umocnionego, które w czasie ataku niemieckiego w dniu 22 czerwca 1941 roku zostały w popłochu opuszczone przez sowieckie oddziały.

Z Maćkowicz, dalej na wschód, prowadzi droga przez Osłowo do Mielnika nad samym Bugiem. Szlak prowadzi przez zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Głogi”, w którym znajduje się kilka pomników przyrody. Charakterystyczne dla tego terenu są rzadkie gatunki roślinności kserotermicznej. Na trasie za Osłowem przyjezdnych wita 120-letnia sosna, będąca żywą wizytówką Mielnika.

Kolejnym szlakiem, którego cała trasa zawiera się w granicach gminy Mielnik jest szlak doliny Moszczoniej. Uważany jest on za jeden z najbardziej malowniczych szlaków województwa podlaskiego. Rozciąga się wzdłuż wartko płynącej rzeki Moszczoniej i prowadzi przez piękne pagórkowate tereny.

Mapa 6 Szlak Doliny Moszczoniej

Źródło: www.siemiaticze.pl

Szlak rozpoczyna się w Nurcu Stacji. Można tu zobaczyć zespół dworca kolejowego, na który składają się: dworzec kolejowy z końca XIX wieku, wieża ciśnień, mur z końca XIX wieku i drewniany dom z początku XX wieku. Ciekawostką jest to, że linia kolejowa powstała tu już w 1873 roku. Dalej szlak biegnie w kierunku Moszczony Pańskiej, ale wieś ta leżąc po drugiej stronie torów jest omijana przez szlak.

Kierując się dalej na zachód dociera się do wsi Sycze, gdzie warta zobaczenia jest wiejska zabudowa o zabytkowym charakterze. Na 11 km szlaku przekracza się rzekę Moszczona i dociera się do Grabarki. Około 1 km za wsią położona jest Święta Góra, która co roku odwiedzana jest przez tysiące pielgrzymów i turystów.

Następne miejsce na szlaku to wieś Oksiutycze, w której podobnie jak w Syczach można podziwiać dawną drewnianą zabudowę wiejską z początku XX wieku.

Przedostatnią miejscowością na trasie, po kolejnych 6 km są Szerszenie. We wsi zachowały się: drewniana szkoła z 1920 roku, drożnicówka z około 1914 roku, a także młyn wodny z 1908 roku. Ten ostatni znajduje się nieco poza szlakiem, nad rzeczką, ma końcu wyraźnej grobli.

Z Szerszeń szlak prowadzi kładką nad torami do dworca PKP w Siemiatyczach Stacji, który oddalony jest 7 km od miasta. Po przekroczeniu szosy Siemiatycze – Adamowo dochodzi się do bunkra przed wsią Olendry i tutaj kończy się szlak.

Mapa 7 Szlak Kupiecki – część zachodnia

Źródło: www.siemiatycze.pl

Najdłuższym i najbardziej bogatym szlakiem terenów nadbużańskich jest szlak Kupiecki. Część wschodnia szlaku leży na terenie gminy Mielnik, zaś pozostała na zachód od Siemiatycz. Został on zakwalifikowany jako szlak pieszy, ale polecany jest przede wszystkim rowerzystom ze względu na swoją długość – 86 km. Przepiękne, malownicze krajobrazy, bliskość natury wzbogacona w interesujące zabytki decydują o jego atrakcyjności.

Wędrówka po części wschodniej szlaku rozpoczyna się w Siemiatyczach. Jest to miasteczko liczące około 15 tys. Mieszkańców, będące siedzibą Starostwa Powiatowego, władz miejskich i gminnych. Powstało w XV wieku jako centrum dóbr królewskich. Najstarsze ślady osadnictwa pochodzą z X wieku p.n.e. Posiada bogatą przeszłość historyczną i szereg ciekawych zabytków, między innymi:

- kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP i klasztor pomisjonarski,
- cerkiew pod wezwaniem Narodzenia Matki Bożej i Świętych Apostołów Piotra i Pawła, murowana z 1866 roku,
- bożnica, która powstała w latach 1791-1801, zniszczona w okresie wojny, odbudowana w latach 1961-1964; bok znajduje się dawny dom talmudyczny restaurowany na cele biblioteki.

Dużą atrakcją jest też zalew na rzekach Mahomet i Kamionce, gdzie znajdują się strzeżone kąpieliska i wypożyczalnie sprzętu pływającego.

Z Siemiatycz szlak prowadzi na wschód do miejscowości Baciki Bliższe, gdzie warto zwiedzić podworski park z murowanym dworem z początku XX wieku, młyn wodny i spichlerz z lat trzydziestych minionego stulecia.

Następny przystanek to wieś Sycze, a następnie Święta Góra Grabarka, zaś kolejną mijaną miejscowością jest niewielki przysiółek na skraju lasu, którego nazwa wiąże się z najazdem tatarskim. Według legendy oddziały jazdy tatarskiej po ataku na zamek mielnicki schroniły się właśnie w tym miejscu. W nocy przyszła burza piaskowa i zasypała najeźdźców wraz z końmi tworząc pagórki i stąd nazwa – Końskie Góry.

Dalej trasa biegnie przez osobliwy obszar, gdzie zachowały się lasy o naturalnym charakterze. Na tym właśnie terenie znajduje się rezerwat „Grąd Radziwiłłowski”, w którym znajduje się między innymi dąb szypułkowy w wieku 140 – 170 lat.

Kilka kilometrów dzieli rezerwat od wsi Radziwiłłówka, która została założona w 1576 roku. Na uroczysku Rasztowiec mieścił się ponoć niegdyś dwór, być może myśliwski, należący do Radziwiłłów. Został on zniszczony w czasie wojen ze Szwedami, a w II połowie XIX wieku z jego ruin pozyskiwano materiał do budowy drogi do Wysockiego Litewskiego. Później dwór był on siedzibą starosty mielnickiego, ale do dziś zachowała się tylko nazwa miejsca i droga prowadząca do dworu.

Z Radziwiłłówki szlak prowadzi do Mielnika, ale po drodze warto zatrzymać się w małej osadzie Grabowiec, gdzie znajdują się pozostałości cmentarza żydowskiego, zakład przetwórstwa kredy i rezerwat przyrody „Góra Uszeście”.

Dalsza trasa biegnie w cieniu drzew do miejscowości Wajków, która kiedyś stanowiła przedmieście Mielnika. Za Wajkowem rozciąga się wspaniała panorama na rzekę. Można tu zaobserwować wiele gatunków ptaków, więc warto zatrzymać się na dłuższy postój.

Następna na szlaku jest wieś Sutno, w której na wysokiej skarpie w XVI wieku stał dwór, zniszczony w 1939 roku. Dziś pozostały tylko resztki alei dojazdowej i parku. Godne uwagi są też domy mieszkalne i zagrody gospodarskie z początku XIX wieku oraz pomnik upamiętniający pacyfikację wsi w 1941 roku.

Ostatnią miejscowością na szlaku jest Niemirów, który posiada bardzo bogatą przeszłość historyczną i wiele ciekawych miejsc wartych zobaczenia.

Mapa 8 Szlak Nadbużański

Źródło: www.siemiaticze.pl

Następnym, zarówno pieszym jak i rowerowym szlakiem, jest szlak Nadbużański. Jak sama nazwa wskazuje rozciąga się on wzdłuż rzeki Bug, a jego początek i koniec wyznaczają mosty.

Tonkiele, od który rozpoczyna się wędrowka, były niegdyś wsią bojarów zamku drohickiego z rodu Tonkielów. W czasie okupacji hitlerowskiej dokonano tu masowych mordów jeńców radzieckich i ludności cywilnej, dlatego też na miejscu kaźni znajduje się pamiątkowy obelisk.

Na 3 km szlaku znajduje się Wólka Zamkowa. Jest to dawna wieś służby zamku drohickiego. Będąc tam warto obejrzeć na zabytkowe drewniane domy z końca XIX wieku i początku XX wieku.

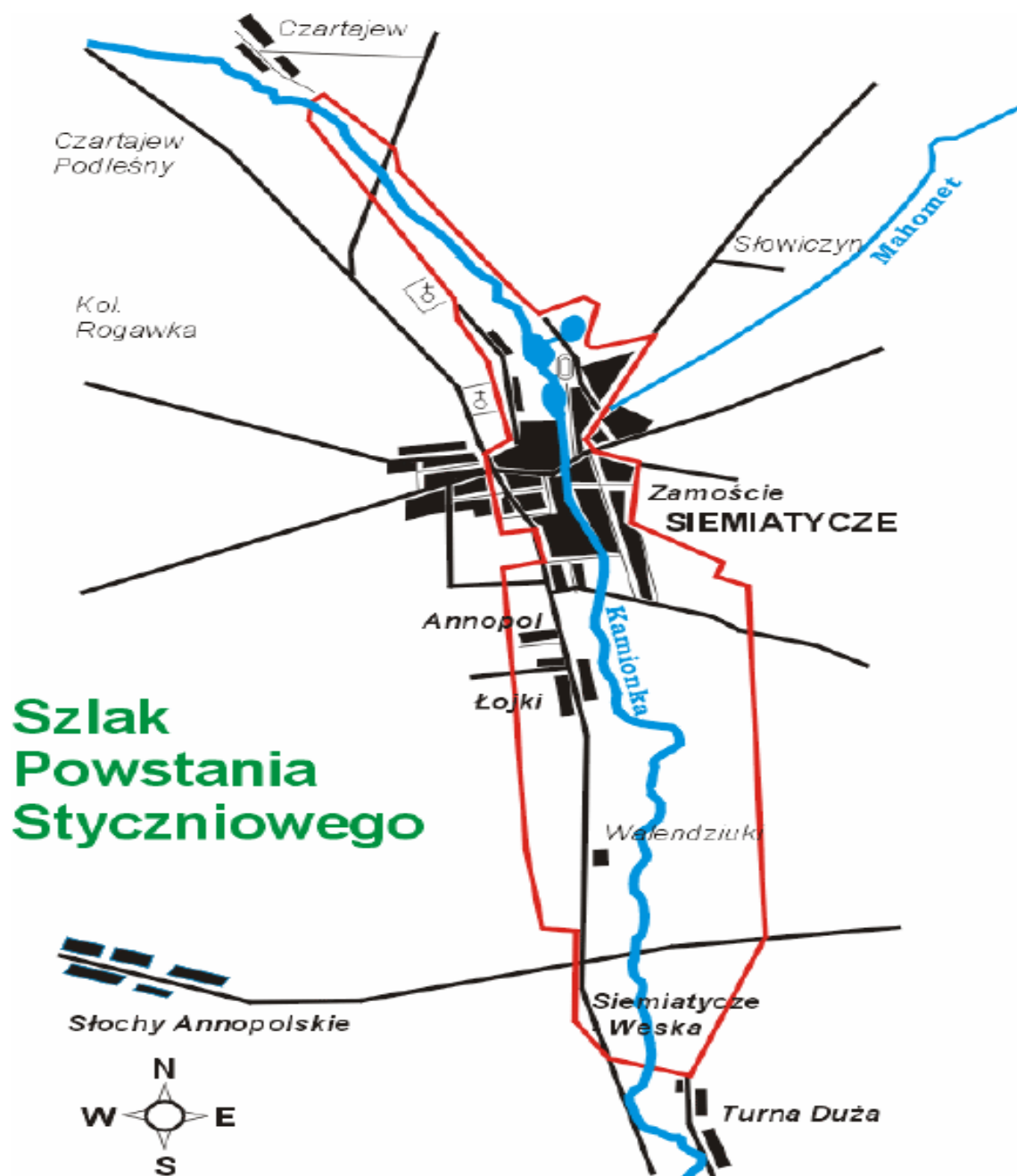
4 km dalej położony jest Drohiczyn. Kiedyś miał duże znaczenie handlowe, gdyż znajdował się na szlaku handlowym wiodącym z Rusi do Polski. Handlowano tu woskiem, miodem, solą, zbożem i produktami leśnymi. Już od XVI wieku, Drohiczyn miał na rzece most i odgrywał znaczną rolę jako port rzeczny. Trudno nie wspomnieć o jego zabytkach, które warto zwiedzić. Są to:

- kościół pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej wraz z budynkami Klasztoru Jezuitów,
- zespół klasztorny Franciszkanów, w tym: kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny,
- barokowy Zespół Klasztorny Benedyktynki składający się z Kościoła pod wezwaniem Wszystkich Świętych i klasztoru,
- cerkiew pod wezwaniem Św. Mikołaja Cudotwórcy,
- Góra Zamkowa – wczesnośredniowieczne grodzisko, wspaniały widok na dolinę Bugu. Na szczycie wzgórza stoi obelisk postawiony w 1928 roku na pamiątkę odzyskania niepodległości przez Polskę.

Dalej szlak prowadzi pośród pagórków, w pobliżu Bugu do szosy Drohiczyn – Siemiaticze, która wiedzie do wsi Zajęczniki. Powstała ona w XV wieku, a zobaczyć tu można wiele zabytkowych drewnianych domów z XIX i XX wieku.

Następne na szlaku są wsie Klekotowo, Ogrodniki, Wólka Nadbużna, a na końcu Turna Mała. Cała trasa zachwyca piękną przyrodą i malowniczym położeniem wzdłuż Bugu, więc na pewno nie zawiedzie żadnego turysty.

Mapa 9 Szlak Powstania Styczniowego

Źródło: www.siemiatycze.pl

Innym szlakiem, położonym w pobliżu gminy Mielnik, który warto przebyć jest szlak Powstania Styczniowego. Koncentruje się on wokół Siemiatycz i związany jest z bitwą, która rozegrała się w tym mieście w dniach 6 – 7 lutego 1863 roku.

Miejsce początku i końca szlaku znajduje się przy dawnej synagodze, a obecnie muzeum i galerii Miejskiego Ośrodka Kultury przy ulicy Zaszkolnej. Dalej prowadzi ulicą Krótką do centralnego punktu miasta gdzie niegdyś stał ratusz, a teraz znajduje się skwer, później ulicą 3-go Maja zmierza do ulicy Powstania Styczniowego. Tutaj po prawej stronie widać dawny klasztor misjonarzy, a obok kościół, po lewej zaś budynek dawnej szkoły przyklasztornej. Wchodząc na ulicę Powstania Styczniowego po prawej stronie na wzgórzu widoczna jest cerkiew, po lewej zaś nowoczesna plebania prawosławna.

Po przejściu około 100 metrów dochodzi się do cmentarza. Jest to miejsce walk w dniach 6 i 7 lutego 1863 roku. Wchodząc na cmentarz natrafić można na dwie kaplice: św. Anny i kaplicę ewangelicką.

Dalsza droga wiedzie ulicą Głowackiego w kierunku wsi Czartajew. Za mostem na rzece Kamionka szlak skręca w prawo. Przed II wojną światową w Czartajewie znajdował się dwór należący do rodziny Wołków. Do dziś zachował się park podworski i czworaki. Obecnie znajduje się tu zespół szkół.

Z Czartajewa szlak prowadzi polną drogą przecinającą szosę Siemiatycze – Białystok i skręca do lasu. Trasa na tym odcinku wiedzie przez tereny podmokłe. Po przejściu około 7 kilometrów trafia się na polanę, na której według niektórych źródeł, mogło znajdować się grodzisko lub cmentarzysko. Dalej droga wiedzie w kierunku zalewu, potem wzdłuż jego brzegu i na 9 km doprowadza do mostu, po przejściu którego biegnie ponownie wzdłuż zalewu.

Po dojściu do ulicy Słowiczyńskiej skręca w nią i prowadzi w kierunku dworca PKS. Po około 200 metrach dochodzi do ulicy Polnej, przy której znajdują się pozostałości cmentarza żydowskiego, zniszczonego w czasie II wojny światowej. Zachowała się tu jedynie część ogrodzenia z bramą. Kilka metrów od bramy na terenie byłego cmentarza znajduje się płyta upamiętniająca tragiczną śmierć żydów podczas II wojny światowej. Wędrując ulicą Polna wchodzi się do sosnowego lasu. Później szlak doprowadza do zespołu szkół wzniesionego w 1936 roku. Po wejściu na wzniesienie przy strzelnicy sportowej można podziwiać panoramę miasta.

Na 16 km mija się szosę łączącą Drohiczyn ze stacją kolejową Siemiatycze, a potem kieruje się do wsi Turna Duża. Tu znajduje się kilka zabytkowych domów oraz młyn wodny, drewniany z XIX wieku, umiejscowiony nad Kamionką.

Szlak przecinając szosę Siemiatycze – Lublin prowadzi w pobliżu zajazdu "Kmicic". Mijając go skręca w polną drogę, z której rozciąga się widok na wiatrak. Następnie wiedzie ulicą Szpitalną do ulicy 11 Listopada, gdzie mija się Szkołę Muzyczną mieszczącą się w odbudowanej oranżerii księżnej Anny Jabłonowskiej.

Podążając ulicą Legionów Piłsudskiego zobaczyć można budynek Starostwa Powiatowego, a przed jego frontem dwa sfinksy, pozostałość bramy wjazdowej do byłego pałacu księżnej Jabłonowskiej. Obok budynku znajduje się pomnik Tadeusza Kościuszki.

Biegnąca dalej ulica Pałacowa prowadzi z powrotem do początku szlaku, czyli ulicy Zaszkolnej.

Niewątpliwą atrakcją nadbużańskiego regionu jest kolejny szlak, a mianowicie szlak kajakowy. Trasa jego przebiega najciekawszym fragmentem doliny Bugu jakim jest „Podlaski Przełom Bugu”, rozciągający się od Niemirowa do Drohiczyna. Piękne tereny, wspaniałe krajobrazy zachęcają miłośników spokoju i przyrody.

Fotografia 1 Splyw kajakowy rzeką Bug

Źródło: www.siemiaticze.pl

Splyw rozpoczyna się we wsi Niemirów, która niegdyś była miastem. Prawa miejskie otrzymała w 1616 roku, ale zniszczenia dokonane przez liczne wojny były przyczyną odebrania tych praw. Pierwsze wzmianki o tej miejscowości pochodzą już z początku XV wieku. W 1863 roku w okolicy ówczesnego miasta przeprawiały się powstańcze oddziały Ragińskiego i Czarkowskiego, które później wzięły udział w przegranej bitwie pod Siemiatyczami. W 1920 roku przeprawiły się tu także wojska polskie ścigające armię bolszewicką. Niemirów bardzo poważnie zniszczony został podczas działań wojennych w 1939, 1941 i 1944 roku.

Po przepłynięciu 1,5 km, warto zatrzymać się na lewym brzegu rzeki w miejscowości Gnojno i obejrzeć kościół z 1815 roku, ruiny cerkwi z początku XVIII wieku i stary cmentarz z zabytkowymi nagrobkami.

Kolejną mijaną wsią na trasie jest Sutno, osada założona w 1528 roku. Oprócz wspomnianego już wcześniej przez mnie pomnika upamiętniającego wydarzenia II wojny światowej, zaciekawic może także znajdujący się nieopodal rzeki gład narzutowy o obwodzie 6,3 m, długości 2,5 m, szerokości 1,8 m i wysokości 1,5 m nad powierzchnię gruntu.

Za Sutnem rozpoczyna się bardzo atrakcyjny fragment spływu. Widoczne z wody są wysokie, piaszczysto – żwirowe, pofałdowane zbocza brzegów porośniętych drzewami, wznoszące się na wysokość ponad 30 m.

Na 8 km trasy, na prawym brzegu leży Wajków, a po lewej stronie wieś Serpelice.

Płynąc dalej można podziwiać niezwykle walory krajobrazowe doliny Bugu, podobne do nadniemeńskich okolic opisanych w powieści Elizy Orzeszkowej „Nad

Niemnem”. Stad też przy dobrej pogodzie można już dojrzeć stolicę ziemi mielnickiej, czyli Mielnik.

Na dalszym odcinku rzeka ulega zwięzieniu, a oprócz tego przepływa się przez linię promu. Po ostrym zakręcie pojawiają się na lewym brzegu ośrodki wczasowe, a po prawej stronie wieś Osłowo, zaś później Maćkowice. Z rzeki da się zauważyć pozostałości sowieckich bunkrów "Linii Mołotowa" z lat 1940 – 1941, a w oddali trzykondygnacyjny młyn z XIX wieku.

Kolejne mijane miejscowości to Olendry, Turna Duża, Ogrodniki i Zajęczniki, aż wreszcie pojawia się Drohiczyn, gdzie kończy się podróż.

Nie jest to jednak koniec szlaku, ponieważ dla zagorzałych miłośników kajakarstwa, może on prowadzić aż do ujścia Bugu do Zalewu Zegrzyńskiego.

Tabela 10 Atrakcje turystyczne w Mielniku i okolicy

Miejowość	Odległość od Mielnika
Drohiczyn	- Zabytki, przeszłość historyczna - 30 km
Ciechanowiec	- skansen, muzeum rolnictwa - 70 km
Białowieża	- Puszcza, muzeum, żubry - 80 km
Św. Góra Grabarka	- miejsce kultu prawosławia - 10 km
Sarnaki, Klimczyce i okolice	- związane z tajemnicą wojenną V2 - 15 km
Janów Podlaski	- Stadnina Koni Arabskich - 30 km
Podniebne loty motolotnią i inne atrakcje	- Mielnik

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Gminy Mielnik

4.1 Rezerwaty przyrody

Ze względu na przepiękny krajobrazowo, bogaty pod względem przyrodniczym obszar utworzono na terenie gminy następujące rezerwaty przyrody:

1. Rezerwat przyrody "Uszeście" - unikalna roślinność kserotermiczna - Mielnik
2. Rezerwat przyrody "grąd Radziwiłłowski" - fragmenty charakterystycznego lasu - Radziwiłłówka
3. Zespół przyrodniczo - krajobrazowy "Głogi" w Mielniku - charakterystyczny teren i szata roślinna
4. Obszar chronionego krajobrazu "Doliny Bugu" - obejmuje całe północne pobraże Bugu
5. Pomnikowe drzewa, głązy narzutowe
6. Wspaniałe punkty widokowe w Mielniku, Sutnie, Wajkowie, Niemirowie, Radziwiłłówce
7. Złóża kredy w Mielniku, skamieniliny z dawnego morza
8. Starorzecza Bugu w Mielniku, Sutnie, Niemirowie, Wajkowie, Osłowie

4.2 Baza noclegowa

Baza noclegowa stanowi najważniejszy i decydujący element zagospodarowania turystycznego. Usługi noclegowe należą do podstawowych usług turystycznych, bowiem umożliwiają turyście przebywanie poza stałym miejscem zamieszkania dłużej niż jeden dzień. Obiekty noclegowe warunkują w dużym zakresie liczbę i długość pobytów turystycznych, a tym samym rozwój pozostałych komplementarnych usług turystycznych. Liczbę miejsc noclegowych w obiektach noclegowych uznano więc za podstawowy wskaźnik informujący o intensywności zagospodarowania turystycznego, gdyż jest ona na ogół skorelowana z pozostałymi usługami turystycznymi i uzupełniającymi.

Na terenie Gminy Mielnik znajdują się następujące miejsca noclegowe:

1. Samorządowy ośrodek wypoczynkowy - oferuje 21 miejsc noclegowych w domkach kempingowych;
2. Ośrodek wypoczynkowy OSP - oferuje 38 miejsc noclegowych w pokojach 1,2,3,4 i 5 osobowych;
3. Pensjonat Panorama - oferuje 33 miejsca noclegowe w pokojach 1,2,3 osobowych z łazienkami, tv i tarasami widokowymi;
4. Pola namiotowe w Uroczysku "Głogi" i "Topolina" ;
5. Możliwość noclegów dla grup zorganizowanych w okresie wakacji w budynku szkoły podstawowej w Mielniku ;
6. Kwatery agroturystyczne :

- ✓ Śnieżko Elżbieta i Jerzy - Mielnik tel.085-6577105
- ✓ Dacewicz Leokadia - Mielnik tel.085-6577110
- ✓ Wysocka Irena - Mielnik tel.085-6577125
- ✓ Szymańska Elżbieta - Wajków tel. 085-6577255
- ✓ Pogrebniak Olga Radziwiłłowka tel. 085-6577444
- ✓ Remesz Olga i Bazyl Homoty
- ✓ Juzefowicz Mirosław Mielnik tel. 085 6577070
- ✓ Szymański Piotr Mielnik tel. 085-6577068
- ✓ Biedrzycka Aleksandra Mielnik tel. 085-6577057
- ✓ Charkiewicz Maria Mielnik tel.085-6577115
- ✓ Kierkowicz Jerzy Mielnik tel. 085-6577156
- ✓ Mirowska Halina Mielnik, tel. (0-85) 6577231
- ✓ Biedrzycka Katarzyna Mielnik, tel. (0-85) 6577057
- ✓ Dmitruk Jan Mielnik, tel. (0-85) 6556348
- ✓ Iwanowska Maria Mielnik, tel. (0-85) 6577137
- ✓ Kałaczyńska Małgorzata Sutno, tel. (0-85) 6577173
- ✓ Krajewska Apolonia Sutno 2, 17-307 Mielnik
- ✓ Kudelski Wojciech Mielnik, tel. 0 601916125
- ✓ Kędziora Klaudia Mielnik, tel. (0-85) 6577056
- ✓ Mormol Maciej Sutno, tel. (0-85) 6577294

Biorąc pod uwagę to, że turyści oczekują szerokiej gamy typów zakwaterowania, nawet w rejonach wiejskich, baza noclegowa gminy Mielnik jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Koszt miejsc noclegowych zawiera się w sporym przedziale cenowym, a w każdym typie zakwaterowania jest odpowiedni poziom wygód.

4.3 Baza gastronomiczna

Baza żywieniowa w gminie w porównaniu z noclegową jest bardzo słabo rozwinięta. Jednak dotychczas dostosowuje się ona dość dobrze do istniejącego popytu. Możliwości rozwoju turystyki na tym terenie mogą sprzyjać wzrostowi liczby lokali gastronomicznych. Powstawanie nowych gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych na pewno powiązane będzie z rozwojem gastronomii i tworzeniem nowych sposobów zapewnienia turystom pożywienia. Duże nadzieje wiązać można z produkcją żywności ekologicznej.

Na terenie gminy funkcjonują następujące punkty gastronomiczne:

- Restauracja „Wczasowa” – kuchnia staropolska
- Restauracja „Panorama” – 90 miejsc konsumpcyjnych w dwóch salach, dania regionalne
- Bar „Pod Beczułką” – lokal szybkiej obsługi, piwiarnia
- Bar, Restauracja „Ostoja”

4.4 Identyfikacja problemów

- Brak odpowiedniej promocji obszarów turystycznych gminy
- Brak punktu informacji turystycznej w gminie
- Rozbudowa bazy turystycznej gminy

5 Zagospodarowanie przestrzenne

5.1 Infrastruktura techniczna

5.1.1 Gospodarka wodna

Na terenie gminy Mielnik istnieje sieć wodociągowa o łącznej długości ok. 80 km, co stanowi ok. 40,7 km na 100 m². Obejmuje 20 miejscowości, do których należą: Mielnik, Wajków, Sutno, Niemirów, Osłowo, Maćkowicze, Maćkowicze Kol., Olchowice, Stankowicze, Kudelicze, Homonty, Pawłowicze, Oksiutycze, Moszczona Królewska, Radziwiłłówka, Wilanowo, Tokary, Mętna, Adamowo.

Źródłem zaopatrzenia mieszkańców w wodę są ujęcia:

1. SW-1 Mielnik – Grabowiec, wyd. 150 m³/h
2. SW-2 Mielnik – Grabowiec, wyd. 123 m³/h

Dwie miejscowości położone na terenie gminy – Wilanowo i Tokary – korzystają z wodociągu, należącego do gminy Nurzec, z ujęciem w Klukowiczach.

Roczne zużycie wody w gminie wynosi 60.000 m³. Z zasobów tych korzystają 952 gospodarstwa domowe czyli niemal 80% ogółu gospodarstw.

Tabela 11 Gospodarka wodna w gminie Mielnik

Wodociągi						
	rok	2000	2001	2002	2003	2004
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	58,9	75,0	75,0	74,6	80
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy tym eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	0	0	0	0	0
połączenia prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	671	838	843	851	952
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	43,6	46,6	51,6	54,4	bd
mieszkania w budynkach mieszkalnych nowo dołączonych do sieci wodociągowej	miesz.	0	0	0	8	bd
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	0	0	-	-	-
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	-	-	2208	2199	bd

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zestawień Banku Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl.

5.1.2 Kanalizacja sanitarna

Na terenie gminy nie występują scentralizowane systemy kanalizacji sanitarnej. Ścieki odprowadzane są do urzędów lokalnych i wywożone przez grupę komunalną Urzędu Gminy w Mielniku na wylewisko znajdujące się na gminnym wysypisku w Mielniku.

Sieć kanalizacji na terenie gminy liczy 350 m w Adamowie. Liczba podłączonych gospodarstw domowych wynosi 30 szt.

Dostępnym urządzeniem oczyszczającym ścieki jest oczyszczalnia biologiczna BIOBLOK – o wydajności 35 m³/d.

Stan gospodarki ściekowej na terenie gminy należy ocenić jako niezadowolającą. Ścieki gromadzone w zbiornikach, które często nie są szczelne mogą powodować negatywny wpływ na środowisko w postaci skażenia gleby, a zwłaszcza wód podziemnych.

Brak rozwiązania odprowadzenia i oczyszczenia ścieków obniża standard życia mieszkańców i stanowi barierę w rozwoju gminy.

Na terenie gminy działa też kanalizacja deszczowej, umiejscowiona głównie w Mielniku przy ulicach:

- ul. Brzeska 1580 m /dr. powiatowa/
- ul. Królewska 750 m /w tym 540 dr powiatowa/
- ul. Strażacka 160 m
- ul. Bugowa 80 m
- ul. Piaskowa 520 m
- ul. Duboisa 360m
- ul. Sadowa 760 m
- ul. Polna 440 m
- ul. Mostowa 300 m

oraz w Homotach 260m.

Łącznie długość kanalizacji deszczowej wynosi 5210 m.

5.1.3 Gospodarka odpadami stałymi

W zakresie gospodarki odpadami działalność na terenie gminy prowadzi Urząd Gminy w Mielniku.

W gminie Mielnik funkcjonuje jedno gminne wysypisko odpadów stałych i płynnych, zlokalizowane na gruntach wsi Mielnik – działka nr 5048. Zgodnie z mapą ewidencyjną gruntów jest to obszar leśny.

Powierzchnia wysypiska wynosi 1,05 ha. Wysypisko jest ogrodzone i posiada komorę składowania odpadów stałych i wylewisko. Funkcjonuje od 1975 r.. Dozór nad wysypiskiem pełni Urząd Gminy w Mielniku. Szacunkowa ilość odpadów przyjmowanych w ciągu roku na składowisko wynosi ok. 860 m³, co przy zakładanej gęstości odpadów 0,32 Mg/m³ daje wielkość 270 Mg. Dzienna ilość odpadów waha się w granicach 1 Mg. Nagromadzona ilość odpadów wynosi ok. 8 tys. m³.

Porządkowanie wysypiska – rozplanowywanie i przysypywanie ziemią nagromadzonych odpadów odbywa się w miarę potrzeb. Odpady na gminne wysypisko wywożone są z miejscowości Mielnik, Adamowo i Mętna przez Grupę Komunalną Urzędu Gminy Mielnik na podstawie podpisanych umów z mieszkańcami. Transport odpadów w 50% w gminie zapewnia Urząd Gminy, pozostała połowa mieszkańców gminy używa własnego transportu do wywozu odpadów.

W wojewódzkim i powiatowym planie gospodarki odpadami składowisko odpadów zostało przewidziane do modernizacji. Przewidywany termin zamknięcia wysypiska to rok 2009.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik ustalona strefa ochrony sanitarnej wynosi 300 m wokół wysypisk. W obrębie strefy na gruntach ornych ogranicza się uprawę owoców miękkich i warzyw spożywanych w stanie surowym, zbóż, nowych plantacji sadowniczych i pastwisk.

Pozostawia się bez ograniczeń wykorzystanie do uprawy roślin okopowych. Na terenach leśnych występuje ograniczenie zbierania runa leśnego.

Na terenie gminy istnieje 9 wiejskich wysypisk odpadów stałych o charakterze tymczasowych składowisk. Wysypiska wiejskie są obwałowane i mają przygotowane wjazdy. Odpady mieszkańcy wywożą we własnym zakresie.

Rada Gminy w Mielniku w dniu 24 marca 1997 r. podjęła uchwałę nr XVII/88/97 w sprawie zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mielnik.

W Gminie Mielnik brak jest składowisk przygotowanych do zdeponowania odpadów poakcyjnych, szczególnie w sytuacjach, gdy nie jest ustalony sprawca lub istnieją trudności z wyegzekwowaniem od niego utylizacji odpadów.

Za wywożenie i składowanie odpadów w Gminie Mielnik pobierane są opłaty – 4 zł za wywóz i składowanie odpadów z pojemników indywidualnych, 2,40 zł za jednorazowy wywóz pojemnika PA 110 od podmiotów gospodarczych.

5.1.4 Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy rozmieszczona jest sieć gazowa średniego ciśnienia o długości 18533m i niskiego ciśnienia 573 m. Łączna długość sieci wynosi 19106 m, co stanowi 9,738 km na 100 m².

Do sieci przyłączonych jest 156 mieszkań, w tym 27 do sieci niskiego ciśnienia i 129 do średniego. Struktura sieci gazowej przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Tabela 12. Sieć gazowa w gminie Mielnik

Sieć gazowa						
	rok	2000	2001	2002	2003	2004
długość czynnej sieci ogółem	km	-	-	-	19,1	19,1
długość czynnej sieci przesyłowej	km	-	-	-	0	0
długość czynnej sieci rozdzielczej w km	km	19,02	-	-	19,10	19,1
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	-	48432	48255	-	-
czynne połączenia do budynków mieszkalnych	szt	141	153	154	154	156
odbiorcy gazu	gosp.dom.	145	142	144	146	bd
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	-	-	77	-	-
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	47,10	72,10	59,10	-	-
zużycie gazu w hm ³	tys.m ³	-	-	51,20	-	-
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	hm ³	-	-	-	0,1	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl.

5.1.5 Elektroenergetyka

Źródłem zasilania w energię elektryczną gminy jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV w m. Siemiatycze.

Istniejące źródło zasilania w pełni pokrywa zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej gminy.

Na terenie gminy zlokalizowane są 42 stacje transformatorowe, w tym 41 słupowych i jedna wieżowa. Na przestrzeni lat 1994-1999 obserwowano się wyrównany poziom obciążenia transformatorów.

Główne układy zasilające gminę napowietrznie to:

Siemiatycze – Adamowo – Bielsk Podlaski – 110 kV

Siemiatycze – Mielnik – Niemirów – 15 kV

Siemiatycze – Mielnik – Adamowo – Czeremcha – 15 kV.

Linia Siemiatycze – Mielnik jest w trakcie modernizacji, która ma zostać zakończona do końca 2005r.

Na obszarze Gminy Mielnik zlokalizowana jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV we wsi Adamowo, która nie jest własnością Zakładu Energetycznego Białystok S.A., jak w/w w Siemiatyczach lecz Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” S.A. i pracuje na potrzeby wyżej cytowanego przedsiębiorstwa.

5.1.6 Ciepłownictwo

Na terenie Gminy Mielnik zlokalizowanych jest 12 źródeł wytwarzania energii cieplnej, obsługującej głównie obiekty użyteczności publicznej. Zaspokajają one lokalne potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Jednakże wskazana byłaby stopniowa rezygnacja z paliw stałych na rzecz paliw ekologicznych.

Tabela 13 Źródła wytwarzania energii cieplnej na terenie gminy Mielnik

l.p.	Obiekt	Moc kotła	Typ kotła	Rodzaj paliwa
1	2	3	4	5
1	Stacja pomp nr 1 w Adamowie	6,75 GJ/h	Viessmann Paramont-Triplex	gaz ziemny
2	Szkoła Podstawowa w Mielniku	1,0 GJ/h	Stiebel	gaz
3	Bank Spółdzielczy w Mielniku	0,25 GJ/h	Stiebel	gaz
4	Pensjonat OSTOJA	108 Mcal/h	Stiebel	gaz
5	Urząd Gminy + Poczta w Mielniku	120 KW	Stiebel	gaz
6	Strażnica OSP w Mielniku	120 KW	Stiebel	gaz
7	Budynek mieszkalny i biurowy Straży Granicznej w Mielniku	120 KW	Stiebel	gaz
8	Przedszkole w Mielniku	50 KW	Wiessman	gaz
9	Gminny Ośrodek Kultury w Mielniku	100 KW	Stiebel	gaz
10	Mielnickie Zakłady Kredowe	b.d.	b.d.	gaz
11	Restauracja GS SCH w Mielniku	b.d.	1x Tezam	węgiel
12	Budynek mieszkalny przy ul.Popław	120 KW	Stiebel	gaz

Źródło: Opracowanie na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Mielnik.

5.1.7 Telekomunikacja

Na początku lat dziewięćdziesiątych Gmina Mielnik miała najgorszą sieć telefoniczną wśród okolicznych gmin i w rejonie Siemiatycz. W ciągu ostatnich lat w gminie zlokalizowano dwie nowoczesne cyfrowe centrale abonenckie i podłączono 400 abonentów. Obecnie każde gospodarstwo rolne i inne podmioty mogą uzyskać dostęp do numerów praktycznie bez ograniczeń.

Według stanu na moment powstawania niniejszego opracowania w gminie jest 775 abonentów telefonicznych.

Na terenie gminy zainstalowane są bazowe stacje telefonii komórkowej. Obecność tych urządzeń pozwala uzyskać łączność mieszkańcom gminy jak również ma to znaczenie dla turystów przybywających na te tereny.

System telefonii komórkowej jest częścią infrastruktury technicznej rozwijającej się w ostatnich latach bardzo dynamicznie.

5.2 Komunikacja

5.2.1 Układ drogowy

Przez teren Gminy Mielnik przebiega ogółem 120 km dróg w tym: dróg krajowych, dróg powiatowych i gminnych. Najważniejszy szlak komunikacyjny łączący gminę z miastem powiatowym Siemiatycze i z drogą krajową nr 19 Białystok – Lublin. W porównaniu z sąsiednimi gminami Mielnik ma proporcjonalnie najmniej dróg utwardzonych w powiecie Siemiatycze. Jakość dróg i potrzeba ich modernizacji to jeden z głównych problemów rozwoju gminy.

W strukturze dróg Gminy Mielnik znajdują się:

1. drogi wojewódzkie:
 - ✓ droga nr 19 – Adamowo – granica państwa,
 - ✓ droga nr 640 – Szumiłówka – Kajanka.
2. drogi powiatowe:
 - ✓ droga nr 1768B – Siemichocze- Wilanowo
 - ✓ droga nr 1769B – Tokary – Klukowicze – Zubacze – Stawiszczce
 - ✓ droga nr 1770B – Wilanowo – droga 1769B
 - ✓ droga nr 1771B – Radziwiłłówka – droga 1765B Augustynka
 - ✓ droga nr 1781B – Maćkowicze – Osłowo – Sutno – Niemirów
 - ✓ droga nr 1784B – Radziwiłłówka – Mielnik
 - ✓ droga nr 1785B – Mielnik – Mętna – Adamowo
 - ✓ droga nr 1786B – Mielnik - Wajków

Zestawienie dróg gminnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Wykaz dróg gminnych

Lp	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi wg ewidencji w km	Szerokość drogi w m	Rodzaj nawierzchni w km	
					Ulepszona	Żwirowa – ż Gruntowa - g
1	2	3	4	5		
1	9591B	Radziwiłłówna – Oksjutycze	6,0	9-15	0,5	5,5g
2		Adamowo – granica gminy (Werpom)	3,0	9		3,0ż
3	9592B	Adamowo – Wilanowo	5,0	18	0,7	4,3ż
4	9593B	Kol. Maćkowicze – droga powiatowa nr 892	0,885	8	0,885	
5	9594B	Osłowo – Moszczona Królewska	2,8	5-18		2,8g
6	9595B	Droga gminna nr 9594 – Radziwiłłówna	1,87	12		1,87g
7	9596B	Grabowiec – droga powiatowa nr 895	0,65	18		0,65g
8	9597B	Droga powiatowa nr 896 – droga nr 892	3,5	18		3,5g
9	9598B	Wajków – Sutno	2,75	7-18		2,75g
10	9599B	Sutno – Mętna	4,4	6-12		4,4g
11	9600B	Niemirów – Koterka	7,9	6-15		7,9g
Ulice we wsi Niemirów						

12	9601B	Ul. Zamkowa	0,6	10	0,6	
13	9602B	Ul. Szpitalna	0,7	5-15		0,7
14	9603B	Ul. Cmentarna	0,55	6-15	0,55	
15	9604B	Plac Wyzwolenia	0,375	15	0,25	0,125g
Ulice we wsi Mielnik						
16	9605B	Ul. Duboisa	0,3	10	0,3	
17	9606B	Ul. Sadowa	1,01	6-16	1,01	
18	9607B	Ul. Polna	0,42	10-16	0,42	
19	9608B	Ul. Piaskowa	0,54	10	0,54	
20	9609B	Ul. Górna	0,32	6		0,32g
21	9610B	Ul. Bugowa	0,34	10	0,34	
22	9611B	Ul. Popław	0,36	12	0,1	0,26g
23	9612B	Ul. Zamkowa	0,27	6-10		0,27g
24	9613B	Ul. Zaskłona	0,4	10		0,4g
25	9614B	Ul. Plac Kościuszki	0,24	10	0,24	
26	9614B	Ul. Biała	0,34	6-14	0,26	0,08g
27	9616B	Ul. Zamiejska	0,41	6-10	0,3	0,11g
28	9617B	Ul. Mostowa	0,75	5-10	0,75	

Źródło: dane Urzędu Gminy Mielnik

5.2.2 Komunikacja kolejowa

Przez teren Gminy Mielnik przebiegają używane linie kolejowe w kierunkach Czeremcha – Hajnówka, Czeremcha – Bielsk Podlaski – Białystok, Siedlce – Warszawa. Są to połączenia ze stacji Siemiatycze.

5.2.3 Komunikacja autobusowa

Gminę Mielnik obsługuje PPKS Siemiatycze.

W chwili obecnej funkcjonują 4 linie:

- ✓ Siemiatycze – Mielnik – Hajnówka – Białystok
- ✓ Siemiatycze – Mielnik – Niemirów
- ✓ Siemiatycze – Mielnik – Wajków
- ✓ Siemiatycze – Mielnik – Klukowicze.

Na terenie gminy nie ma dworca autobusowego. Ruch pasażerski odbywa się na przystankach autobusowych.

5.3 Ropociąg

Do zakładów dużego ryzyka zaliczono PERN „PRZYJAŹŃ” w Płocku Stacja Pomp Nr I w Adamowie, w którym przechowywana jest ropa naftowa w ilości 328, 5 tys. ton, składowana w zbiornikach naziemnych. Magazynowanie ropy, pomimo zastosowania środków zapobiegawczych, stwarza niebezpieczeństwo zagrożenia środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, szczególnie w przypadkach rozszczelnienia zbiorników i instalacji, a także awarii przy pracach przeładunkowych i przewozie.

Przez teren powiatu siemiatyckiego przechodzi ropociąg. PRZYJAŻN długości 22 km, o średnicach przewodu \varnothing 820 mm, \varnothing 630 mm i \varnothing 610 mm, o ciśnieniu roboczym 55 atm (stacja pomp w Adamowie).

PERN „PRZYJAŻN” w Płocku Stacja Pomp Nr 1 w Adamowie, jak każdy z zakładów dużego i zwiększonego ryzyka, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, powinien:

- posiadać program zapobiegania awariom,
- opracować i wdrożyć system bezpieczeństwa stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania i organizacji zakładu,
- opracować raport o bezpieczeństwie (zakłady o dużym ryzyku).

5.4 Własność nieruchomości

W strukturze własnościowej nieruchomości (poza nieruchomościami i gruntami osób fizycznych) w gminie występują:

1. *Nieruchomości gruntowe: 229,2833 ha*

w tym Mielnik- 149,5097 ha ,
inne wsie- 79,7736 ha.

2. *Nieruchomości zabudowane: 11,226 ha*

w tym Mielnik 6,64 ha tj.

- Urząd Gminy - 0,58 ha,
- Gminny Ośrodek Kultury - 0,29 ha
- Przedszkole - 0,16 ha
- Szkoła z halą sportową - 1,29 ha
- Straż Pożarna - 0,11 ha
- Kino - 0,22 ha
- Budynek mieszkalny jednorodzinny przy ul. Brzeskiej - 0,01 ha
- Stan zerowy (fundamenty) budynku mieszkaln. po byłym PGR - 0,25 ha
- Stan zerowy (fundamenty) budynku administr. po byłym PGR - 0,28 ha
- Kotłownia (budynek warsztatowy) - 0,57 ha
- Budynek wypożyczalni sprzętu wodnego i amfiteatr / cz. działki/ - 0,20 ha
- Hydrofornia - 0,25 ha
- Studnie głębinowe na Grabowcu - 0,23 ha
- Ośrodek wypoczynkowy- domki letniskowe - 2,20 ha

Inne wsie 4,586 ha tj.

Wilanowo 1,27 ha:

- Budynek warsztatowy po byłej SKR - 1,00 ha
- Świetlica wiejska - 0,27 ha

Tokary 0,66 ha:

- Budynek mieszkalno- usługowy - 0,49 ha
- Garaż OSP /część działki/ - 0,17 ha

- Budynek poszkolny + budynek gospodarczy

Sutno 0,63 ha:

- Budynek poszkolny + garaż OSP - 0,63 ha

Niemirów 0,74 ha:

- Świetlica wiejska - 0,74 ha

Mętna 0,1960 ha

- Budynek poszkolny - 0,1960 ha

Moszczona Królewska 0,35 ha

- Świetlica wiejska + garaż OSP - 0,35 ha

Radziwiłłówka 0,25 ha

- Świetlica wiejska - 0,25 ha

Pawłowicze 0,26 ha

- Świetlica wiejska - 0,26 ha

Homoty 0,23 ha

- Świetlica wiejska + garaż OSP - 0,23 ha

3. Infrastruktura komunalna:

Wodociąg 59,31 km i 669 szt. przyłączy

Gmina posiada również prawo własności rzeczy ruchomych:

środki trwałe:

- samochód osobowy „Lublin” typ 3321
- koparko- ładowarka NK- 0451B
- ciągnik „URSUS 3512”
- pryczepa skrzyniowa- rolnicza T- 169/1
- ciągnik gąsienicowy T-100M
- pryczepa T-041
- pryczepa asenizacyjna 10 0001
- rozsiewacz ciągnikowy RCW-3
- samochód pożarniczy „Jelcz”
- samochód pożarniczy „Skuteng”
- samochód pożarniczy „Żuk”
- samochód pożarniczy ”Żuk”
- samochód pożarniczy „STAR 244”
- samochód pożarniczy „Lublin III”
- samochód pożarniczy „Star 266”
- samochód pożarniczy „Żuk”
- prom rzeczny w Mielniku
- sprzęt kosząco- pielęgnacyjny
- samochód osobowy Renault Espace

5.5 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Mielnik – wieś, dawniej - (utracił prawa miejskie w 1934 roku) był miastem dużym i ważnym, położonym na prawym brzegu rzeki Bug na bogatych złożach kredowych; dotąd intensywnie eksploatowanych. Ośrodkiem rozplanowania lokacyjnego był obszerny prostokątny rynek, obecnie zamieniony w zadrzewiony skwer. W jego pierzei wschodniej, na rogu ul. Brzeskiej wzniesiona została około XIX wieku bożnica - obecnie odremontowana. Na wysokiej Górze Zamkowej (189 m n.p.m.) z przepięknym widokiem na dolinę Bugu zostały resztki kamiennych baszt, wałów i fos oraz ruiny kaplicy Św. Aleksandra Newskiego, zbudowanej w 1865 roku dla uczczenia ocalenia cara Aleksandra II. Na zamku niskim, u podnóża grodziska, znajdują się ruiny kościoła Św. Mikołaja, zburzonego w 1915 roku. Interesującym obiektem dla zwiedzających jest także dawna plebania przy ul. Brzeskiej, zapewne z około połowy XIX wieku przebudowana w XX wieku. W sąsiedztwie dawnego zamku znajduje się również wzgórze cmentarne z Cerkwią Pokrovy Matki Bożej zbudowaną po 1776 r. w konstrukcji zrębowej, drewnianej. Nie opodal, przy ulicy Brzeskiej, można podziwiać piękny zabytek dawnego miasteczka - cerkiew Narodzenia Bogarodzicy, odbudowaną i wyremontowaną w 1825 r. To w tej właśnie cerkwi, modlił się w 1260 roku przed cudowną ikoną "Spasa Izbawnika" książę Wasylko Romanowicz. Nieco dalej, także przy ulicy Brzeskiej znajduje się cerkwisko po cerkwi "Woskresienskiej", przeniesionej na Świętą Górę w Grabarce, która przetrwała do celowego podpalenia w 1990 r. Obecna jest jej kopia. Na wzgórzu przy ul. Brzeskiej usytuowany jest (zapewne w miejscu dawnego kościoła 1513-1829 p.w św Rocha) kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego zbudowany w latach 1912-20.

O istnieniu dawnej Ziemi Mielnickiej świadczy również wieś Niemirów, niegdyś miasto, położone nad rzeką Bug w pobliżu dawnej Puszczy Mielnickiej. Grodzisko z Górą Zamkową (wczesnośredniowieczne) oraz cmentarzysko z grobami w obstawie kamiennej i kurhany w pobliskiej Wólce (Białoruś) są przykładem na istnienie osadnictwa na tych terenach. Kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa zbudowany w 1620 roku, a odbudowany w 1791 roku, brama-dzwonnica barokowo-klasycystyczna, murowana z cegły, tynkowana, grodzisko na wschodnim brzegu rzeki Bug to najpiękniejsze zabytki dawnego miasteczka, obecnie wsi. We wsi Mętna zagubionej wśród lasów, a znanej jeszcze z 1567 roku, gdzie znajdował się młyn wodny należący do zamku mielnickiego, znajdziemy ciekawe przykłady budownictwa drewnianego.

Dwa kilometry za osadą Koterka 200 metrów od szosy wznosi się na niebiesko malowana drewniana cerkiew. Powstała w 1912 roku jako filialna cerkiew parafii w Tokarach. Cerkiew w uroczysku Koterka jest nierozzerwalnie związana z wsią Tokary. Od 1946 roku pełni rolę świątyni parafialnej. W tym roku bowiem nastąpił podział wsi pomiędzy Polskę a ZSRR. Po stronie radzieckiej pozostała parafialna cerkiew św. Mikołaja z 1816 roku. We wsi Tokary znajduje się Szkoła Podstawowa pamiętająca czasy 1881-1931. Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. zbudowany w 1527 roku w Wilanowie zburzony w 1876 roku, a następnie odbudowany w 1934-1935 w Tokarach, w konstrukcji zrębowej, oszalowany, stanowi cenny zabytek architektury sakralnej.

Zabytki, wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

Mętna

- ✓ Chałupa nr 5A (3?), drewniany, 2 poł. XIX w., nr rej.: 439 z 30.03.1979 r.

Mielnik

- ✓ Układ przestrzenny, XV-XVI w., nr rej.: 477 z 17.12.1979r.
- ✓ Kościół (ruiny), XVI w., nr rej.: 83 (89) z 24.01.1957r.

- ✓ Plebania, 2 poł. XVIII w.; nr rej 301 z 25.11.1966 r.
- ✓ Cerkiew prawosławna p.w. Narodzenia MB, 1825 r., nr rej.: 598 z 17.04.1985 r.
- ✓ Kaplica prawosławna cmentarna p.w. MB Opiekuńczej, drewniana, ok. 1770 r., nr rej.: 599 z 26.08.1985 r.
- ✓ Synagoga, ob.magazyn, pl. Kościuszki 1, poł. XIX w., 1920 r., nr rej.: 829 z 27.05.1997 r.
- ✓ Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego, murowany, 1913-1920, nr rej.: A-32 z 26.09.2002 r.

Niemirów

- ✓ Układ przestrzenny, XVI – XVII w, nr rej.: 441 z 14.04.1978 r.
- ✓ Kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa, k. XVIII w., nr rej.: 305 z 25.11.1966 r.
- ✓ Dzwonnica – brama, 1823 r., nr rej.: 306 z 26.11.1966 r.

Tokary

- ✓ Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża, drewniany, 1935 r., nr rej.: 632 z 31.12.1986 r.
- ✓ Cerkiew prawosławna cmentarna p.w. MB Wszystkich Strapionych Radość, drewniana, 1912 r., nr rej.: 590 z 28.12.1984 r.
- ✓ Szkoła, drewniana, 1935 r. nr rej.: 633 z 31.12.1986 r.
- ✓ Dom nr 50, drewniany, pocz. XX w., nr rej.: 31.12.1984 r.

Zabytki, nie wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

Maćkowice

- ✓ Zagroda młynarska, wł. Nina Łubko: młyn wodny, drewniano – murowany, ok. 1850r.; budynek gospodarczy I, drewniany, 2 poł. XIX w.; budynek gospodarczy II, drewniano- murowany, 2 poł. XIX w.; stodoła, drewniana, 2 poł. XIX w.

Mętna

- ✓ Szkoła, drewniana, pocz. XX w. remont.
- ✓ Zagroda nr 3, wł. Jan Karpowicz: dom, drewniany, pocz. XX w., remont.; stodoła, drewniana, 1930 r.; spichlerz, drewniany, 1930 r.
- ✓ Spichlerz w zagrodzie nr 2, wł. Konstanty Kochanowski, drewniany, ok. 1941 r.

Mielnik

- ✓ Ruina kaplicy prawosławnej p.w. Św. Aleksandra Newskiego, murowana, 2 poł. XIX w., zniszczona l.30-te XX w.
- ✓ Kapliczka, ul. Brzeska, murowana, 2 poł. XIX w (?)

Moszczona Królewska

- ✓ Dom nr 27, wł. Anna Adamiuk, drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Dom nr 42, wł. Konstanty Ciałko, drewniany, pocz. XX w

Niemirów

- ✓ Szkoła, ob. Poczta, pl. Wyzwolenia, drewniana, 1922 r.
- ✓ Dom, ul. Cmentarna nr 2, wł. Helena Gryciuk, drewniany, ok. 1922 r.
- ✓ Dom, ul. Cmentarna nr 3, wł. Antoni Charkiewicz, drewniany, ok. 1920 r.

Oksiutycze

- ✓ Dom nr 5, wł. Andrzej Pura, drewniany, l. 20-te XX w., rozbudowany po 1945 r., remont. l.50-te XX w. i 1979 r.
- ✓ Dom nr 8, wł. Franciszek Andruszkiewicz, drewniany, 1920 r., remont.

Pawłowicze

- ✓ Dom nr 14, wł. Jan Płatko, drewniany, 1925 r.
- ✓ Dom nr 16, wł. Mikołaj Kalinowski, drewniany, 1930 r.

Radziwiłłówka

- ✓ Dom nr 30, wł. Stanisław Roj, drewniany, 1922 r., rozbud. Po 1945 r.
- ✓ Dom nr 33, wł. Witold Szymanowicz, drewniany, 1925 r., remont.

Sutno

- ✓ Zagroda nr 88, wł. Jan Kołaczyński: dom, drewniany, 1922 r., remont; stodoła, drewniana, 1922 r. remont.
- ✓ Dom nr 43, wł. Tadeusz Drozdowski, drewniany, 1922 r. remont.
- ✓ Dom nr 45, wł. Wacław Bartnicki, murowany, 1925 r.
- ✓ Dom nr 73, wł. Stanisław Pawluczuk, drewniany, 1924 r.
- ✓ Dom nr 79, wł. Stanisław Dołoto, drewniany, 1923 r.
- ✓ Dom nr 87, wł. Franciszek Hryciuk, drewniany, 1925 r.
- ✓ Dom nr 89, wł. Jan Hryciuk, drewniany, 1918 r.
- ✓ Dom nr 92, wł. Franciszek Demianiuk, drewniany, 1914 r.
- ✓ Dom nr 93, wł. Piotr Baranowski, drewniany, 1922 r., remont.

Tokary

- ✓ Zagroda nr 47, wł. Włodzimierz Karasiuk: dom z częścią gospodarczą, drewniany, 2 poł. XIX w., remont. l.70-te XX w.; obora z drewnutnią, drewniana, XIX/XX w.; chlew, drewniany, pocz. XX w., remont, 1982 r.; stodoła, drewniana, 2 poł. XIX w.
- ✓ Zagroda nr 58, wł. Jan Patkowski: dom, drewniany, ok. 1930 r.; stodoła, drewniana 1930 r.
- ✓ Dom nr 13a, wł. Piotr Patkowski, drewniany, pocz. XX w., remont.
- ✓ Dom nr 27, wł. Joanna Kryńska, drewniany, ok. 1920 r.
- ✓ Dom nr 33, wł. Antoni Kalinowski, drewniany, ok. 1920 r.
- ✓ Dom z częścią gospodarczą nr 38, wł. Emilia Janiszewska, drewniany, 2 poł. XIX w., remont.
- ✓ Dom nr 59, wł. Jan Zalewski, drewniany 1922 r.
- ✓ Dom nr 70, wł. Kazimierz Kazimierczuk, drewniany, ok. 1919 r.
- ✓ Dom nr 70, wł. Janina Kowalska, drewniany, k. XIX w.
- ✓ Dom nr 71, wł. Czesława Mazuruk, drewniany, k. XIX w. remont. l.40-te i 70-te XX w.
- ✓ Dom nr 78, wł. Józef Józwiak, drewniany, l.20-te XX w., remont, l.50-te XX w.
- ✓ Dom nr 80, wł. Władysława Lipińska, drewniany, XIX/XX, remont. l. 50-te XX w.
- ✓ Dom nr 89, wł. Bolesław Lasota, drewniany, 1863 r., remont. l. 70-te XX w.
- ✓ Wiatrak Paltrak, ob. młyn motorowy, wł. Roman Rybałtowski, drewniany, 1925 r., przebudowany

Wajków

- ✓ Dom nr 7, wł. Władysław Jaroszuk, drewniany, pocz. XX w.
- ✓ Stodoła w zagrodzie nr 5a, wł. Stanisław Jaroszuk, drewniana, 1904 r., remont. po 1945 r.

Wilanowo

- ✓ Dom nr 132, wł. Michał Wasiuk, drewniany, 1931 r.
- ✓ Dom nr 136, wł. Eugenia Strelczuk, drewniany, k. XIX w.

Zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków Podlaskiego Konserwatora Zabytków:

- Maćkowice, st.1**, Gm. Mielnik, pow. Siemiatycze, osada wczesnośredniowieczna, nr rej.: 247/A Dec. Nr 670-1/20/79 z 27.12.1979 r.
- Mielnik, st. 1**, Gm. Mielnik, pow. Siemiatycze, grodzisko wczesnośredniowieczne zw. „Góra Zamkowa”, nr rej. 23/A, Dec. Nr Kl.X-1/3/205/1966 z 07.03.1966 r., nr rej. 23/A, Dec. 535-1/6/81 z 06.10.1981 r.
- Niemirów, st.1**, Gm. Mielnik, pow. Siemiatycze, grodzisko wczesnośredniowieczne zw. „Góra Zamkowa”, nr rej. 52/A, Dec. Nr 670-1/12/67 z 29.11.1967 r.

Stanowiska archeologiczne:

Mielnik

- Dz. Nr 5242 – stanowisko archeologiczne Mielnik 6/10: osada datowana na młodszą epokę kamienia – epokę brązu; ślad osadnictwa – okres starożytny; osada – wczesne średniowiecze XII – XIII w.
- Dz. Nr 5248-5250 – stanowisko archeologiczne Mielnik 7/11: osada – okres wpływów rzymskich; osada – wczesne średniowiecze XI-XIII w.
- Dz. Nr 5260-5261 - stanowisko archeologiczne Mielnik 8/12: ślad osadnictwa – wczesna epoka brązu, kultura trzciniecka; osada – epoka brązu, wczesna epoka żelaza; osada – wczesne średniowiecze; ślad osadnictwa – okres starożytny.

Maćkowice

- Dz. Nr. 88/2, stanowisko archeologiczne Maćkowice 7/16: ślad osadnictwa – środkowa epoka kamienia – młodszą epokę kamienia; osada średniowiecze.
- Dz. Nr. 90, stanowisko archeologiczne Maćkowice 5/14: obozowisko – środkowa epoka kamienia – młodszą epokę kamienia; stanowisko archeologiczne Maćkowice 6/15: ślad osadnictwa – wczesna epoka brązu – kultura trzciniecka.

5.6 Identyfikacja problemów

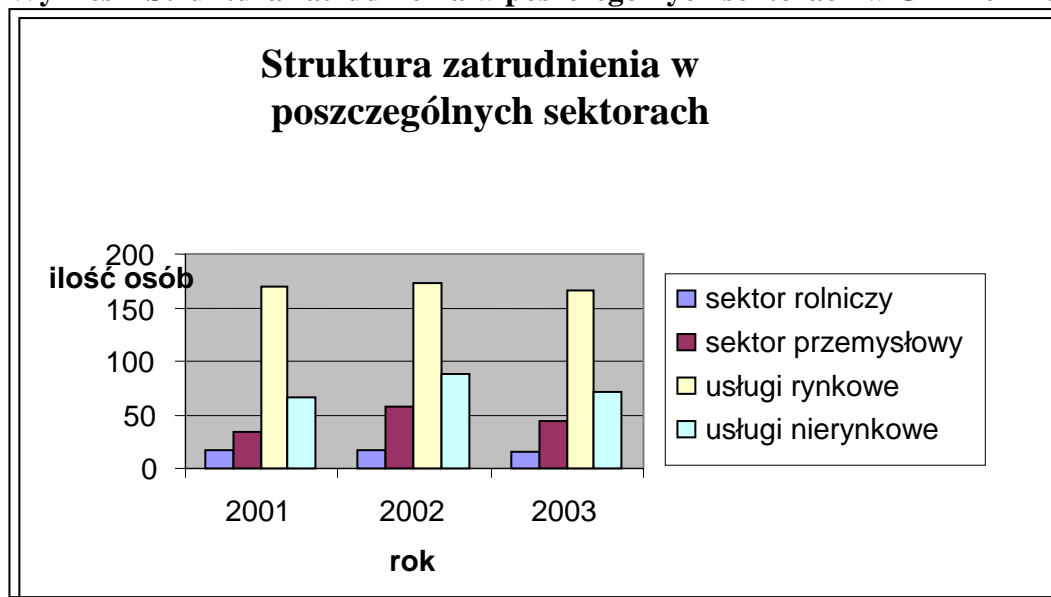
- Brak rozwiniętej sieci kanalizacji sanitarnej.
- Gospodarka odpadami – dążenie do stworzenia zakładu utylizacji odpadów w ramach Komunalnego Związku Gmin
- Problemy z komunikacją z powodu braku mostu na Bugu
- Problemy komunikacyjne z powodu braku przejścia granicznego z Białorusią
- Brak zastosowania systemów grzewczych wykorzystujących alternatywne źródła energii

6 Gospodarka

6.1 Główni pracodawcy

Według danych statystycznych struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach w gminie Mielnik przedstawia się następująco w kolejnych latach 2001- 2003.

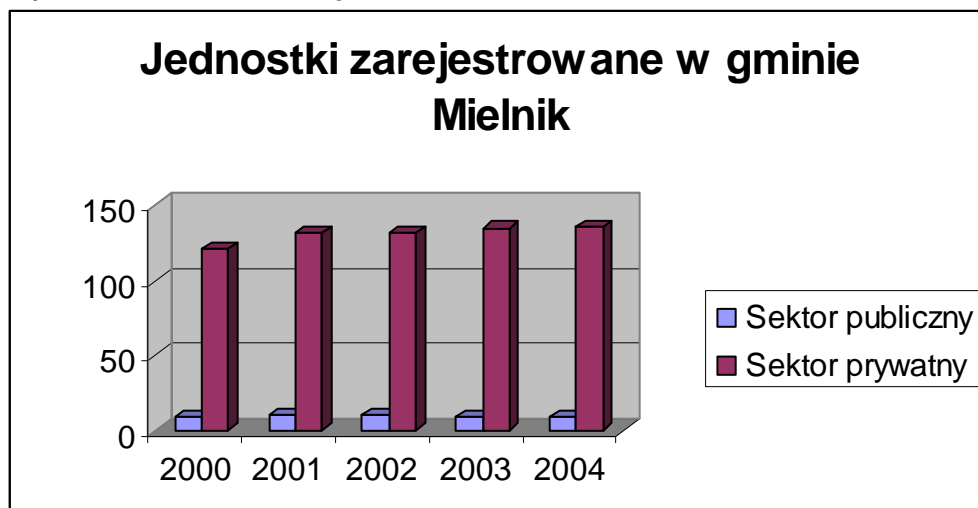
Wykres 1 Struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach w Gminie Mielnik.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Na podstawie analizy zatrudnienia wynika , iż w roku 2003 liczba pracujących zmniejszyła się z 335 osób w roku 2002 do 297 osób, zaś na podstawie danych z rejestru REGON wynika, że wzrosła ilość podmiotów gospodarczych w obszarze sektora prywatnego.

Wykres 2 Jednostki zarejestrowane w Gminie Mielnik.

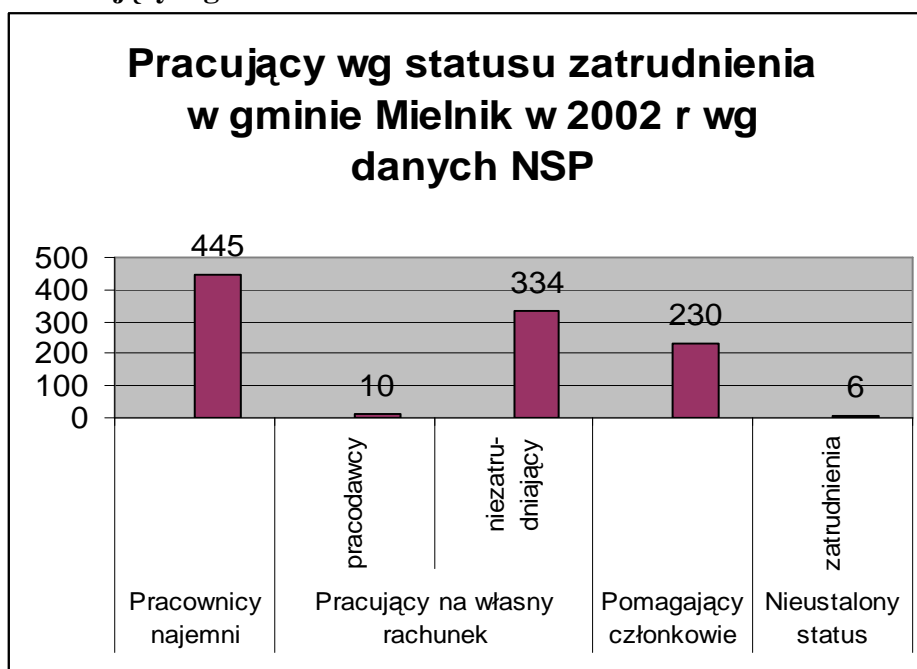

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Głównymi pracodawcami w gminie Mielnik są:

- PERN „Przyjaźń” SA w Płocku – Stacja Pomp nr 1 w Adamowie – zatrudnia ok.120 osób
- OMP Mielnickie Zakłady Kredowe w Mielniku – zatrudniające ok.40 osób;
- Urząd Gminy Mielnik – zatrudnia ok.40 osób;
- Zespół Szkół w Mielniku – zatrudnia ok.35 osób;
- GS Mielnik;
- Restauracja i hotel PANORAMA
- Zakłady Stolarskie: Zieniuk Lidia
Kozuchowski Lucjan
Datzuk Waczesław
Andruszkiewicz Mariusz

Wykres 3 Pracujący wg statusu zatrudnienia w Gminie Mielnik w 2002 roku.

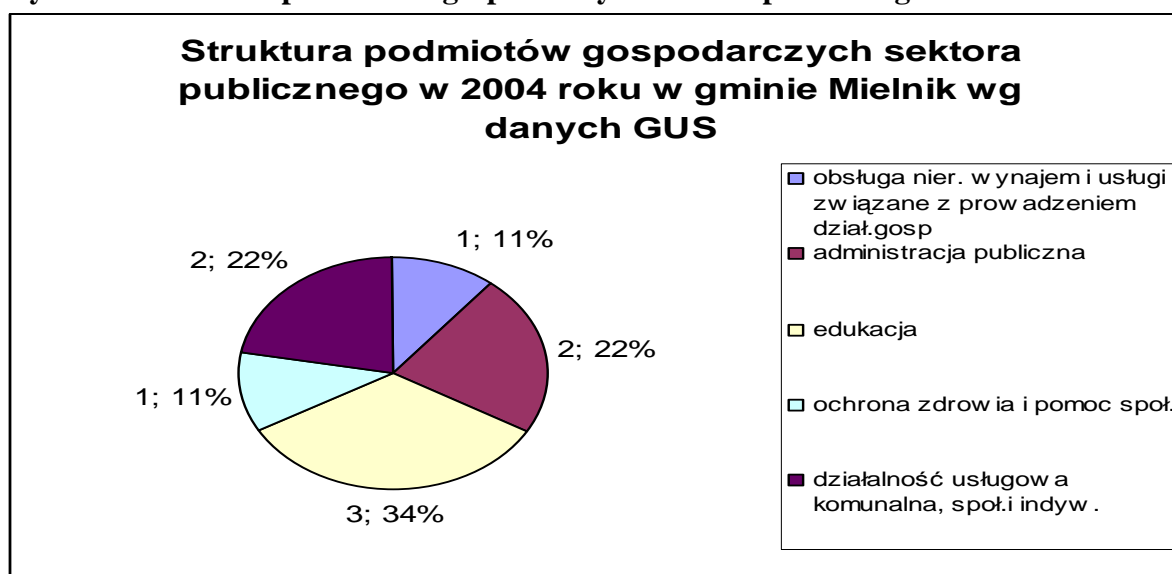
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z NSP2002.

W 2002 roku wg Narodowego Spisu Powszechnego najliczniejszą grupę stanowią pracownicy najemni, następnie w kolejności – pracujący na własny rachunek i pomagający członkowie rodzin wg poniższego zestawienia.

6.2 Struktura podstawowych branż na terenie gminy

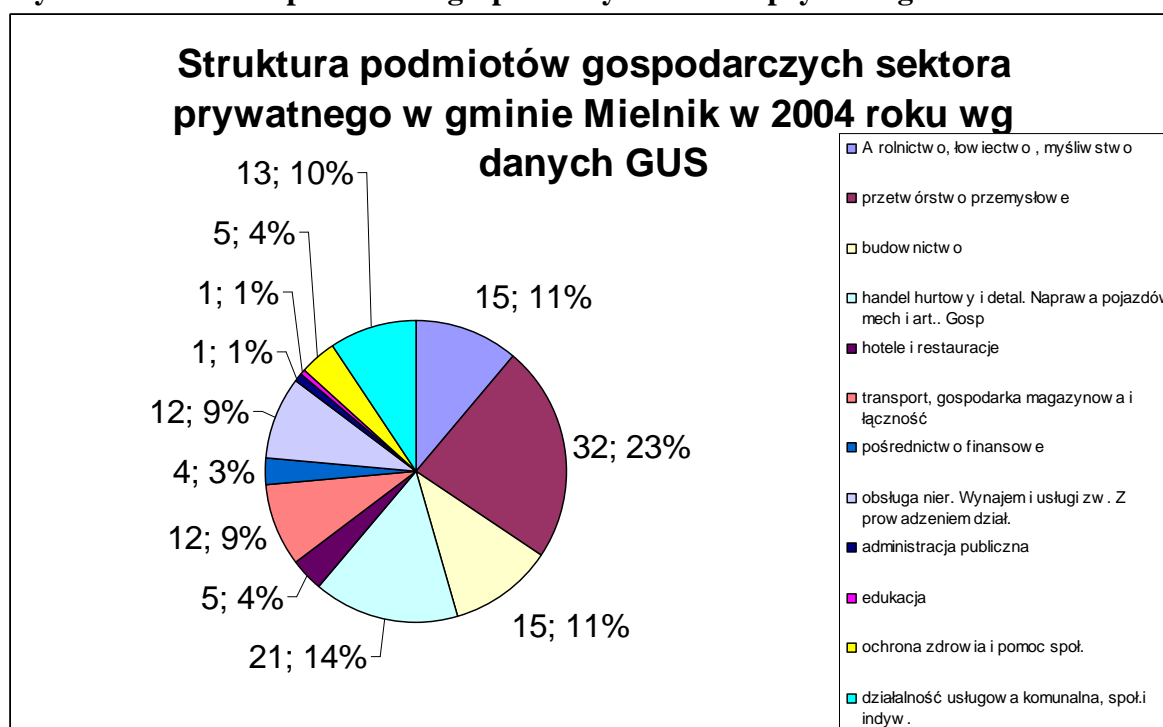
Według danych statystycznych rejestru REGON w gminie Mielnik na koniec roku 2004 było zarejestrowanych 145 podmiotów gospodarczych, w tym 9 jednostek sektora publicznego i 136 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego. Struktura podmiotów gospodarczych obu sektorów kształtowała się jak na poniższych wykresach.

Wykres 4 Struktura podmiotów gospodarczych sektora publicznego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 5 Struktura podmiotów gospodarczych sektora prywatnego.

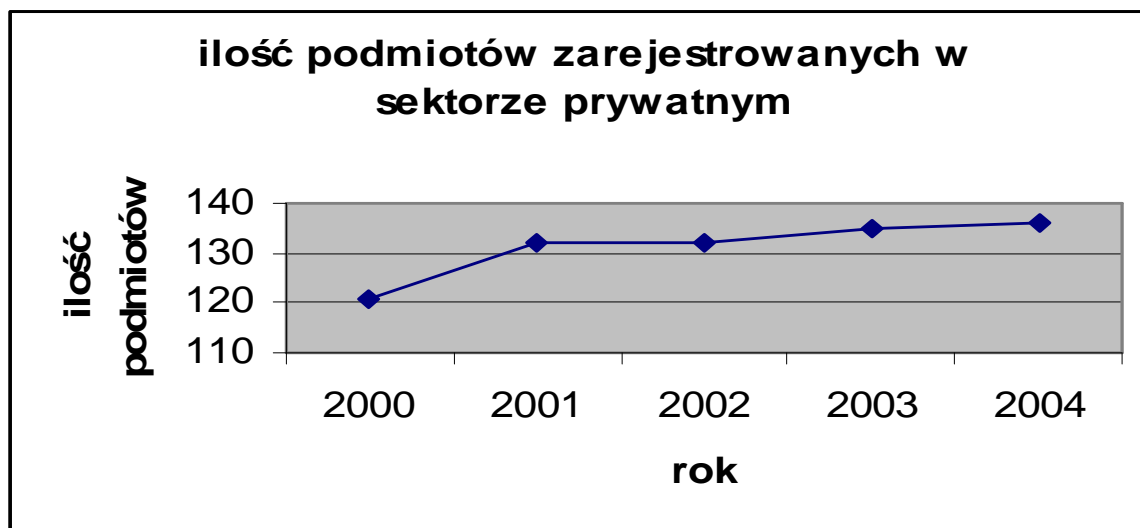

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Duży udział w strukturze podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stanowią firmy z sektora :

- przetwórstwa przemysłowego –np. wydobywanie i przetwórstwo kredy, produkcja wyrobów stolarskich;
- rolnictwa ;
- usług i handlu;
- oraz budownictwa.

Wykres 6 Liczba podmiotów zarejestrowanych w sektorze prywatnym.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wg danych statystycznych rejestru REGON w latach 2000 – 2004 następował stopniowy wzrost ilości podmiotów zarejestrowanych w sektorze prywatnym. Największy wzrost nastąpił w roku 2000, a w następnych latach liczba podmiotów rejestrowanych rosła w znacznie mniejszym tempie.

6.2.1 Przemysł i handel

Głównymi zakładami przemysłowymi w gminie Mielnik są :

- OMP Mielnickie Zakłady Kredowe zajmujące się wydobywaniem oraz przetwórstwem kredy pizającej,
- Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” SA w Płocku – Stacja Pomp nr 1 w Adamowie, zajmujące się transportem i magazynowaniem ropy naftowej.

Istnieje ok.10 zakładów zajmujących się produkcją wyrobów stolarskich.

W gminie funkcjonuje 18 sklepów, przy czym jeden branży odzieżowej, jeden z artykułami do produkcji rolnej zaś pozostałe to sklepy spożywczo –przemysłowe.

	Jedn. m.	2004
Sklepy ogółem	ob.	18
pracujący w sklepach	osoba	27

6.2.2 Usługi

Według danych statystycznych struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach w gminie Mielnik widoczna na wykresie 1 wykazuje dominację zatrudnienia w sektorze usług. Usługi na terenie gminy Mielnik można podzielić na :

- usługi nierynkowe takie jak : edukacja, administracja publiczna , ochrona zdrowia, opieka socjalna;
- usługi rynkowe:
 - budownictwo i instalatorstwo -14 podmiotów,
 - usługi stolarskie i pokrewne- 10 podmiotów,
 - transport – 5,
 - inne.

W ostatnich latach nastąpił rozwój usług turystycznych świadczonych zarówno w Samorządowym Ośrodku Wypoczynkowym oraz pensjonacie „Panorama” jak również w 18 działających na terenie gminy kwaterach agroturystycznych.

Usługi gastronomiczne świadczą restauracje : „Wczasowa”, „Panorama”, oraz bary „Pod Beczułką” w Mielniku oraz „Na rozdrożu” w Adamowie.

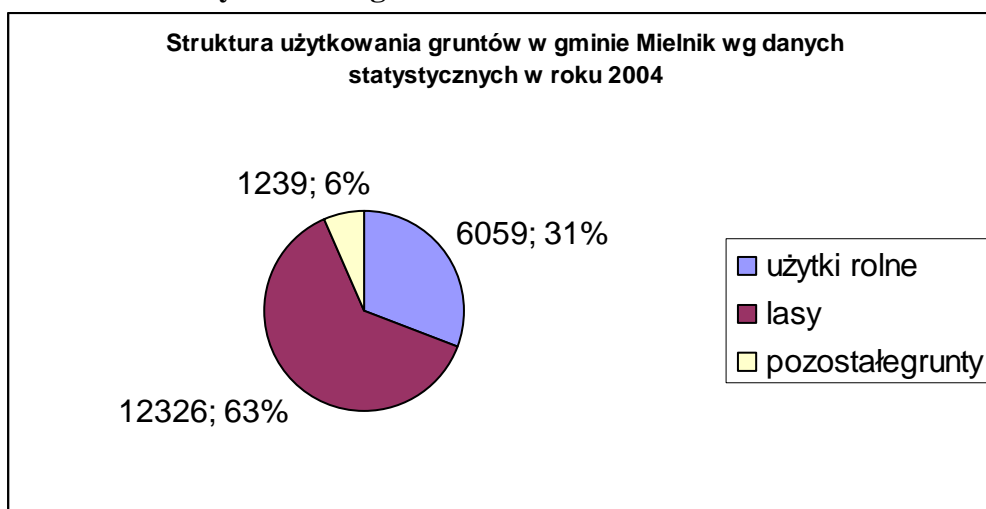
Usługi obsługi bankowej na terenie gminy zabezpiecza Bank Spółdzielczy Hajnówka oddział w Mielniku.

Widoczna jest wyraźna tendencja wzrostu usług agroturystycznych, co wynika z wyjątkowych walorów położenia gminy.

6.2.3 Rolnictwo

Gmina Mielnik zajmuje swoim obszarem 19624 ha powierzchni. W strukturze użytkowania gruntów gminy Mielnik przeważają tereny leśne, które wg danych na 31.12.2004 roku stanowiły 63% ogółu, 31 % stanowią użytki rolne, pozostałe grunty zajmują 6% ogólnej powierzchni.

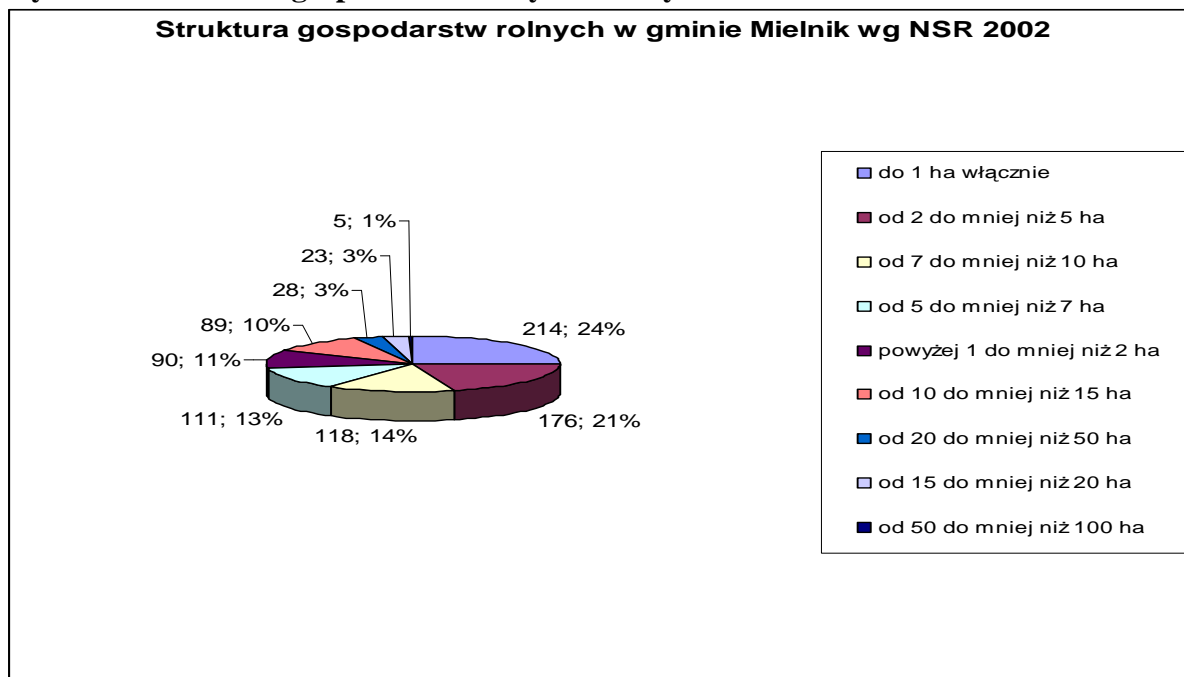
Wykres 7 Struktura użytkowania gruntów.

Źródło Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Wg danych Narodowego Spisu Rolnego z 2002 roku w Gminie Mielnik było 854 gospodarstw rolnych z czego 100% to gospodarstwa indywidualne.

Wykres 8 Struktura gospodarstw rolnych Gminy Mielnik.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2002.

W strukturze gospodarstw rolnych Gminy Mielnik w zależności od wielkości gospodarstwa zauważa się wyraźną przewagę małych gospodarstw rolnych:

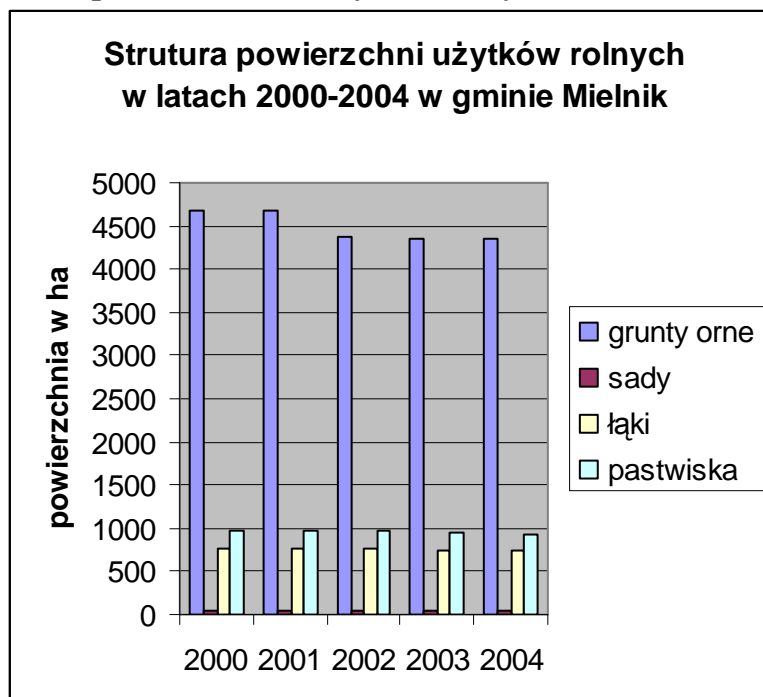
24% to gospodarstwa poniżej 1 ha;

21% to gospodarstwa od 2 do mniej niż 5 ha.

Jedynie 5 gospodarstw to gospodarstwa powyżej 50 ha.

W powierzchni użytków rolnych zdecydowaną większość stanowią grunty orne, choć na podstawie zmian struktury powierzchni użytków rolnych widoczny jest ich spadek w wielkościach bezwzględnych, zwiększyła się bowiem powierzchnia gruntów leśnych. Klasy bonitacyjne ziemi zostały opisane w pkt.3.5 Gleby.

Wykres 9 Struktura powierzchni użytków rolnych w latach 2000 – 2004.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS i Urzędu Gminy.

Zauważalna jest tendencja wzrostowa ilości gruntów pod lasami w stosunku do gruntów ornych. Jest to z pewnością wynikiem odwrotu od intensywnej gospodarki rolnej.

Tabela 15 Struktura zasiewów w gminie Mielnik

Rodzaj zasiewów	Powierzchnia w ar
pszenica ozima	5399
pszenica jara	4640
żyto	69955
jęczmień ozimy	438
jęczmień jary	3105
owies	44047
pszenżyto ozime	19370
pszenżyto jare	1726
mieszanki zbożowe ozime	2245
mieszanki zbożowe jare	11262
gryka, proso i inne zbożowe	1450
kukurydza na ziarno	50
kukurydza na zielonkę	23
strączkowe jadalne	4
ziemniaki	20916
buraki cukrowe	200
rzepak ozimy	0
rzepak jary	0
okopowe pastwene	32
warzywa gruntowe	613
truskawki	177

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PSR 2002.

Tabela 16 Pogłowie zwierząt gospodarskich w Gminie Mielnik.

Wyszczególnienie	Sztuki
bydło	1076
krowy	674
trzoda chlewna	1396
trzoda chlewna lochy	81
konie	120
owce	82
kury	5598
kury nioski	4910
kozy	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PSR 2002.

Obsługę finansową rolnictwa gminy Mielnik prowadzi Bank Spółdzielczy Hajnówka oddział w Mielniku.

6.3 Identyfikacja problemów

- Niekorzystna struktura gospodarstw rolnych – znaczne rozdrobnienie. Tylko 5 gospodarstw posiada powierzchnię powyżej 50 ha. Dążenie do powiększenia powierzchni użytków rolnych gospodarstw rolnych.
- Mało liczebne stada trzody chlewnej, bydła i krów w gospodarstwach. Dążenie do powiększenia.
- Polepszenie jakości produkcji rolnej

7 Sfera społeczna

7.1 Demografia

7.1.1 Wstęp

Analiza sfery społecznej gminy Mielnik została sporządzona na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku, danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku i informacji pracowników Urzędu Gminy w Mielniku.

7.1.2 Potencjał ludnościowy Gminy Mielnik

Wg danych na 30.06. 2004 roku Gminę Mielnik zamieszkiwało 2730 osób co stanowi 0,22% ogółu ludności Województwa Podlaskiego.

Wskaźnik gęstości zaludnienia jest bardzo niski i wynosi 14 osób/km² i jest jednym z najniższych w województwie. Wynika to z dużego zalesienia obszaru gminy.

Wg danych Urzędu Gminy w Mielniku z 05.07.2005 r. statystyka ludności poszczególnych wsi przedstawia się następująco:

Tabela 17 Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach.

L.p.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Adamowo	116
2.	Homoty	89
3.	Końskie Góry	4
4.	Koterka	15
5.	Kudelicze	59
6.	Maćkowicze	47
7.	Maćkowicze - kolonia	28
8.	Mętna	83
9.	Milenik	908
10.	Moszczona Królewska	242
11.	Niemirów	147
12.	Oksiutycze	60
13.	Olchowicze	18
14.	Ośłowo	87
15.	Ośłowo- Kolonia	21
16.	Pawłowicze	50
17.	Radziwiłłówka	127
18.	Stankowicze	20
19.	Sutno	181
20.	Tokary	173
21.	Tokary - Kolonia	3
22.	Wajków	65
23.	Wilanowo	270

Źródło: Dane z Urzędu Gminy.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Białymstoku na 31.12.2003 r. struktura demograficzna gminy Mielnik w zależności od wieku i płci przedstawiała się następująco :

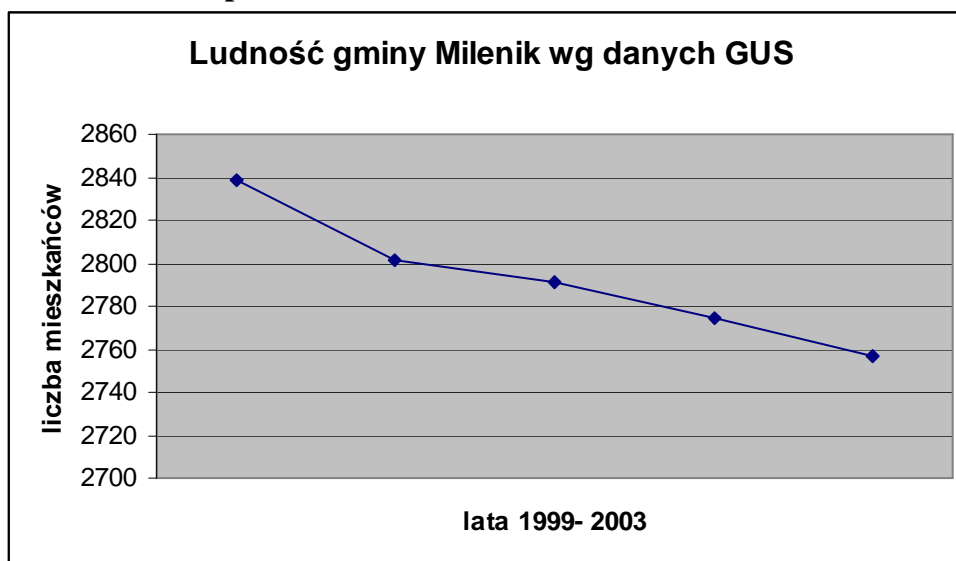
Tabela 18 Struktura ludności wg płci i wieku.

PLEĆ	WIEK						
	0 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 59	60 - 64	65 i więcej
Kobieta	212	83	167	151	299	97	426
Mężczyzna	190	84	165	179	337	72	295

Źródła: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych.

Z zestawienia wynika , iż ponad 26% społeczności stanowi grupa w wieku poprodukcyjnym – w województwie Podlaskim wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 16% , a ok. 20% w wieku przedprodukcyjnym co w całym województwie Podlaskim stanowi ok.24%. Świadczy to o niekorzystnym zjawisku starzenia się społeczeństwa gminy.

Wykres 10 Ludność na przełomie lat.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Z danych GUS wynika, iż istnieje tendencja spadkowa liczby mieszkańców gminy Mielnik. Według prognoz liczba mieszkańców będzie malała.

7.1.3 Bezrobocie

Bezrobocie w gminie Mielnik wg danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku przedstawia poniższa tabela

Tabela 19 Struktura bezrobotnych w latach 2001-2004.

	2001	2002	2003	2004
<i>Liczba bezrobotnych ogółem</i>	106	115	86	106
kobiety	56	49	33	42
absolwenci	5	3	3	4
zwolnieni z przyczyn nie dotyczących pracownika	14	4	5	4
z prawem do zasiłku	12	15	6	19
w wieku 18-44 lata	90	91	62	75
pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	70	62	49	48

Z powyższego zestawienia wynika, iż po spadku bezrobocia w 2003 roku nastąpił jego wzrost na koniec roku 2004. Korzystnym symptomem jest to, że nie wzrosła ilość długotrwale bezrobotnych. Procentowo najwięcej przybyło bezrobotnych w wieku 18-44 lat. Jednakże wg danych na 31.07.2005 roku bezrobocie w gminie spadło do poziomu 86 osób w tym 39 kobiet. W całym powiecie siemiatyckim stopa bezrobocia jest mniejsza niż 9% i to daje korzystny wynik na tle województwa Podlaskiego, w którym wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 14%.

7.2 Warunki i jakość życia mieszkańców

7.2.1 Mieszkalnictwo

Z danych statystycznych GUS na dzień 31.12.2003 roku w Gmina Mielnik cechowała się następującymi wskaźnikami dotyczącymi mieszkalnictwa:

- ilość mieszkań: 1191
- ilość izb: 4985
- powierzchnia użytkowa mieszkań: 88,8 tys.m²
- przeciętna ilość izb w mieszkaniu: 4,19
- przeciętna liczba osób na mieszkanie: 2,31
- przeciętna liczba osób na izbę : 0,55
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m²: 74,5
- przeciętna powierzchnia użytkowa na izbę w m²: 32,2.

Na 1191 mieszkań ogółem, własnością gminy było jedynie 11 co stanowi 0,92%.

Z danych wynika, że w zasadzie potrzeby mieszkaniowe mieszkańców gminy są zaspokojone.

W 2003 roku zanotowano mieszkania wyposażone w następujące instalacje:

Instalacje: ilość mieszk.	
wodociąg	- 1006
ustęp splukiwany	- 689
łazienka	- 691
centralne ogrzewanie	- 475
gaz sieciowy	- 147

7.2.2 Szkolnictwo

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkół w Mielniku ze Szkołą Podstawową i Gimnazjum przy ul. Brzeskiej 132 w Mielniku oraz Przedszkole przy ul. Królewskiej 9.

Wg ostatnich danych do Przedszkola do grup przedszkolnych i „0” i uczęszcza 30 osób, jest w nim zatrudnionych 4 przedszkolanki i 4 osoby personelu pomocniczego – kuchnia, dozorcstwo.

Zespół Szkół w Mielniku stanowi szkoła podstawowa i gimnazjum do których uczęszcza: 126 osób do szkoły podstawowej i 102 do gimnazjum.

Szkoła składa się z 8 oddziałów szkoły podstawowej i 5 oddziałów gimnazjalnych. W szkole jest zatrudnionych 25 nauczycieli. Część uczniów zamieszkujących gminę uczy się w szkołach poza jej terenem: 20 osób uczęszcza do szkoły podstawowej w Szerszeniach i 11 osób do gimnazjum w Siemiatyczach.

Zespół Szkół w Mielniku posiada oddaną do użytku w 2003 roku salę gimnastyczną z pełnym zapleczem: szatnie, sauna, zaplecze sanitarne oraz boisko do piłki ręcznej.

Na terenie Gminy Mielnik dostępny jest również stadion z dwoma boiskami do piłki nożnej. W trakcie budowy jest zaplecze stadionu.

7.2.3 Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W gminie Mielnik działa Gminny Ośrodek Zdrowia z dostępnymi gabinetami internistycznym i pediatrycznym oraz stomatologicznym. Ośrodek czynny jest codziennie od poniedziałku do piątku, w sobotę tylko usługi pielęgniarstwa. Najbliższym szpitalem jest szpital w Siemiatyczach z oddziałami: dziecięcym, położniczym i ginekologicznym, wewnętrznym oraz chirurgicznym. Opiekę ratunkową zapewnia Pogotowie Ratunkowe w Siemiatyczach.

W Mielniku znajduje się punkt apteczny.

W Mielniku działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest to jednostka powołana w celu niesienia pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

W roku 2004 objęto pomocą 105 rodzin. Na zasiłki wydatkowano 154 819 zł., na dożywianie 92 dzieci – 17 409 zł., pomocą ze świadczeń rodzinnych objęto 69 rodzin i wydatkowano 145 468 zł.

Przy rozwiązywaniu problemów mieszkańców Ośrodek współpracuje z Sądem, szkołami, PUP, KRUS, ZUS, policją i innymi organizacjami i urzędami.

Należy zauważyć, że Gmina Mielnik ma charakter rolniczy i choć poziom bezrobocia jest niższy niż średni w województwie to jest on powodem ubiegania się mieszkańców gminy o pomoc społeczną .

7.3 Kultura

Na terenie Gminy Mielnik działa kilka organizacji o charakterze kulturalnym.

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji
- Biblioteka Publiczna
- Towarzystwo Ziemi Mielnickiej
- Nadbużańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych

Gminny Ośrodek Kultury , Sportu i Rekreacji organizuje szeroko rozumianą działalność kulturalną przez organizację konkursów piosenkarskich, warsztatów malarskich, przedstawień teatralnych, koncertów piosenki religijnej, warsztatów garncarskich. Współorganizował muzyczną imprezę Dialogi Muzyczne nad Bugiem.

GOKSiR prowadzi także zajęcia cykliczne takie jak:

- kółko turystyczno-krajoznawcze
- rytmika dla dzieci
- nauka gry na pianinie
- kółko szachowe
- zajęcia w ramach pracowni ceramicznej.

Biblioteka Publiczna posiadała w 2004 roku księgozbiór składający się z 14549 pozycji.

Zatrudnia dwóch pracowników. W ciągu roku rejestruje średnio ponad 500 czytelników.

Kolejną organizacją o charakterze kulturalnym jest Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mielnickiej. Towarzystwo zajmuje się przybliżaniem mieszkańcom historii Ziemi Mielnickiej. Wydaje kwartalnik „Ziemia Mielnicka”, organizuje wystawy artystyczne i koncerty. W planach rozwoju Towarzystwa są działania dotyczące restauracji Góry Zamkowej oraz utworzenie Muzeum Ziemi Mielnickiej.

Nadbużańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych jest stowarzyszeniem, którego celem jest propagowanie kultury i promocja polskiej sztuki w kraju i za granicą. Towarzystwo zajmuje się organizacją wystaw, spotkań z ludźmi kultury, organizacją plenerów malarskich. Siedzibą Towarzystwa jest Galeria Sztuki Współczesnej VAVA w Mielniku mieszcząca się w odrestaurowanej zabytkowej dawnej Synagodze w Mielniku.

7.4 Identyfikacja problemów

- Wzrost liczby bezrobotnych w roku 2004 w stosunku do roku 2003.
-
-

8 *Struktura i finanse Gminy Mielnik*

8.1 Zarządzanie gminą

Gmina Mielnik – w myśl ustawy o samorządzie gminnym, jest wyposażoną w osobowość prawną, wspólnotą samorządową wszystkich jej mieszkańców. Swoje ustawowe zadania realizuje poprzez wybieraną Radę Gminy. Organem wykonawczym jest Wójt. Podstawowym celem Gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej jako zadanie oddane przez prawo do jej wyłącznej właściwości. Gmina wykonuje nałożone na nią przez ustawy zadania z zakresu administracji rządowej. Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Gmina wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej nałożone ustawami, w tym także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych i referendów.

Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu i województwa na podstawie porozumień zawartych z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

W celu wykonania zadań Gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Szczegółowy zakres celów i zadań Gminy precyzuje Statut Gminy Mielnik będący obok ustawy o samorządzie gminnym najważniejszym aktem normatywnym regulującym funkcjonowanie Gminy i jej organów

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy składająca się z 15 radnych. Do właściwości Rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Rada obraduje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał wszystkie sprawy należące do jej kompetencji określone w ustawie o samorządzie gminnym i innych przepisach. Do pomocy w wykonywaniu swoich zadań Rada może powołać stałe lub doraźne komisje. Przedmiot działania i skład osobowy poszczególnych komisji stałych oraz Komisji doraźnych określa Rada w odrębnych uchwałach.

Radni mogą tworzyć kluby Radnych wg kryteriów przez siebie przyjętych. Warunkiem utworzenia klubu jest zadeklarowanie w nim udziału przez co najmniej 4 radnych.

Organem wykonawczym Gminy jest Wójt, który realizuje zadania, określone ustawą o samorządzie gminnym, innymi przepisami i statutem, za pomocą Urzędu Gminy. Wójt uczestniczy w sesjach Rady Gminy. Do zakresu zadań i kompetencji Wójta jako kierownika Urzędu Gminy należy:

- reprezentowanie Urzędu na zewnątrz;
- wykonywanie uprawnień zwierzchnika służbowego wobec pracowników Urzędu z zakresu prawa pracy i wyznaczanie innych osób do podejmowania tych czynności;
- zapewnienie przestrzegania prawa przez pracowników Urzędu;
- koordynowanie działalności referatów;
- upoważnienie swoich zastępców i innych pracowników Urzędu do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych z zakresu administracji publicznej;
- wykonywanie innych zadań zastrzeżonych dla Wójta przez przepisy prawa, Uchwały Rady oraz postanowienia regulaminu ;

W czasie nieobecności Wójta, zadania i kompetencje w zakresie kierowania Urzędem wykonuje Sekretarz Gminy.

W gminie tworzy się jednostki pomocnicze – sołectwa. Obecnie funkcjonują w Gminie Mielnik następujące jednostki pomocnicze:

- Mielnik
- Wilanowo
- Tokary
- Mętna
- Radziwiłłówka
- Moszczona Królewska
- Homoty
- Pawłowicze
- Maćkowicze
- Wajków
- Osłowo
- Sutno
- Niemirów

8.2 Finanse Gminy Mielnik

8.2.1 Dochody

Strukturę dochodów w ostatnich 3 latach przedstawia tabela poniżej. W badanym okresie dochody Gminy Mielnik systematycznie wzrastały co przedstawia wykres 11.

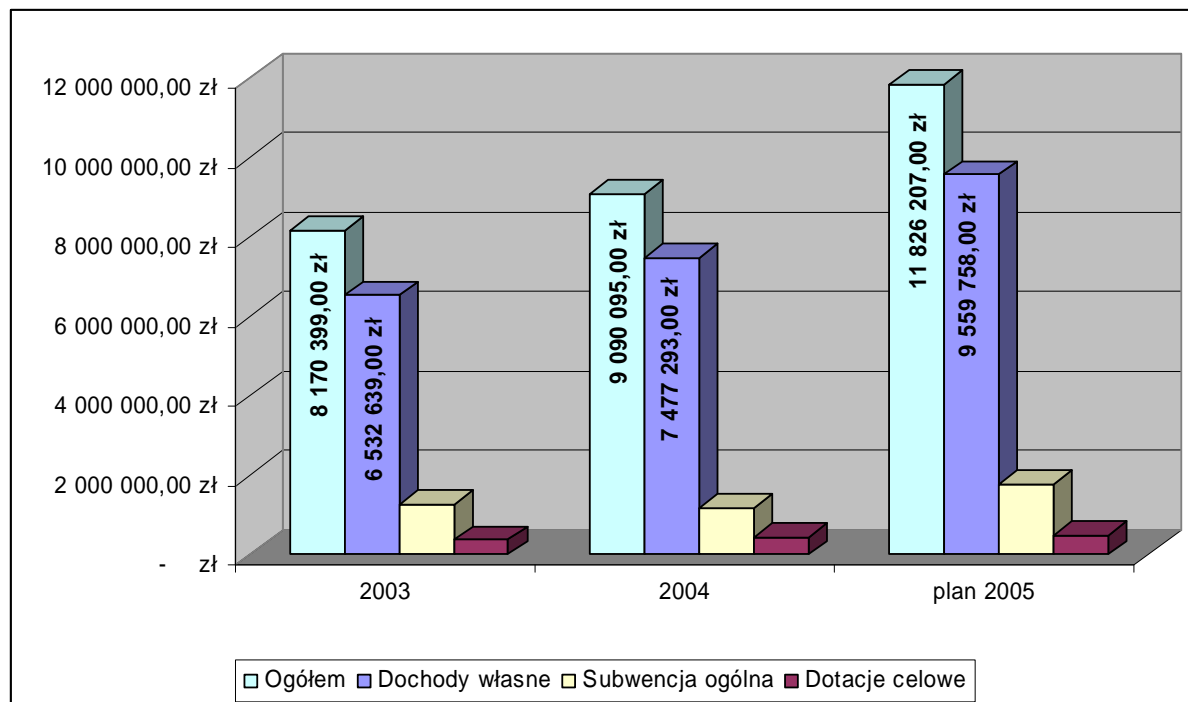
Tabela 20 Struktura dochodów Gminy Mielnik w latach 2003-2005.

Dział	Rozdział	Nazwa	Wykonanie stan na 31.12.2003r	Wykonanie 2004r	Plan na 2005r
		I Dochody własne	6 532 639,00 zł	7 477 293,00 zł	9 559 758,00 zł
20		Leśnictwo	3 961,00 zł	4 158,00 zł	4 158,00 zł
630		Turystyka	93 358,00 zł	21 004,00 zł	15 000,00 zł
700		Gospodarka mieszkaniowa	128 096,00 zł	107 025,00 zł	42 000,00 zł
750		Administracja publiczna	17 944,00 zł	5 660,00 zł	6 000,00 zł
756		Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	6 161 010,00 zł	7 057 447,00 zł	9 245 012,00 zł
	75601	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 339,00 zł	2 643,00 zł	2 500,00 zł
	75615	Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek	5 037 476,00 zł	5 919 511,00 zł	7 954 132,00 zł

		organizacyjnych			
	75618	Wpływy z opłaty skarbowej	47 003,00 zł	51 764,00 zł	46 500,00 zł
	75621	Udział gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	836 369,00 zł	1 083 529,00 zł	1 010 000,00 zł
758		Różne rozliczenia	29 473,00 zł	63 111,00 zł	20 000,00 zł
801		Oświata i wychowanie	9 480,00 zł	8 880,00 zł	8 000,00 zł
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	88 997,00 zł	210 008,00 zł	118 800,00 zł
		II Dotacje celowe	367 523,00 zł	435 677,00 zł	490 592,00 zł
		III Subwencja ogólna	1 270 237,00 zł	1 177 125,00 zł	1 775 857,00 zł
Ogółem			8 555 399,00 zł	9 090 095,00 zł	11 826 207,00 zł

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2003, sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2004, plan budżetu na rok 2005.

Wykres 11 Dochody Gminy Mielnik na lata 2003-2005.

Źródło: Opracowanie własne.

8.2.2 Wydatki

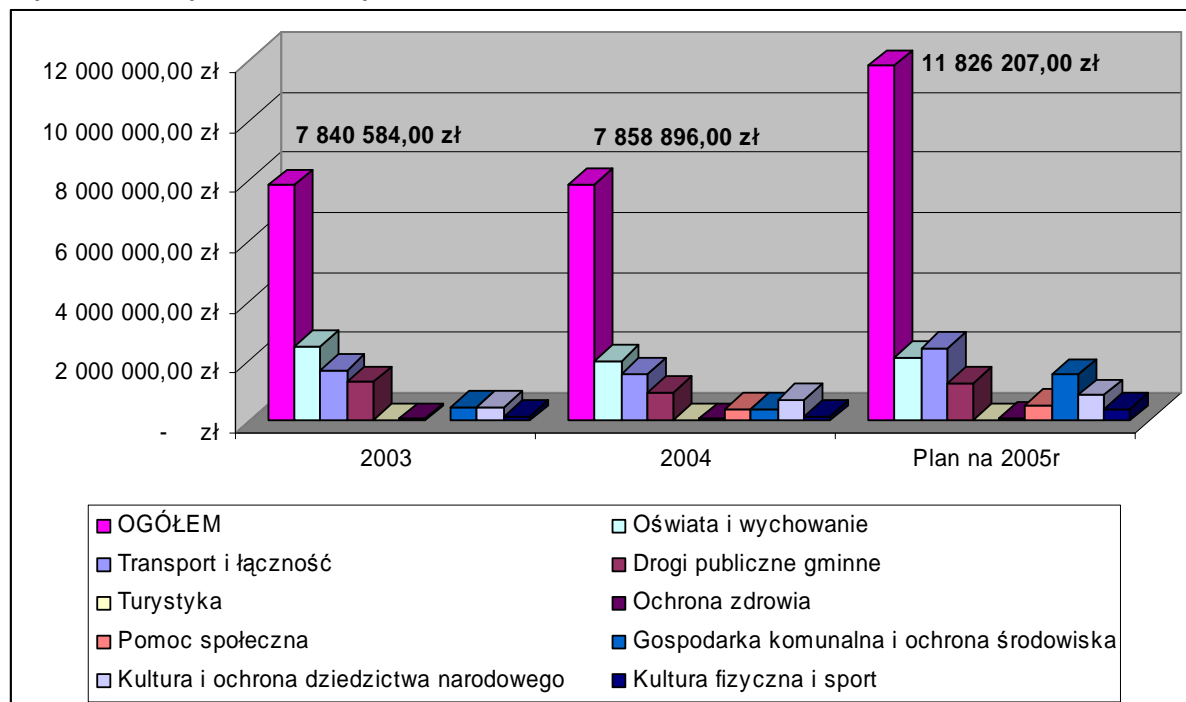
Tabela 21 Struktura wydatków Gminy Mielnik na lata 2003-2005.

Dział	Rozdział	Nazwa	Wykonanie stan na 31122003	Wykonanie 2004 r	Plan na 2005r
10		Rolnictwo i łowiectwo	10 921,00 zł	1 854,00 zł	42 500,00 zł
600		Transport i łączność	1 698 451,00 zł	1 541 385,00 zł	2 421 865,00 zł
	60016	Drogi publiczne gminne	1 277 117,00 zł	947 733,00 zł	1 254 800,00 zł
630		Turystyka	29 727,00 zł	25 180,00 zł	31 250,00 zł
700		Gospodarka mieszkaniowa	111 217,00 zł	13 130,00 zł	24 800,00 zł
710		Działalność usługowa	10 922,00 zł	42 449,00 zł	133 000,00 zł
750		Administracja Publiczna	1 218 566,00 zł	2 275 775,00 zł	2 031 405,00 zł
751		Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	13 666,00 zł	6 552,00 zł	477,00 zł
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	173 867,00 zł	248 490,00 zł	753 674,00 zł
801		Oświata i wychowanie	2 469 533,00 zł	1 984 355,00 zł	2 100 696,00 zł
851		Ochrona zdrowia	60 976,00 zł	58 795,00 zł	79 000,00 zł
852		Pomoc społeczna		403 621,00 zł	507 415,00 zł
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	468 562,00 zł	392 045,00 zł	1 519 500,00 zł
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	462 300,00 zł	684 744,00 zł	849 060,00 zł
926		Kultura fizyczna i sport	148 479,00 zł	153 359,00 zł	380 500,00 zł
Ogółem			7 840 584,00 zł	7 858 896,00 zł	11 826 207,00 zł

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2003, sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2004, plan budżetu na rok 2005

Jak wynika z danych zawartych w tabeli wydatki sukcesywnie rosną w kolejnych latach.

Wykres 12 Wydatki Gminy Mielnik w latach 2003-2005.

Źródło: Opracowanie własne.

III ANALIZA UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH (SWOT) GMINY MIELNIK

Mocne strony
Słabe strony

Szanse
Zagrożenia

IV UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY MIELNIK WYNIKAJĄCE Z CELAMÓW DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH WYŻSZEGO RZĘDU

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego, gospodarczo – infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

Niniejszy dokument jest spójny z postulatami innych dokumentów gminnych, takich jak „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” oraz „Strategia Rozwoju Gminy Mielnik”. Projekty przewidziane do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego mają służyć realizacji celów strategicznych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Mielnik.

Rozwój Gminy Mielnik wynika z postanowień i wytycznych zawartych w następujących dokumentach:

- „POLSKA 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”
– dokument strategiczny Rządu RP,
- „Druga Polityka Ekologiczna Państwa” – dokument strategiczny Rządu RP,
- „Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006”
- „Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2010”
- „Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski”
- „Strategia Rozwoju Powiatu Siemiatyckiego
- „Strategia Rozwoju Gminy Mielnik”
- „Statut Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego”
- „Statut Związku Komunalnego Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej”
- „Statut Podlaskiego Stowarzyszenia Gmin”

„POLSKA 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”

Jest to ogólny dokument wytyczający główne cele rozwojowe Polski. Przyjęto w nim, że nadrzędnym celem rozwoju będzie zapewnienie wzrostu dobrobytu polskich rodzin, umocnienie ich samodzielności materialnej oraz poczucia bezpieczeństwa.

Cele główne długookresowego rozwoju Polski to:

- dążenie do zmniejszenia dystansu w rozwoju w odniesieniu do krajów wysoko rozwiniętych, zarówno pod względem materialnym, jaki pod względem jakości życia,
- osiągnięcie poziomu jakości życia porównywalnego ze średnim poziomem w krajach Unii Europejskiej,
- tworzenie społeczeństwa wiedzy i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

W bieżącej polityce dochodzenie do społeczeństwa wiedzy oznaczać będzie przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki, stały wzrost poziomu kwalifikacji i szybkie dostosowanie ich do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku. Zasadniczym zasobem gospodarczym, skumulowanym w społecznym potencjale intelektualnym i w bazach danych, staje się zasób wiedzy, czyli informacja i umiejętność jej wykorzystania. Stąd konieczne jest nowe spojrzenie na rolę edukacji społeczeństwa. Szczególną wartością będzie umiejętność uczenia się, zdolność do stałej aktualizacji i poszerzania wiedzy. Dużego znaczenia nabiera umiejętność korzystania z rosnącego zasobu informacji oraz zmieniających się technicznych środków gromadzenia, przetwarzania i przesyłania informacji.

Edukacja musi dać nie tylko niezbędną w nowych warunkach wiedzę i umiejętności, ale także zdolność do twórczego myślenia i rozwoju. Należy zapewnić, aby rozwarstwienie dochodowe nie zwiększyło się w stosunku do obecnego poziomu. Długotrwały i wysoki wzrost gospodarczy musi doprowadzić do znacznego ograniczenia bezrobocia i złagodzenia jego skutków.¹

¹ „POLSKA 2025. Długookresowa Strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”.

„Druga Polityka Ekologiczna Państwa”

W dokumencie tym przyjęto zadania w sferze ekologicznej konieczne do realizacji w latach 2001 - 2010. Ukierunkowują one w znacznym stopniu również działania w sferze gospodarczej i społecznej. Są to:

- dalsza poprawa jakości powietrza, przede wszystkim przez zmniejszenie emisji pyłów i gazów do atmosfery;
- poprawa jakości wód powierzchniowych;
- wymuszanie proekologicznej modernizacji technik i technologii wytwarzania, zmniejszenie uciążliwości odpadów poprzez realizację programów zmniejszania ilości wytwarzanych odpadów przemysłowych i komunalnych, wprowadzenie nowoczesnych technologii ich utylizacji oraz unieszkodliwiania odpadów toksycznych;
- realizacja programu zalesiania obszarów wododziałowych i terenów nieprzydatnych dla rolnictwa;
- utrwalanie proekologicznych wartości kulturowych i ekologicznych, prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania poczucia odpowiedzialności za stan środowiska oraz szacunku dla przyrody, a także wskazywanie możliwości czerpania wielorakich korzyści z działań na rzecz ochrony środowiska;
- wprowadzenie do gospodarki najlepszych dostępnych technik i technologii;
- rozpoczęcie realizacji programu oczyszczania ścieków ze wszystkich miejscowości o większej niż 2000 liczbie mieszkańców równoważnych;
- zmniejszenie o 50% w stosunku do 1990 roku materiałochłonności, wodochłonności i odpadowości produkcji przemysłowej oraz zdecydowane zwiększenie udziału odzyskiwanych z odpadów surowców;
- objęcie unieszkodliwianiem bądź bezpiecznym składowaniem wszystkich odpadów niebezpiecznych;
- wymuszenie proekologicznych modernizacji technik wytwarzania w gospodarce ze wsparciem udzielanym przede wszystkim czystszyi metodami produkcji zamiast tym, które wymagają kosztownych instalacji oczyszczających.²

„Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006”

Narodowy Plan Rozwoju jest kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa.

Dokument został przygotowany na podstawie wytycznych zawartych w Rozporządzeniu Rady Nr 1260 z 21 czerwca 1999 r. (1260/99/WE) wprowadzającym ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych.

Celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, zrównoważonego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności

² „Druga Polityka Ekologiczna Państwa”

społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie celów częściowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na wyzwania konkurencji globalnej, przed jakimi stoi Polska wraz z innymi krajami UE oraz z wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki, a także szans i zagrożeń przed nią stojących w pierwszych latach członkostwa w UE.

W świetle tych założeń przyjęto pięć podstawowych celów częściowych NPR na lata 2004-2006:

- wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej,
- intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów
- wysokiej wartości dodanej, rozwój technologii społeczeństwa informacyjnego,
- wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce.³

„Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2010”

Według tego dokumentu misją Województwa Podlaskiego jest:

„Województwo podlaskie regionem aktywnego i zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem walorów środowiska naturalnego, wielokulturowej tradycji i położenia przygranicznego.”

W Strategii sformułowano pięć celów strategicznych. Cele te są sobie równe pod względem wagi i znaczenia w opracowanej Strategii. Są to:

- Cel strategiczny A- „Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury”
- Cel strategiczny B- „Restrukturyzacja i dywersyfikacja bazy ekonomicznej województwa podlaskiego ze szczególnym wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych”.
- Cel strategiczny C- „Rozwój jakości wykorzystania zasobów ludzkich województwa poprzez przeciwdziałanie bezrobociu, marginalizacji grup społecznych i podniesienie kwalifikacji zawodowych społeczeństwa”.
- Cel strategiczny D- „Rozwój rolnictwa oraz wsparcie obszarów wymagających aktywizacji i zagrożenia marginalizacją”.
- Cel strategiczny E- „Rozwój współpracy międzynarodowej i regionalnej poprzez wykorzystanie przygranicznego położenia województwa.

W ramach ogólnych celów strategicznych wyodrębniono sześć celów priorytetowych.

Są to:

- **PRIORYTET 1 Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa.**
Szczegółowe kierunki działań przedstawiają się następująco:
 - Rozwój systemu transportowego województwa
 - Rozwój systemów energetycznych
 - Rozwój systemu telekomunikacyjnego

³ Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006

- Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz usuwania i utylizacji odpadów stałych
- *PRIORYTET 2 Wzmocnienie bazy ekonomicznej województwa.*
 - Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich
 - Rozwój turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego
 - Rozwój produkcji i usług
 - Rozwój technologii informacyjnych
- *PRIORYTET 3 Rozwój instytucji i urzędzeń infrastruktury społecznej o zasięgu i znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym w dziedzinie zdrowia, opieki społecznej i kultury oraz podwyższenia w ten sposób rangi i pozycji ośrodków regionalnych województwa i jego integracji wewnętrznej.*
 - Poprawa warunków zamieszkiwania ludności
 - Rozwój rodziny i wsparcie wychowania młodego pokolenia
 - Rozwój lecznictwa i opieki socjalnej
 - Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego
 - Rozwój sportu i rekreacji
- *PRIORYTET 4 Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią województwa z zachowaniem ważnych w skali krajowej i europejskiej walorów przyrodniczych i kulturowych, a także z ich racjonalnym wykorzystaniem dla przyspieszonego rozwoju województwa.*
 - tworzenie warunków prawnych do zachowania ciągłości przestrzennej i prawidłowego funkcjonowania podstawowych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego;
 - wzbogacenie systemu przyrodniczego województwa;
 - ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
 - ochrona powierzchni ziemi i powietrza oraz wykorzystanie surowców mineralnych;
 - ochrona ludzi i środowiska przed hałasem, wibracjami i elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym;
 - ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska.
- *PRIORYTET 5 Rozwój międzynarodowych kontaktów regionalnych i wymiany, w tym współpracy przygranicznej i transgranicznej województwa z regionami Białorusi i Litwy oraz międzynarodowa promocja regionu.*
 - Wspieranie rozwoju wymiany handlowej i kooperacji produkcyjnej z zagranicą – zwłaszcza z Litwą, Białorusią, republikami nadbałtyckimi i krajami Unii Europejskiej.
 - Rozwój funkcji targowych i kongresowych o zasięgu międzyregionalnym i międzynarodowym oraz udział województwa w targach i wystawach.
 - Promocja województwa poprzez wykreowanie specyficznego dla regionu produktu turystycznego.
 - Rozwój współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony transgranicznych walorów środowiska przyrodniczego.
 - Rozszerzenie kontaktów kulturalnych o zasięgu międzynarodowym i międzyregionalnym.
 - Rozwój współpracy z Polonią.
- *PRIORYTET 6 Rozwój ogólnodostępnego systemu edukacji w tym ustawicznego kształcenia kadr, dostosowanego do potrzeb regionu.*
 - Rozwój szkolnictwa średniego, wyższego oraz kształcenia ustawicznego

- Edukacja osób zagrożonych bezrobociem i pozostających bez pracy.⁴

„Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski”

Dokument ten określa trzy podstawowe cele rozwoju:

- Stworzenie warunków do zachowania i wzmocnienia ekosystemów oraz ochrony wód i zasobów naturalnych;
- Stworzenie możliwości awansu cywilizacyjnego społeczności lokalnych;
- Aktywizacja gospodarcza zharmonizowana z wymaganiami środowiska przyrodniczego.

Główne kierunki działań służące realizacji przyjętych celów są następujące:

- przeciwstawianie się eutrofizacji jezior i zbiorników oraz zanieczyszczaniu wód powierzchniowych przez kompleksową racjonalizację gospodarki wodnej oraz prawidłowe prowadzenie gospodarki komunalnej i leśnej;
- systematyczne powiększanie i wzmacnianie systemu obszarów prawnie chronionych o zróżnicowanym statusie i rygorach ochronnych;
- stałe podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji ludności, jako podstawowego sposobu opanowania bezrobocia i patologii społecznej,
- wzmocnienie aktywności i przedsiębiorczości oraz samoorganizacji struktur społecznych;
- oparcie rozwoju gospodarczego o nowoczesne technologie produkcji, rozwój drobnych i średnich przedsiębiorstw oraz turystyki i rolnictwa ekologicznego, tworzenie infrastruktury ekonomicznej otoczenia biznesu.⁵

„Strategia Rozwoju Powiatu Siemiatyckiego”

Jest to dokument programowy określający kierunki rozwoju powiatu siemiatyckiego. Misją Powiatu jest:

Powiat siemiatycki jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego zmierzającym do osiągnięcia spójności społeczno – ekonomicznej i wysokich standardów ekologicznych w ramach regionu, kraju i jednoczącej się Europy.

Intencje zawarte w misji rozwoju powiatu konkretyzują poniższe cele strategiczne:

- *Cel I - Sprawny system edukacji, sprzyjający rozwojowi zasobów ludzkich:*

I. 1. Zwiększenie dostępności do szkół;

⁴ Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2010.

⁵ Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielona Płuca Polski”

- I. 2. Bogata oferta edukacyjna dostosowana do potrzeb lokalnego rynku pracy;
- I. 3. Pełna realizacja funkcji szkoły;

➤ *Cel II - Wszechstronny rozwój obszarów wiejskich:*

- II.1. Efektywne gospodarstwa rolne;
- II.2. Sprawny i aktywny samorząd rolniczy;
- II.3. Racjonalne wykorzystanie potencjału przyrodniczego;
- II.4. Tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem;

➤ *Cel III - Aktywizacja gospodarcza społeczeństwa:*

- III.1. Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej;
- III. 2. Rozwój potencjału i poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw;
- III.3. Tworzenie klimatu dla napływu kapitału zewnętrznego;

➤ *Cel IV - Ochrona i promocja dóbr środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego:*

- IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych utrzymanie stanu jakościowego gleb i powietrza;
- IV.2. Zachowanie walorów krajobrazu;
- IV.3. Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa;
- IV.4. Współpraca pomiędzy jednostkami samorządu i administracją rządową w zakresie monitoringu i ochrony zasobów środowiska naturalnego;
- IV.5. Właściwy stan i skuteczna ekspozycja dóbr dziedzictwa kulturowego;
- IV.6. Szeroka oferta usług kulturalnych;

➤ *Cel V - Wzrost atrakcyjności zamieszkiwania na terenie powiatu:*

- V.1. Rozwinięte mieszkalnictwo;
- V.2. Sprawna infrastruktura komunikacyjna;
- V.3. Atrakcyjny rynek pracy;
- V.4. Wysoki poziom usług nierynkowych;⁶

„Strategia Rozwoju Gminy Mielnik”

Misja rozwoju Gminy Mielnik osadzona jest w realiach społeczno – gospodarczych, tradycjach kulturowych gminy i jej otoczenia, odzwierciedla dążenia jej mieszkańców i samorządu oraz świadomość ograniczeń ekonomicznych rozwoju.

„GMINA MIELNIK – HOJNIE WYPOSAŻONA W DARY NATURY, ATRAKCYJNYM I BEZPIECZNYM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA, PRACY I WYPOCZYNKU

⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Siemiatyckiego

ORAZ OBSZAREM TRADYCYJNEGO ROLNICTWA, ROZWIJAJĄCA SIĘ W ZGODZIE Z NATURĄ”

Gmina wybrała następujące cele rozwoju:

A. Kontynuowanie tradycyjnej gospodarki rolnej opartej na zasobach naturalnych i doświadczeniu gospodarzy, umiejętnie wykorzystującej szanse i możliwości dostosowawcze polskiego rolnictwa do Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Produkcja rolna i dochody z rolnictwa są i będą podstawą bytu mieszkańców gminy. Fakt ten przesądza potrzeby wspierania tych rodzajów działalności rolniczej, które w sposób optymalny godzą potrzebę osiągania dochodów i wysokiej jakości produkcji rolnej z ograniczonymi możliwościami wynikającymi z warunków glebowych i klimatycznych w gminie. Gmina zamierza skorzystać z możliwości modernizacji gospodarstw rolnych i poprawy konkurencyjności i jakości produkcji rolnej czerpiąc z doświadczeń i wsparcia finansowego programów pomocowych Unii Europejskiej.

A.1. Wykorzystanie mechanizmów wsparcia finansowego ze środków krajowych i Unii Europejskiej dla gospodarstw rolnych podwyższających jakość produkcji rolnej.

A.2. Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rozwijających się.

A.3. Wsparcie procesu tworzenia organizacji producenckich rolników w gminie.

A.4. Organizacja marketingu lokalnych produktów rolnych.

A.5. Wspieranie działalności zapewniającej alternatywne źródła dochodu na wsi.

A.6. Promowanie i wprowadzanie kierunków produkcji rolnej o rosnącym popycie i opłacalności na rynku.

B. Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej.

W długiej perspektywie warunki życia mieszkańców i możliwości rozwoju gospodarczego zależą od sprawnej infrastruktury technicznej i społecznej takiej jak stan sieci drogowej, dostęp do wodociągów, kanalizacja wsi, łączność telefoniczna, gospodarka odpadami, zaopatrzenie w energię i gaz.

B.1. Modernizacja i budowa dróg gminnych. Udział w modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich.

B.2. Doprowadzenie wodociągu do każdego gospodarstwa w gminie.

B.3. Budowa oczyszczalni ścieków w gminie.

B.4. Budowa kanalizacji ścieków.

B.5. Prowadzenie działań na rzecz otwarcia przejścia granicznego z Białorusią.

B.6. Organizacja odbioru odpadów stałych .

B.7. Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

B.8. Wdrażanie proekologicznych źródeł ogrzewania w jednostkach gminnych.

C. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych gminy i jej walorów krajobrazowych i kulturowych w turystyce i działalności gospodarczej.

Turystyka w opinii mieszkańców może być najpoważniejszą alternatywą i potencjalnym źródłem utrzymania dla dużej części ludności gminy. Powodzenie tej ścieżki rozwoju zależy od realizacji inicjatyw, które wzbogacą gminę w infrastrukturę turystyczną, umożliwią dostępność atrakcyjnych terenów pod inwestycje turystyczne oraz wypromują gminę jako

atrakcyjne miejsce wypoczynku. Umiejętne wypromowanie zasobów naturalnych stwarza szansę na rozszerzenie oferty gospodarczej i turystycznej gminy o funkcję leczniczo – uzdrowiskową.

- C.1. Gospodarowanie przestrzenią i krajobrazem zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- C.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i gości gminy, promocja zdrowego stylu życia.
- C.3. Wspieranie rozwoju twórczości artystycznej i różnorodnych form produktu turystycznego w oparciu o wartości kulturowe i zasoby naturalne gminy.
- C.4. Tworzenie małej infrastruktury turystycznej w miejscach atrakcyjnych i nie podlegających szczególnej ochronie.
- C.5. Utworzenie lokalnej organizacji kwaterodawców agroturystycznych.
- C.6. Marketing walorów i bazy turystycznej gminy.
- C.7. Przygotowanie oferty nieruchomości pod zagospodarowanie turystyczne wspólnie przez gminę z zainteresowanymi mieszkańcami.
- C.8. Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego w celu przeznaczenia terenów pod zagospodarowanie turystyczne.
- C.9. Podjęcie działań z sąsiednimi gminami nadbużańskimi dla organizacji spływów Bugiem.

D. Stworzenie mieszkańcom warunków do realizacji ich aspiracji rozwojowych poprzez edukację i kulturę

- D.1. Podnoszenie poziomu edukacji w placówkach oświatowych w gminie.
- D.2. Budowa sali widowiskowo – gimnastycznej w gminie.
- D.3. Organizacja zespołów sportowych w różnych dyscyplinach.
- D.4. Organizacja zespołów twórczości ludowej.
- D.5. Aktywizacja działań GOK na rzecz wspierania i promowania lokalnych twórców ludowych.
- D.6. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dzieci i młodzieży.
- D.7. Nauka języków obcych dla dzieci i dorosłych.
- D.8. Poprawa jakości bazy oświatowej w gminie.

E. Mielnik lokalnym centrum społeczno-gospodarczym.

Mielnik, jako siedziba władz gminy i największa wieś gminna powinien rozbudowywać swoje funkcje lokalnego centrum społeczno-gospodarczego poprzez rozwój usług, handlu, małej i średniej przedsiębiorczości, rozszerzanie usług ochrony zdrowia i edukacji oraz organizację życia kulturalnego i sportowego w gminie. W Mielniku powinno funkcjonować centrum informacji o możliwościach inwestowania w gminie, informacja turystyczna i gospodarza.⁷

„Statut Związku Komunalnego Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej”

Gmina Mielnik przystąpiła do Związku Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej w 2005 roku. Związek został zawiązany na czas nieokreślony i posiada osobowość prawną. Do Związku przystąpiło 26 gmin z powiatu siemiatyckiego, powiatu hajnowskiego i bielskiego.

Głównym zadaniem Związku jest prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi. Związek może również przyjąć inne zadania publiczne wykonywane przez gminy. Ponadto Związek realizuje zadania określone statutem i zadania przyjęte uchwałami Zgromadzenia Związku w formach przewidzianych prawem, a w szczególności w drodze:

⁷ Strategia Rozwoju Gminy Mielnika

Tworzenia własnych przedsiębiorstw, spółek i innych podmiotów gospodarczych oraz przystępowania do nich;
Zlecenia zadań do wykonania innym podmiotom gospodarczym i organizacjom;
Współpracy z innymi związkami komunalnymi, samorządowymi, organizacjami gospodarczymi i naukowymi.

Związek reprezentuje interesy gmin – członków Związku w zakresie objętym jego przedmiotem działania wobec organów administracji państwowej i samorządowej oraz innych instytucji.

„Statut Podlaskiego Stowarzyszenia Gmin”

Na politykę i kierunki rozwoju Gminy Mielnik ma również wpływ członkostwo w Podlaskim Stowarzyszeniu Gmin

Celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządności i reprezentowanie interesów stowarzyszenia gmin. Swoje cele realizuje poprzez:

Podjęcie przedsięwzięć gospodarczych i kulturalnych mających znaczenie dla gmin stowarzyszonych w rozwoju obszarów wiejskich i miejskich,

Prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i projektowych mających na celu wspólne rozwiązanie przez gminy problemów w zakresie poszczególnych dziedzin działania samorządu terytorialnego,

Prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i projektowych mających na celu wspólne rozwiązanie przez gminy problemów w zakresie poszczególnych dziedzin działania samorządu terytorialnego,

Prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej dotyczącej działania Stowarzyszenia i jego członków,

Wymianę doświadczeń w zakresie wykonywania zadań między gminami,

Opiniowanie projektów aktów prawnych, które dotyczą działalności Stowarzyszenia, podejmowanie własnych inicjatyw legislacyjnych,

Wszelkie inne działania mogące przyczynić się do realizacji celów Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie może współpracować z wszelkimi podmiotami krajowymi i zagranicznymi.

V ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

VI REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW W LATACH 2005 – 2008

W trakcie prac nad opracowywaniem Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Mielnik zostały zdefiniowane następujące zadania inwestycyjne na lata 2005 – 2008:

1. Oczyszczalnia ścieków wraz z kanalizacją w miejscowości Mielnik
2. Modernizacja zaplecza sportowego w miejscowości Mielnik
3. Budowa, modernizacja dróg gminnych:
 - a) Droga gminna Radziwiłówka - Grabarka
 - b) Droga gminna – ulica Biała w Mielniku

- c) Budowa ulicy Górnej w Mielniku
 - d) Droga gminna Wilanowo – Adamowo
 - e) Budowa ulicy Zaszklonej w Mielniku
 - f) Budowa ulicy Tarasowej w Mielniku
4. Budowa kanału w ulicy Zaszklonej w Mielniku
 5. Budowa wodociągu Adamowo – Wilanowo
 6. Budowa wodociągu Olchowicze – Moszczona Królewska.
 7. Budowa infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki (basen, boiska do tenisa i siatkówki).
 8. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury – Topolina.

Powyższe zadania inwestycyjne są najistotniejsze z punktu widzenia planów strategicznych oraz konsultacji społecznych. Wyznaczone działania zostały zaprojektowane z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych Gminy Mielnik.

1 Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w Mielniku</i>	Nr:	P1.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i> Budowa oczyszczalni ścieków w gminie.		
	<i>Zadanie szczegółowe:</i>		

Uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Mielnik.												
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Mieszkańcy wsi Mielnik											
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik											
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Mielnik											
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (<i>opis projektu</i>): Zakres prac objętych projektem: <ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa oczyszczalni.....(jakiej?) ścieków o przepustowości..... ▪ budowa głównego kanału sanitarnego o długości..... ▪ budowa przyłączy do gospodarstw domowych w liczbie..... ▪ 											
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (<i>zastosowane kryteria</i>):											
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (<i>studium/plan</i>): Zgodny ze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi 											
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 50%;">Faza projektu</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Okres realizacji (kwartał, rok)</th> </tr> <tr> <th style="width: 25%;">od</th> <th style="width: 25%;">do</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Wykonanie dokumentacji projektowej.</td> <td rowspan="4" style="text-align: center; vertical-align: middle;">2003</td> <td rowspan="4" style="text-align: center; vertical-align: middle;">2005</td> </tr> <tr> <td>2. Przetarg na wykonanie inwestycji.</td> </tr> <tr> <td>3. Termin wykonania inwestycji.</td> </tr> <tr> <td>4. Rozliczenie projektu.</td> </tr> </tbody> </table>	Faza projektu	Okres realizacji (kwartał, rok)		od	do	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	2003	2005	2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	3. Termin wykonania inwestycji.	4. Rozliczenie projektu.
Faza projektu	Okres realizacji (kwartał, rok)											
	od	do										
1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	2003	2005										
2. Przetarg na wykonanie inwestycji.												
3. Termin wykonania inwestycji.												
4. Rozliczenie projektu.												
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU: <ul style="list-style-type: none"> - wskaźniki produktu Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej - wskaźniki rezultatu Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków Przepustowość wybudowanej oczyszczalni ścieków Ilość oczyszczonych ścieków Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy 											

PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:					
<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>					
	2005	2006	2007	2008	RAZEM
11.	1 000 000,00	2 993 900,00	-	-	3 993 900,00
<i>Finansowanie projektu (%)</i>					
	<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
	998 475,00		2 995 425,00		
12.	UWAGI:				

2. Zadanie inwestycyjne

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Modernizacja zaplecza sportowego w miejscowości Mielnik</i>	Nr:	P2.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Cel strategiczny na podstawie Strategii Gminy		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i> Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych gminy i jej walorów krajobrazowych i kulturowych w turystyce i działalności gospodarczej.		
	<i>Zadanie szczegółowe:</i>		

3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: mieszkańcy Gminy Mielnik; turyści, sportowcy			
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik			
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Mielnik			
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (opis projektu): Budowa zaplecza sportowego w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ szatnie, ▪ sanitariaty, ▪ pomieszczenia na sprzęt, ▪ pomieszczenia dla trenerów 			
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (zastosowane kryteria): Rozpowszechnienie sportu wśród młodzieży poprzez zapewnienie odpowiedniego zaplecza sportowego. Zapewnienie warunków umożliwiających odpowiedni rozwój fizyczny. Możliwość organizowania różnego typu imprez sportowych, co zwiększy atrakcyjność, prestiż Gminy.			
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (studium/plan): Zgodny ze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi 			
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:			
	Okres realizacji		Faza projektu:	
	od	do		
	2003	2007	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	
		2. Przetarg na wykonanie inwestycji.		
		3. Termin wykonania inwestycji.		
		4. Rozliczenie projektu.		
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU: - wskaźniki produktu - kubatura pomieszczeń wybudowanych - - wskaźniki rezultatu			
11.	PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:			
	Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)			
	2005	2006	2007	2008
300 000,00	200 000,00	177 852,00	-	677 852,00

<i>Finansowanie projektu (%)</i>				
<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
UWAGI:				
12.				

3. Zadanie inwestycyjne

1.	NAZWA PROJEKTU: <p style="text-align: center;"><i>Budowa dróg:</i></p> <p><i>1. Radziwiłłówka – Grabarka</i> <i>4. Wilanowo - Adamowo</i> <i>2. Ul. Biała w Mielniku</i> <i>5. Ul. Zaszklona w Mielniku</i> <i>3. Ul. Górna w Mielniku</i> <i>6. Ul. Tarasowa w Mielniku</i></p>	Nr:	P3.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY: <i>Cel strategiczny:</i> <p style="text-align: center;">Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej</p>		

Strategiczny program społeczno-gospodarczy: Modernizacja i budowa dróg gminnych. Udział w modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich .												
Zadanie szczegółowe: Zapewnienie dostępności i spójności komunikacyjnej Gminy oraz poprawa warunków jazdy i bezpieczeństwa ruchu drogowego.												
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Mieszkańcy Gminy Mielnik, mieszkańcy sąsiednich gmin, turyści											
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik											
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Radziwiłówka – Grabarka, Mielnik, Wilanowo - Adamowo											
CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (opis projektu):												
Projekt obejmuje budowę dróg w podanych miejscowościach o następujących danych technicznych:												
6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radziwiłówka – Grabarka : dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 2. Ul. Biała w Mielniku: : dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 3. Ul. Górna w Mielniku : dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 4. Wilanowo – Adamowo: dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 5. Ul. Zaskłona w Mielni: dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 6. Ul. Tarasowa w Mielniku: dł -; szerokość:....., nawierzchnia..... 											
UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (zastosowane kryteria):												
7.	Celem projektu jest podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych. Ponadto zadanie ma na celu podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej (rozwój handlu, turystyki), polepszenie płynności jazdy i poprawa bezpieczeństwa ruchu. Polepszenie połączeń między Radziwiłówką i Grabarką oraz Wilanowem i Adamowem.											
ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (studium/plan):												
8.	Zgodny ze: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi 											
HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:												
9.	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Okres realizacji</th> <th rowspan="2">Faza projektu:</th> </tr> <tr> <th>od</th> <th>do</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="4">2004</td> <td rowspan="4">2008</td> <td>1. Wykonanie dokumentacji projektowej.</td> </tr> <tr> <td>2. Przetarg na wykonanie inwestycji.</td> </tr> <tr> <td>3. Termin wykonania inwestycji.</td> </tr> <tr> <td>4. Rozliczenie projektu.</td> </tr> </tbody> </table>	Okres realizacji		Faza projektu:	od	do	2004	2008	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	3. Termin wykonania inwestycji.	4. Rozliczenie projektu.
	Okres realizacji		Faza projektu:									
	od	do										
	2004	2008	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.									
			2. Przetarg na wykonanie inwestycji.									
3. Termin wykonania inwestycji.												
4. Rozliczenie projektu.												
OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:												
10.	- wskaźniki produktu Długość wybudowanych dróg gminnych Długość wybudowanych dróg gminnych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną Długość wybudowanych chodników											
	- wskaźniki rezultatu Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu) Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)											

PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:					
<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>					
	2005	2006	2007	2008	RAZEM
11.	290 000,00	747 000,00	1 690 000,00		2 727 000,00
<i>Finansowanie projektu (%)</i>					
	<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
12.	UWAGI:				

4. Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Budowa kanału w ulicy Zaszklonej w Mielniku</i>	Nr:	P4.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i>		

	<i>Zadanie szczegółowe:</i>	
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: <p style="text-align: center;">Gmina Mielnik</p>	
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: <p style="text-align: center;">Urząd Gminy Mielnik</p>	
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU:	
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (<i>opis projektu</i>): Zakres prac objętych projektem: •	
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (<i>zastosowane kryteria</i>): Cele: Wypisać cele inwestycji	
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (<i>studium/plan</i>): <i>Zgodny ze:</i> ▪ <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik,</i> ▪ <i>Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi</i>	
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:	
	<i>Okres realizacji</i>	
	<i>od</i>	<i>do</i>
	2005	2006
	<i>Faza projektu:</i>	
	1. <i>Wykonanie dokumentacji projektowej.</i>	
	2. <i>Przetarg na wykonanie inwestycji.</i>	
	3. <i>Termin wykonania inwestycji.</i>	
	4. <i>Rozliczenie projektu.</i>	
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:	
	- <i>wskaźniki produktu</i>	
	- <i>wskaźniki rezultatu</i>	
	- <i>wskaźniki oddziaływania</i>	

PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:					
<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>					
	2005	2006	2007	2008	RAZEM
11.					
<i>Finansowanie projektu (%)</i>					
	<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
12.	UWAGI:				

5. Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU:	Nr:	P5.
	<i>Budowa wodociągu Adamowo – Wilanowo</i>		
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i>		
	Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i>		
	Doprowadzenie wodociągu do każdego gospodarstwa w gminie.		

Zadanie szczegółowe:				
Zapewnienie dostaw wody o jakości i ciśnieniu spełniającym obowiązujące normy i w ilości zaspokajającej potrzeby w tym zakresie.				
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Mieszkańcy Adamowa i Wilanowa, pośrednio turyści			
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik			
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Adamowo - Wilanowo			
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (opis projektu): Budowa sieci wodociągowej o długości kanału głównego I długości przykanalików..... Podłączenie.....(liczba) gospodarstw do sieci wodociągowej.			
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (zastosowane kryteria): Budowa sieci wodociągowej w znacznym stopniu poprawi jakość życia mieszkańców, polepszy warunki funkcjonowania podmiotów gospodarczych, zwiększy atrakcyjność inwestycyjną terenu .			
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (studium/plan): Zgodny ze: ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi			
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:			
	<i>Okres realizacji</i>		<i>Faza projektu:</i>	
	<i>od</i>	<i>do</i>		
	2005	2007	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	
			2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	
			3. Termin wykonania inwestycji.	
			4. Rozliczenie projektu.	
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:			
	<i>- wskaźniki produktu</i>			
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km			
	Długość wybudowanych przyłączy w km.....			
	Liczba wybudowanych przyłączy w szt....			
	<i>- wskaźniki rezultatu</i>			
	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej			
	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej			
	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy			
	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie			
11.	PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:			
	<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>			
	2005	2006	2007	2008
	20 000,00	804 000,00	-	-
	RAZEM			
	824 000,00			
	<i>Finansowanie projektu (%)</i>			
	<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>
				<i>Inne</i>

12.	UWAGI:			

6. Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Budowa wodociągu Olchowicze – Moszczona Królewska.</i>	Nr:	P6.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i> Doprowadzenie wodociągu do każdego gospodarstwa w gminie.		
	<i>Zadanie szczegółowe:</i>		

Zapewnienie dostaw wody o jakości i ciśnieniu spełniającym obowiązujące normy i w ilości zaspokajającej potrzeby w tym zakresie.				
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Mieszkańcy Olechowicz i Moszczony Królewskiej			
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik			
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Olechowicze, Moszczona Królewska			
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (<i>opis projektu</i>): Budowa sieci wodociągowej o długości kanału głównego I długości przykanalików..... Podłączenie.....(liczba) gospodarstw do sieci wodociągowej			
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (<i>zastosowane kryteria</i>): Budowa sieci wodociągowej w znacznym stopniu poprawi jakość życia mieszkańców, polepszy warunki funkcjonowania podmiotów gospodarczych, zwiększy atrakcyjność inwestycyjną terenu .			
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (<i>studium/plan</i>): Zgodny ze: ▪ <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik,</i> ▪ <i>Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi</i>			
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:			
	<i>Okres realizacji</i>		<i>Faza projektu:</i>	
	<i>od</i>	<i>do</i>		
	2005	2006	1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	
			2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	
			3. Termin wykonania inwestycji.	
			4. Rozliczenie projektu.	
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:			
	<i>- wskaźniki produktu</i>			
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km			
	Długość wybudowanych przyłączy w km.....			
	Liczba wybudowanych przyłączy w szt....			
	<i>- wskaźniki rezultatu</i>			
	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej			
	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej			
	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy			
	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie			
11.	PRZEWDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:			
	<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>			
	2005	2006	2007	2008
	10 000,00	240 000,00		RAZEM
				250 000,00

<i>Finansowanie projektu (%)</i>				
<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
12.	UWAGI:			

7. Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Budowa infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki (basen, boiska do tenisa i siatkówki).</i>	Nr:	P7.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych gminy i jej walorów krajobrazowych i kulturowych w turystyce i działalności gospodarczej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i> Tworzenie małej infrastruktury turystycznej w miejscach atrakcyjnych i nie podlegających szczególnej ochronie		
	<i>Zadanie szczegółowe:</i>		

Stworzenie infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki.				
3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Turyści, mieszkańcy gminy			
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik			
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU: Mielnik			
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (<i>opis projektu</i>): Projekt będzie polegał na wybudowaniu dwóch boisk do siatkówki plażowej o wymiarach, dwóch boisk do tenisa ziemnego o wymiarach.....oraz basenu odkrytego o wymiarach..... i kubaturze.....			
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (<i>zastosowane kryteria</i>): Celem projektu jest stworzenie kompleksowej, atrakcyjnej bazy rekreacyjnej dla turystów i mieszkańców gminy.			
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (<i>studium/plan</i>): Zgodny ze: ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi			
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:			
	Okres realizacji		Faza projektu:	
	od	do		
			1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	
			2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	
		3. Termin wykonania inwestycji.		
		4. Rozliczenie projektu.		
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:			
	- wskaźniki produktu			
	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej			
	Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej			
- wskaźniki rezultatu				
Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki				
Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych				
Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej				
Liczba turystów krajowych i zagranicznych				
11.	PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:			
	Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)			
	2005	2006	2007	2008

<i>Finansowanie projektu (%)</i>				
<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
UWAGI:				
12.				

8. Zadanie inwestycyjne.

1.	NAZWA PROJEKTU: <i>Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury – Topolina.</i>	Nr:	P8.
2.	INTEGRACJA PROJEKTU W STRATEGII ROZWOJU GMINY:		
	<i>Cel strategiczny:</i> Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych gminy i jej walorów krajobrazowych i kulturowych w turystyce i działalności gospodarczej		
	<i>Strategiczny program społeczno-gospodarczy:</i> Tworzenie infrastruktury kultury na terenie Gminy Mielnik.		
	<i>Zadanie szczegółowe:</i>		

3.	BENEFICJENT KOŃCOWY: Gmina Mielnik			
4.	INSTYTUCJE I PODMIOTY UCZESTNICZĄCE WE WDRAŻANIU PROJEKTU: Urząd Gminy Mielnik			
5.	LOKALIZACJA PROJEKTU:			
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU (<i>opis projektu</i>): Rozbudowa infrastruktury kultury – sceny koncertowej oraz zagospodarowanie terenu wokół, który będzie obejmował: - ławki, - miejsca parkingowe, -			
7.	UZASADNIENIE WYBORU PROJEKTU (<i>zastosowane kryteria</i>):			
8.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI (<i>studium/plan</i>): Zgodny ze: ▪ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mielnik, ▪ Strategią rozwoju Gminy Mielnik i innymi dokumentami planistycznymi			
9.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:			
	<i>Okres realizacji</i>		<i>Faza projektu:</i>	
	<i>od</i>	<i>do</i>		
			1. Wykonanie dokumentacji projektowej.	
			2. Przetarg na wykonanie inwestycji.	
			3. Termin wykonania inwestycji.	
			4. Rozliczenie projektu.	
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU:			
	- wskaźniki produktu			
	- wskaźniki rezultatu			
	- wskaźniki oddziaływania			
11.	PRZEWIDYWANE KOSZTY DO KOŃCA 2006 ROKU ORAZ STRUKTURA FINANSOWANIA PROJEKTU:			
	<i>Szacunkowe koszty latami (w tys. zł)</i>			
	2005	2006	2007	2008
				RAZEM

<i>Finansowanie projektu (%)</i>				
<i>Budżet gminy</i>	<i>Budżet państwa</i>	<i>Środki UE</i>	<i>Prywatne</i>	<i>Inne</i>
12.	UWAGI:			

VII OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Realizacja zapisanych w Planie zadań inwestycyjnych na najbliższe lata pozwoli na znaczną poprawę infrastruktury drogowej co wpłynie na podniesienie standardu życia mieszkańców gminy i warunków konkurencyjności podmiotów gospodarczych działających w gminie. Do rozwiązania problemów w zakresie infrastruktury przyczyni się również budowa kanału w ulicy Zaszklonej oraz budowa wodociągu w miejscowościach: Adamowo, Wilanowo, Olchowicze, Moszczona Królewska.

W zakresie racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych gminy i jej walorów krajobrazowych i kulturowych w turystyce i działalności gospodarczej będą realizowane dwa zadania inwestycyjne polegające na budowie i rozbudowie odpowiedniej bazy.

Tabela 22 Zestawienie wskaźników produktów Planu Rozwoju Lokalnego

Typ wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary
Inwestycje drogowe	Długość wybudowanych dróg gminnych	km
	Długość wybudowanych dróg gminnych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną	km
	Długość wybudowanych chodników	km
	Długość zmodernizowanych chodników	km
Inwestycje w gospodarkę wodno - ściekową	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km
	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
	Liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	km
	Liczba zmodernizowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	szt
	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków	szt
	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt
Liczba wybudowanych przepompowni ścieków	szt	
Inwestycje w baze turystyczno - kulturową	Liczba zmodernizowanych przepompowni ścieków	szt
	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	szt
	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej	szt.
	Powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	szt.

Źródło: www.zporr.gov.pl – Wskaźniki dla projektów ZPORR.

Tabela 23 Zestawienie wskaźników rezultatu Planu Rozwoju Lokalnego.

Typ wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary
Inwestycje drogowe	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci	minuty
	Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
	Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
	Natężenie ruchu na drodze	pojazdy/h
	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	osoby
Inwestycje w gospodarkę wodno - ściekową	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy	km
	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt
	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	osoby
	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	km

	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej	szt
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej	ha
	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	szt.
	Stosunek ilości budynków podłączonych do kanalizacji wodociągu do wszystkich budynków w gminie	%
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków	ha
	Przepustowość wybudowanej oczyszczalni ścieków	m ³ /doba
	Ilość oczyszczonych ścieków	m ³ /doba
	Poziom wskaźników fizykochemicznych oczyszczonych ścieków	mg/dm ³
	Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy	km
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej	ha
Inwestycje w bazy turystyczno - kulturową	Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	szt
	Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych	szt
	Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej	osoby
	Liczba turystów krajowych i zagranicznych	osoby

Źródło: www.zporr.gov.pl – Wskaźniki dla projektów ZPORR.

VIII PLAN FINANSOWY

Tabele poniżej przedstawiają nakłady inwestycyjne na poszczególne zadania inwestycyjne oraz strukturę ich finansowania.

Tabela 24 Struktura finansowania w poszczególnych latach.

	2005	2006	2007	2008	Ogółem
Budowa oczyszczalni i ścieków wraz zkanalizacją w Mielniku	1 000 000,00 zł	2 993 900,00 zł	-		3 993 900,00 zł
Modernizacja zaplecza sportowego w miejscowości Mielnik	300 000,00 zł	200 000,00 zł	177 852,00 zł		677 852,00 zł
Budowa, modernizacja dróg gminnych	290 000,00 zł	747 000,00 zł	1 690 000,00 zł		2 727 000,00 zł
Droga gminna Radziwiłłówka - Grabarka	60 000,00 zł	30 000,00 zł	300 000,00 zł		390 000,00 zł
Droga gminna – ulica Biała w Mielniku	90 000,00 zł	447 000,00 zł			537 000,00 zł
Budowa ulicy Górnej w Mielniku	20 000,00 zł	100 000,00 zł	80 000,00 zł		200 000,00 zł
Droga gminna Wilanowo – Adamowo	50 000,00 zł	40 000,00 zł	810 000,00 zł		900 000,00 zł
Budowa ulicy Zaszklonej w Mielniku	50 000,00 zł	100 000,00 zł			150 000,00 zł
Budowa ulicy Tarasowej w Mielniku	20 000,00 zł	30 000,00 zł	500 000,00 zł		550 000,00 zł
Budowa kanału w ulicy Zaszklonej w Mielniku	20 000,00 zł	180 000,00 zł	-		200 000,00 zł
Budowa wodociągu Adamowo – Wilanowo	20 000,00 zł	804 000,00 zł	-		824 000,00 zł
Budowa wodociągu Olchowicze – Moszczona Królewska.	10 000,00 zł	240 000,00 zł	-		250 000,00 zł
Budowa infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki (basen, boiska do tenisa i siatkówki)	?	?	?	?	- zł
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury - Topolina	?	?	?	?	- zł

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 25 Struktura finansowania poszczególnych zadań inwestycyjnych w poszczególnych latach i z poszczególnych źródeł.

Zadania inwestycyjne	2005			2006			2007			2008			Ogółem
	Budżet państwa	Budżet gminy	Inne (jakie?)	Budżet państwa	Budżet gminy	Inne (jakie?)	Budżet państwa	Budżet gminy	Inne (jakie?)	Budżet państwa	Budżet gminy	Inne (jakie?)	
Budowa oczyszczalni i ścieków wraz zkanalizacją w Mielniku													3 993 900,00 zł
Modernizacja zaplecza sportowego w miejscowości Mielnik													677 852,00 zł
Budowa, modernizacja dróg gminnych													
Droga gminna Radziwiłłówka - Grabarka													390 000,00 zł
Droga gminna – ulica Biała w Mielniku													537 000,00 zł
Budowa ulicy Górnej w Mielniku													200 000,00 zł
Droga gminna Wilanowo – Adamowo													900 000,00 zł
Budowa ulicy Zaszklonej w Mielniku													150 000,00 zł
Budowa ulicy Tarasowej w Mielniku													550 000,00 zł
Budowa kanału w ulicy Zaszklonej w Mielniku													200 000,00 zł
Budowa wodociągu Adamowo – Wilanowo													824 000,00 zł
Budowa wodociągu Olchowicze – Moszczona Królewska.													250 000,00 zł
Budowa infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki (basen, boiska do tenisa i siatkówki)													- zł
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury - Topolina													- zł

Źródło: Opracowanie własne.

IX SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego jest wieloletnim dokumentem kształtującym kierunki rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Zawarte w nim założenia i plany inwestycyjne są spójne ze Strategią Rozwoju Lokalnego Gminy Mielnik i innymi dokumentami definiującymi potrzeby i zadania na kilkanaście najbliższych lat. Wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego wymaga nieustannego śledzenia przebiegu wszelkich procesów i realizowania projektów. Bieżąca kontrola jest niezbędna, aby plan odniósł zakładany efekt.

Wdrażanie wynikających z planu projektów będzie się odbywało zgodnie z istniejącym harmonogramem zaplanowanych inwestycji.

Finansowanie inwestycji zakładanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego, a co za tym idzie ich realizacja, będzie w dużej mierze uzależnione od skuteczności pozyskiwania pieniędzy ze źródeł innych niż własne. Takimi źródłami są unijne fundusze pomocowe jak również pieniądze pochodzące z budżetu państwa

Instytucją bezpośrednio odpowiedzialną za wdrażanie i kontrolowanie założeń Planu Rozwoju Lokalnego będzie Rada Gminy Mielnik oraz Wójt Gminy Mielnik.

Zgodnie z zapisami Ustawy o samorządzie gminnym Wójt Gminy Mielnik odpowiada za inicjowanie, formułowanie, zabezpieczanie środków finansowych i realizację zadań gminy a więc za programowanie i realizację celów strategicznych oraz za monitorowanie i nadzór nad całością działań podejmowanych w Gminie na rzecz rozwoju. W rękach Wójta Mielnika skupiają się wszystkie działania związane z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego.

Rada Gminy uchwalając Plan Rozwoju Lokalnego określiła główne kierunki polityki rozwoju na poziomie Gminy.

Odpowiedzialnym za wybór bezpośrednich wykonawców inwestycji oraz dostawców usług i towarów, a także za wykonanie wszelkich zaplanowanych i finansowych działań niezbędnych dla osiągnięcia wyznaczonych celów będzie Wójt Gminy Mielnik.

Za przeprowadzenie przetargów na inwestycje i usługi związane z realizacją projektów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego odpowiadać będą wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy.

Za gromadzenie odpowiedniej dokumentacji i danych pozwalających na pełną kontrolę sposobu realizacji projektu odpowiedzialni będą wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy.

Podstawową zasadą, na której opierać się będzie zarządzanie planem jest zasada zrównoważonego rozwoju. Podstawą wdrażania musi być zintegrowane działanie.

X SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania projektów. Celem monitorowania jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i programów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami realizacji. Monitoring

Monitorowanie projektów wdrażanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego obejmuje zarówno monitoring rzeczowy, będący elementem zarządzania poprzez cele określone w programach operacyjnych, jak i monitorowanie wskaźników finansowych, będących funkcją zarządzania finansowego programem i projektami.

System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Ważnym elementem monitorowania ma ocena wskaźników, które przedstawiają skwantyfikowane dane na temat produktów inwestycji oraz rezultatów.

Zebrane wartości wskaźników dają przejrzystą informację o prowadzonych projektach, jak również możliwość porównania.

Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego powinna być obiektywna, wiarygodna i przede wszystkim skuteczna. Powinna zawierać przede wszystkim ocenę skuteczności – zgodność realizowanych inwestycji z harmonogramem prac wynikającym z planu w znaczeniu rzeczowym i finansowym oraz ocenę użyteczności publicznej – trafność inwestycji i korzyści z nich wynikające.

Głównym wskaźnikiem zaawansowania realizacji planu mierniki nakładów finansowych oraz uzyskane efekty rzeczowe, zweryfikowane przez ocenę jakości wykonania zadań. Będą ilustrować zaawansowanie realizacji planu w skali rocznej i umożliwiać dokonywanie niezbędnych korekt oraz aktualizacji zapisów Planu na bieżąco.

Dzięki bieżącemu prowadzeniu monitoringu i okresowym ocenom ilościowym i jakościowym plan w zależności od wyników będzie poddawany korektom. Lista wskaźników oceny może być skoordynowana z listą przedsięwzięć.

W przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji zapisów Planu (w szczególności harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania Planu) stosowne korekty zostaną przygotowane i wprowadzone do Planu Rozwoju Lokalnego przez odpowiednią komórkę Urzędu Gminy oraz zatwierdzone odpowiednią uchwałą.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Jednym z elementów prawidłowego wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego jest komunikacja z otoczeniem. Należy zwrócić uwagę na jego formę oraz prawidłowe przetwarzanie pozyskanych informacji. Chodzi tu głównie o otoczenie społeczne zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne.

Sfera wymiany informacji, nieodzowny element Planu Rozwoju Lokalnego, powinna charakteryzować się dokładnym informowaniem wszystkich mieszkańców Gminy o aktualnym stopniu realizacji określonych zadań oraz czynionych postępkach. Do tego celu

należy wykorzystać wszelkie dostępne środki przekazu informacji, takie jak strona internetowa Gminy, tablice ogłoszeń w Urzędzie Gminy. Dzięki tym środkom zapewniony będzie stały przepływ wiadomości do społeczeństwa.

Komunikacja z lokalną społecznością ma bardzo istotne znaczenie przy podejmowanych działaniach służących realizacji konkretnych zadań. Doinformowanie mieszkańców Gminy wyeliminuje konflikty i nieporozumienia.

Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Informacja o sporządzaniu Planu Rozwoju Lokalnego została zamieszczona na tablicy w Urzędzie Gminy Mielnik. Zatwierdzony Plan Rozwoju Lokalnego zostanie opublikowany na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Mielnik.

Corocznie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Mielnik będą zamieszczane informacje na temat stanu realizacji oraz proponowane zmiany.

SPIS TABEL

Tabela 1. Złoża kopalin w powiecie siemiatyckim	12
Tabela 2 Bonitacja gruntów ornych (łącznie z sadami)	13
Tabela 3 Klasy bonitacyjne użytków zielonych	13
Tabela 4 Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej	14
Tabela 5 Leśnictwo Mielnik – struktura, powierzchnia i eksploatacja	16
Tabela 6 Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu na stacji pomiarowej w Bielsku Podlaskim w latach 1997-2001	18
Tabela 7 Emisja zanieczyszczeń powietrza na obszarze powiatu siemiatyckiego z dużych źródeł stacjonarnych w 2002 r. (w Mg/rok)	19
Tabela 8 Ochrona przyrody w Gminie Mielnik	20
Tabela 9 Wykaz znakowanych pieszych szlaków turystycznych Nadbużańskiego Podlasia (stan na dzień 30.XI.2000 rok)	21
Tabela 10 Atrakcje turystyczne w Mielniku i okolicy	30
Tabela 11 Gospodarka wodna w gminie Mielnik	33
Tabela 12. Sieć gazowa w gminie Mielnik	35
Tabela 13 Źródła wytwarzania energii cieplnej na terenie gminy Mielnik	36
Tabela 14 Wykaz dróg gminnych	37
Tabela 15 Struktura zasiewów w gminie Mielnik	51
Tabela 16 Pogłowie zwierząt gospodarskich w Gminie Mielnik.	52
Tabela 17 Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach.	53
Tabela 18 Struktura ludności wg płci i wieku.	54
Tabela 19 Struktura bezrobotnych w latach 2001-2004.	55
Tabela 20 Struktura dochodów Gminy Mielnik w latach 2003-2005.	59
Tabela 21 Struktura wydatków Gminy Mielnik na lata 2003-2005.	61
Tabela 22 Zestawienie wskaźników produktów Planu Rozwoju Lokalnego	93
Tabela 23 Zestawienie wskaźników rezultatu Planu Rozwoju Lokalnego.	93
Tabela 24 Struktura finansowania w poszczególnych latach.	95
Tabela 25 Struktura finansowania poszczególnych zadań inwestycyjnych w poszczególnych latach i z poszczególnych źródeł.	96

SPIS MAP

Mapa 1 Umiejscowienie Gminy Mielnik w Województwie Podlaskim.	6
Mapa 2 Umiejscowienie Gminy Mielnik w Powiecie Siemiatyckim.	7
Mapa 3 Gmina Mielnik	7
Mapa 4 Umiejscowienie Leśnictw Gminy Mielnik w Nadleśnictwie Nurzec.	15
Mapa 5 Szlak Bunkrów	22
Mapa 6 Szlak Doliny Moszczonej	23
Mapa 7 Szlak Kupiecki – część zachodnia	24
Mapa 8 Szlak Nadbużański	26
Mapa 9 Szlak Powstania Styczniowego	26

SPIS WYKRESÓW I SCHEMATÓW

<i>Wykres 1</i> Struktura zatrudnienia w poszczególnych sektorach w Gminie Mielnik.....	45
<i>Wykres 2</i> Jednostki zarejestrowane w Gminie Mielnik.....	46
<i>Wykres 3</i> Pracujący wg statusu zatrudnienia w Gminie Mielnik w 2002 roku.....	46
<i>Wykres 4</i> Struktura podmiotów gospodarczych sektora publicznego.....	47
<i>Wykres 5</i> Struktura podmiotów gospodarczych sektora prywatnego.....	47
<i>Wykres 6</i> Liczba podmiotów zarejestrowanych w sektorze prywatnym.....	48
<i>Wykres 7</i> Struktura użytkowania gruntów.....	49
<i>Wykres 8</i> Struktura gospodarstw rolnych Gminy Mielnik.....	50
<i>Wykres 9</i> Struktura powierzchniowa użytków rolnych w latach 2000 – 2004.....	51
<i>Wykres 10</i> Ludność na przetomie lat.....	54
<i>Wykres 11</i> Dochody Gminy Mielnik na lata 2003-2005.....	60
<i>Wykres 12</i> Wydatki Gminy Mielnik w latach 2003-2005.....	62
 <i>Schemat 1.</i> Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu siemiatyckiego w 2004 r. [na km ²].....	8

SPIS FOTOGRAFII

<i>Fotografia 1</i> Spływ kajakowy rzeką Bug.....	29
---	----